

NYE VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Fellesnemnd for nye Volda kommune
Møtestad: Gymsalen, Folkestad skule
Dato: 07.02.2019
Tid: 15:00

Medlemar som er ugilde i ei sak vert bedne om å gje melding, slik at varamedlemar kan bli kalla inn. Jf. § 8, 3. ledd i forvaltningslova.

Vi ber om at forfall vert meldt til dei respektive servicekontora i Hornindal og Volda.

Varamedlemar får saksdokumenta førebels berre til orientering. Dei får særskilt melding når dei skal møte.

NYE VOLDA KOMMUNE

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 7/19	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 8/19	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
PS 9/19	Intensjonsavtale om samarbeid mellom den interkommunale barnevernstenesta og barnevernstenesta i Sande kommune
PS 10/19	Kommunal planstrategi for nye Volda 2020-2024. Oppstart av planarbeid
PS 11/19	Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø. Plan for nye Volda
PS 12/19	Orienteringssaker
OS 6/19	Nye vegsamband og helseføretaksgrense
OS 7/19	Kartlegging av tenester og eigedommar - Bjørke og Viddal - Grensejustering
OS 8/19	Referat frå styringsgruppemøte mellom Vanylven, Herøy og Ulstein - Blokk samarbeid - 17. januar 2019
OS 9/19	Unit4/Agresso - Volda 2020

PS 7/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 8/19 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Aina Øyehaug Opsvik	Arkivsak nr.:	2019/125
		Arkivkode:	

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
9/19	Fellesnemnd for nye Volda kommune	07.02.2019

INTENSJONSAVTALE OM SAMARBEID MELLOM DEN INTERKOMMUNALE BARNEVERNSTENESTA OG BARNEVERNSTENESTA I SANDE KOMMUNE

Administrasjonen si tilråding:

Fellesnemnd for nye Volda kommune vedtek den intensjonsavtalen som foreligg om samarbeid mellom den interkommunale barnevernstenesta og barnevernstenesta i Sande kommune.

Vedleggsliste:

1. Framlegg til intensjonsavtale
2. Forslag til avtale om samarbeid vår og haust 2019.
3. Brev om statlege midlar frå Fylkesmannen

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Sande kommune vurderer å slutte seg til den interkommunale barnevernstenesta. I forprosjektet til Interkommunal barnevernsteneste på Søre Sunnmøre var alle dei sju kommunane med. Etter kvart trakk Herøy, Sande og Vanylven seg ut. Sommaren 2018 tok kommunen kontakt med rådmannen i Volda og bad om ei vurdering av om Sande kommune kan slutte seg til den interkommunale barnevernstenesta.

Det var møte mellom representantar for Sande kommune ved ordførar, rådmann og konstituert leiar for barnevernstenesta, ordføraren i Volda og barnevernssjef for den interkommunale barnevernstenesta i september 2018. Der vart det utveksla informasjon før ein gjekk kvar til sitt for å gjere egne vurderingar.

Oktober 2018 fekk Volda kommune eit brev frå ordførar i Sande kommune der dette kom fram:

Sande kommunestyre gjorde følgende vedtak i k.sak 38/18:

Pkt 2:

Sande kommune tek i mot invitasjonen frå Volda kommune om å føre avklarande samtalar om barnevernstenester før endelig vedtak om barneverntenesta vert fatta. Ordførar, rådmann og barnevernssleiar deltek i samtalan med Volda kommune. Rådmannen får i oppdrag å utgreia eit lokalt alternativ som kan omfatta t.d. barnevern, flyktingtenesta, kommunepsykolog, kultur, PPT, helsestasjon.

I desember 2018 vart saka drøfta med rådmennene i eigarkommune og det var møte mellom Sande kommune og Volda kommune. Det vart bestemt at Sande kommune skulle utarbeide eit forslag om ein intensjonsavtale som skulle gjelde fram til sommaren 2019 med mål om å legge fram sak for kommunestyra med framlegg til vedtak om at Sande kommune går inn i den interkommunale barnevernstenesta frå 01.01.2020.

Fylkesmannen er positiv til at barnevernstenestene slår seg saman og har løyvd midlar til ei styrking av den interkommunale tenesta med 50 % stilling frå 01.01.2019.

Saksopplysningar/fakta:

Sande kommune

- I Sande kommune er det 380 barn i alderen 0-17 år.
- Bekymringsmeldingar mottatt siste halvår 2018 er 8.
- Tal born i hjelpetiltak (i heimen) er 28 born.
- Tal born i fosterheim er 3 born.
- Tal barn plassert i fosterheim i Sande kommune (tilsynsbarn) er 4 born.
- Tal stillingar i barnevernstenesta er 2,7 stilling, 0,4 stilling er øymerka til tiltak i heimen.

I kommunen er det fem barnehagar og ein barnehage i Gursken oppvekstsenter. Der er fire skuler, samt ein skule i Gursken oppvekstsenter og ein privatskule.

Reisetid frå Volda sentrum til Larsnes er ca 40 minutt. Det er to ferjereiser internt i kommunen for å nå fram til barna som bur på øyer i kommunen.

Sande kommune har vore i ein prosess med Herøy og Vanylven kommunar om å gå saman i eit felles barnevernsteneste. Sande kommune trakk seg ut av denne prosessen og har no vendt seg til den interkommunale tenesta for samarbeid.

Den interkommunale barnevernstenesta sin noverande situasjon

Tenesta har ansvaret for barnevernstenesta for fem kommunar. Frå 2020 fire kommunar, når Hornindal og Volda kommunar vert ei kommune. Samla sett har våre kommunar hatt ei jamt auka saksmengd sidan vi vart interkommunale. Tal meldingar har auka med om lag 100 frå 2015 og fram til i dag. Tenesta arbeidar målbevisst med å evaluere sitt eige arbeid og har siste åra hatt fokus på å styrke oppfølging av fosterheimar og tilsyn med fosterbarn.

Det tenesta erfarar er at det er krevjande å administrere barnevernet for fem kommunar som er ulikt organisert og som alle har krav på og fokus på å få informasjon om sine «eigne» born. Dette fører til at arbeid med budsjett og økonomirapportering krev mykje tid og kan vere komplisert.

Tverrfagleg arbeid er særskilt viktig for det einskilde barnet i barnevernstenesta og derfor også viktig på overordna nivå. Det har vist seg å krevje mykje tid for barnevernssjefen å halde kontakt med det tverrfaglege miljøet på leiarnivå i kommunane. Det er også krevjande for den einskilde tilsette i barnevernstenesta å halde orden på korleis den einskilde kommunen er organisert i høve andre tenester retta mot barn og unge og foreldre. Tenesta har frå si etablering lagt vekt på å vie dette arbeidet tid og fokus og ser at det har vore nyttig for oss og har gitt oss eit godt grunnlag å arbeide vidare på.

Barnevernstenesta leiger for tida 38 kontor på Volda rådhus. For tida har 42 tilsette sin arbeidsplass i desse lokala. Seks tilsette deler for tida kontor og to tilsette har ikkje fast kontorplass, men må nytte seg av kontor som står ledige i samband med ferie, avspasering, sjukdom, tenestereiser og liknande til andre tilsette. I lengda er dette svært lite tilfredsstillande arbeidsforhold i ein krevjande arbeidskvardag. Desse faktorane er med i eit arbeid som er i gong med sikte på å løyse plassmangel på Volda rådhus i samband med Nye Volda.

Barnevernstenesta leaser for tida sju bilar. Saksarbeidet krev mykje køyring og ein erfarer at tilsette av og til må nytte eigne bilar for å få utført arbeidet sitt fordi tilgangen på ledige bilar kan være knapp.

Samarbeid 2019

Det er lagt fram eit forslag til intensjonsavtale. Denne viser til eit ynskje om å samarbeid mellom tenestene til det beste for brukarar, tilsette og kommunane som politiske og administrative einingar. Formålet er å etablere eit formalisert samarbeid 01.01.2020.

Avtalen sitt pkt 3.6 seier: Avtalen omhandlar prosessen for førebuing av avgjerdsgrunnlag for vertskommune med siktemål om at Sande kommune deltek i det interkommunale samarbeidet for Søre Sunnmøre med Volda som vertskommune. Vertskommuneavtalen må godkjennast av fellesnemnda for nye Volda kommune og kommunestyra i samtlege samarbeidskommunar.

Leiarane i dei to barnevernstenestene har utarbeidd eit framlegg til samarbeidsavtale som skal leggest fram i møte med tillitsvalde og leiarteam 08.03.19.

Statlege styrkingsmidler

I samband med opplysningar frå våre kommunar til Fylkesmannen om at ein vil inngå ein intensjonsavtale om å opprette interkommunalt samarbeid, har Fylkesmannen tildelt statlege midlar for 2018 tilsvarande 50% stilling til å nytte til arbeidet med samanslåingsprosessen.

Vurdering og konklusjon:

Fagleg er tenesta klar for å utvide til fleire kommunar. Den interkommunale tenesta sine erfaringar etter ein starta opp i 2014 er at kompleksiteten i saksarbeidet, dei aukande krava til kommunal barnevernsteneste og nye oppgåver i samband med barnevernsreformen, gjer det naudsynt å bygge robuste tenester. Tenesta kjenner derfor på solidaritet med Sande kommune sitt behov for å få gå inn i vår teneste og ser at vi har bygd opp ei erfaring som vil kunne kome barna i Sande til nytte.

Det er soleis muleg å ta inn Sande i vår teneste, men der er økonomiske og praktiske utfordringar som må løysast.

Det er derfor positivt at ein tek eit steg om gongen og legg opp til ein intensjonsavtale i forkant. Dette gjer det muleg for begge tenestene å førebu seg på eit eventuelt tettare samarbeid og samanslåing frå 2020.

[Sjekkliste for kommuneplan, samfunnsdelen. Slett linken etter bruk.](#)

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for kommuneplanen i Volda kommune.

Helse og miljøkonsekvensar:

Det er eit gode for barn og unge at ein skaper robuste fagmiljø som er rusta til å kunne sette inn gode tiltak i rett tid til dei som treng det. At barn og unge får hjelp i rett tid vil gi helse, miljø og samfunnsmessige innsparing i framtida.

Økonomiske konsekvensar/Beredskapsmessige konsekvensar:

Den interkommunale barnevernstenesta vurderer at for å kunne ta inn ei kommune til i tenesta må ein styrke administrasjonen i tenesta med ei nestleiarstilling. Det vil vere også behov for å lease to bilar til.

Kontorsituasjonen i tenesta må arbeidast med fram til ei eventuell samanslåing. Her kan ulike løysningar vere aktuelle og dette må løysast i samarbeid mellom kommunane og tillitsvalde.

Det er viktig å finne gode løysningar for innbyggjarane i Sande kommune når dei skal møte tenesta, her må kommunane samarbeide om gode ordningar.

Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:

DENNE INTENSJONSAVTALEN er inngått MELLOM partane:

- (1) Volda kommune 939 760 946, som vertskommune, og
- (2) Sande kommune 822 534 422, som samarbeidskommune.

1 FORMÅL

- 1.1 Denne intensjonsavtalen er ei erklæring på at nye Volda kommune og Sande kommune har eit ynskje om å samarbeide om barneverntenesta til beste for brukarar, tilsette, og kommunene som politiske og administrative einingar.
- 1.2 Intensjonsavtalene er inngått med sikte på at eit formalisert samarbeid er etablert 01.01.2020.

2 FORVENTNINGAR TIL PARTANE I INTENSJONSPERIODA

- 2.1 Nødvending representasjon i komande prosessar som sikrar effektiv avklaring og nødvendig administrativ og politisk forankring på viktige mileepælar.
- 2.2 At komade prosessar med å samordne barneverntenesta i ein organisasjon fyl spelereglane i lov- og avtaleverk.
- 2.3 Barnevernet i Sande kommune vil i intensjonsperioden ha høve til å delta på relevante møte og fagsamlingar til det interkommunale barnevernet i Volda.
- 2.4 Dekning og deling av kostnadar som påløper som følge av denne avtalen vert fortløpande avklart og avtalt mellom partane.

3 NOKRE VIKTIGE RAMMER FOR EIT FRAMTIDIG SAMARBEID

- 3.1 Volda kommune vert vertskommune og Sande kommune vert ei samarbeidande kommune.
- 3.2 Partane legg til grunn at reglane om verksemdoverdraging vert gjeldande i eit vertskommunesamarbeid eller tilsvarande.
- 3.3 Partane legg til grunn at eit formalisert samarbeid i all hovedsak kan etablerast innanfor dagens økonomiske rammenivå for drifta av barnevernstenesta for dei samarbeidande kommunane.
- 3.4 Partane legg til grunn barnevernteneste må ha tilgang til nødvendige fasilitetear for brukarmøter og andre arbeidsrelatert gjeremål på rådhsuet i Sande.
- 3.5 Partane er samde om at barneverntenesta må fortsette å bidra til eit godt tverrfaglig samarbeid med andre kommune tenester og andre viktige samarbeidspartnarar.
- 3.6 Denne avtalen omhandlar prosessen for førebuing av avgjerdsgrunnlag for vertskommune med siktemål om at Sande kommune deltek i det interkommunale samarbeidet for Søre Sunnmøre med Volda som vertskommune. Vertskommuneavtalen må godkjennast av fellesnemnda for nye Volda kommune og kommunestyra i samtlege samarbeidskommunar.
- 3.7 Denne intensjonsavtalen vert godkjent av fellesnemnda for nye Volda og Sande formannskapet. Dei samarbeidande kommunane vert haldne løpande orientert i intensjonsperioden.

Larsnes / Volda den xxxxx 2018

Ordførar Sande

Leiar for fellesnemnda nye Volda

Avtale om samarbeid mellom barnevernstenesta i Sande kommune og interkommunal barnevernsteneste i 2019.

Våren (intensjonsavtale perioden, om denne vert vedteke politisk)

månad	Møte	Deltakarar
januar	Eigarmøte i interkommunal teneste 29.01.19.	Ordførar, rådmenn og barnevernsleiar i Sande. Ordførarar, rådmenn, sektorleiarar i eigarkommunane leiarteam i interkommunal barnevernsteneste.
februar		
mars	Fagdag interkommunal teneste 06.03.19	Tilsette i begge tenestene.
	Møte 08.03.19	Barnevernsleiarar og tillitsvalde
april	Personalmøte i interkommunal teneste.	Tilsette i begge tenestene.
	Rettleiing med barnevernssjef månadleg startar opp.	Barnevernsleiar i Sande
mai	Tverrfagleg ressursmøte i Sande 22.05.19	Tverrfagleg ressursteam Sande og barnevernssjef i interkommunal barnevernssteneste.

Haust (om samanslåing av tenestene vert vedteke)

Barnevernsleiar i Sande tek del på leiarmøte når ho har høve til det. Tilsette i Sande tek del på personalmøter kvar månad. Tilsette i Sande vert også invitert til evt. oppfølgande evalueringsdag.

Månad	Møte	Deltakarar
August	Blåtur med fagdag 29.08.19-30.08.19.	Tilsette i begge tenester.
September	Eigarmøte 27.09.19.	Ordførar, rådmann og barnevernsleiar i Sande. Ordførarar, rådmenn, sektorleiarar i eigarkommunane leiarteam i interkommunal barnevernsteneste.
	Møte (enno ikkje datert)	Tillitsvalde og leiarar i begge tenester.
Oktober	Fagdagar teamvise	Tilsette begge tenester.
November		
Desember	Møte (enno ikkje datert)	Tillitsvalde og leiarar i begge tenester.

Dato:

Leiar barnevernstenesta Sande kommune Leiar interkommunal barnevernstenesta Tillitsvalde.

Avtale om samarbeid mellom barnevernstenesta i Sande kommune og interkommunal barnevernsteneste i 2019.

Volda kommune Økonomiavdelinga
Stormyra 2
6100 VOLDA

Volda kommune – satsing på kommunalt barnevern 2018 – utbetaling av midlar

Vi viser til tidlegare tildeling av øyremerka midlar til styrking av barneverntenesta i Hareid, Ulstein, Volda, Ørsta og Hornindal med Volda kommune som vertskommune med til saman 6 stillingar. Stortinget vedtok vidareføring av styrkinga av kommunalt barnevern også for 2018, og vertskommunen Volda fekk utbetalt midlane til dette tidlegare i 2018.

Stortinget vedtok å løyve midlar til ytterlegare ei stilling i Møre og Romsdal frå 2018. Fylkesmannen vil nytte midlane til å støtte opp om etablering av interkommunale samarbeid om barneverntenester. Kommunane Sande og Volda skal inngå ein intensjonsavtale om å opprette interkommunalt vertskommunesamarbeid om barneverntenester frå 2020. Kommunane har informert Fylkesmannen om at dei i 2019 skal arbeide med samanslåingsprosessen samt starte eit fagleg samarbeid.

På bakgrunn av opplysningar frå kommunane Volda og Sande, tildeler Fylkesmannen midlar for 2018 tilsvarende 50% stilling, jf. rundskriv Q-31/2014 og supplerande tildelingsbrev av * til Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Føresetnaden for tildelinga er at midlane blir nytta til arbeidet med samanslåingsprosessen og til oppstart av fagleg samarbeid mellom tenestene.

Stilling	Beløp
Tildeling av 50% stilling	387 734,25

Kontroll av tilskotsmottakarar og dokumentasjon

Fylkesmannen har høve til å kontrollere at midlane vert nytta etter føresetnadene, jf § 10, 2. ledd i Bevilgningsreglementet. Fylkesmannen gjer også merksam på at Riksrevisjonen har høve til å kontrollere om tilskot eller bidrag av statsmidlar til offentlege eller private verksemder vert nytta etter føresetnadene. Dette er heimla i Lov om Riksrevisjonen § 12, 2. ledd.

Tilskotet kan stansast heilt eller delvis dersom tilskotet ikkje vert nytta i samsvar med tildelingskriteria som er omtalt i retningslinjer og tilsegnsbrev.

Rapportering

Kommunane skal rapportere pr. 30.06.2018 og 31.12.2018, jf. halvårsrapporteringsskjema som kommunane alt brukar.

Tilskotet vert utbetalt med det første og er merka med «styrking av kommunalt barnevern».

Med helsing

Alv Walgermo (e.f.)
Utdanningsdirektør

Reidun Nedrebø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Volda kommune Økonomiavdelinga Stormyra 2 6100 VOLDA

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Berit Sandvik Skeide	Arkivsak nr.:	2019/31
		Arkivkode:	140

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
10/19	Fellesnemnd for nye Volda kommune	07.02.2019

KOMMUNAL PLANSTRATEGI FOR NYE VOLDA 2020-2024. OPPSTART AV PLANARBEID

Administrasjonen si tilråding:

1. Fellesnemnda for nye Volda sluttar seg til vurderinga i saksutgreiinga knytt til utarbeiding av felles planstrategi for nye Volda kommune, og tek til vitande statstilskot som er gitt til planstrategi og kommuneplanarbeid for nye Volda vert nytta til formålet.
2. Fellesnemnda for nye Volda kommune ber om at det vert utarbeidd analyse- og utfordringsdokument og heilskapleg ROS som grunnlag for kommunal planstrategi og samfunnsdel for nye Volda kommune.
3. Fellesnemnda for nye Volda ber om at forslag til felles kommunal planstrategi vert utarbeidd og lagt fram for handsaming august/september 2020.

Vedlegg, prenta:

1. Brev frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 9.11.2018. Tildeling av skjønnsmidlar.

Vedlegg, ikkje prenta:

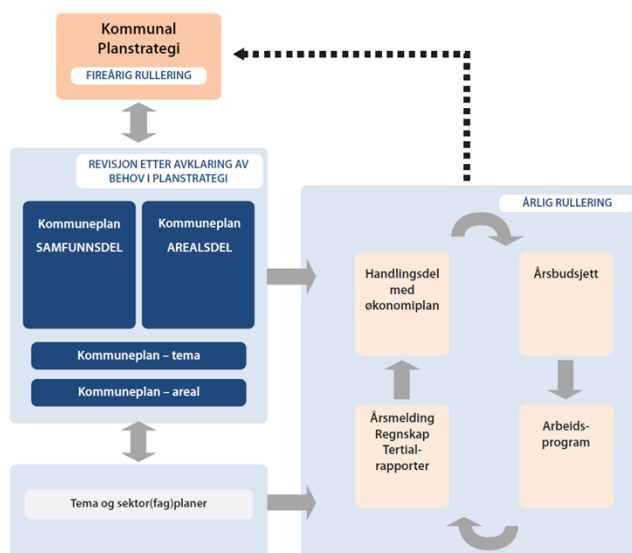
1. Kommuneplan for Hornindal, vedteken i kommunestyret i 2004.
2. Kommuneplan for Volda, Samfunnsdelen 2016-2028. Godkjent 26.5.2016.
2. Kommunal planstrategi for Volda kommune 2016-2019. Godkjent 2.3.2017.

Bakgrunn:

Hornindal kommune og Volda kommune skreiv 20. juni 2016 under intensjonsavtale om samanslåing av kommunane. Det vart oppretta ei politisk fellesnemnd som skal fungere som kommunestyre for prosjektet «nye Volda» fram til kommunane vert slått saman 01.01.2020. Fellesnemnda skal planlegge og førebu kommunesamanslåinga av Hornindal og Volda fram til nytt kommunestyre vert konstituert.

Den nye kommunen har fått namnet Volda.

Kommunestyret skal minst ein gong kva valperiode, og seinast eitt år etter nytt kommunestyre er konstituert, utarbeide og vedta ein kommunal planstrategi, jf. Plan- og bygningslova § 10-1.

Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

Planstrategien er ikkje ein plan, men eit verktøy for å prioritere behovet for planar. Strategien er ikkje juridisk bindande. Den er retningsgjevande for kommunen si prioritering av planoppgåver. Nye mål og strategiar er ikkje ein del av planstrategien. Planstrategien bør gjere greie for utviklingstrekk og utfordringar knytt til samfunnsutvikling og miljø. Strategien bør drøfte ulike strategiar for å forme samfunnet og korleis ein skal møte framtida sine utfordringar. På bakgrunn av skildringa, skal planstrategien ta stilling til kva planar som må utarbeidast eller rullerast, for å leggje til rette for ønskt utvikling i kommunen.

Planstrategien er også eit første ledd i kommunen si langsiktige samfunnsplanlegging. Strategien er ein viktig arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging (t.d. samfunnsplanlegging, arealplanlegging og tenesteyting).

Saksopplysningar/fakta:

Planstatus:

Hornindal kommune

- Kommuneplan for Hornindal, vedteken i kommunestyret i 2004.
Planen består av tre delar:
 - Del 1. Analyse og utfordringsdel.
 - Del 2. Mål og strategidel.
 - Del 3. Arealplan – teksthefte og kart.

Hornindal kommune har ikkje kommunal planstrategi.

Volda kommune

- Kommuneplan - samfunnsdel 2016-2028, vedteken i kommunestyret i mai 2016.
- Kommunal planstrategi 2016-2020, vedteken i kommunestyret i mars 2017.
- Kommuneplan – arealdel. Oppstart i 2016. Er under utarbeiding.

Skjønnsmidlar:

Fylkesmannen har som målsetjing at alle kommunane i Møre og Romsdal skal ha ein oppdatert planstrategi innan utgongen av 2020, og ny samfunnsplan (kommuneplanen sin samfunnsdel) innan utgongen av 2021.

Nye Volda kommune har fått 500 000 kr i skjønnsmidlar til arbeid med ny kommunal planstrategi og ny samfunnsdel. Midlane er øyremerka, og må førast opp som bundne fond i årsrekneskapen, slik at kommunen kan bruke midlane til arbeidet med planstrategi og kommuneplan dei neste 2-3 åra.

Analyse- og utfordringsdokument

Den nye kommunen har store og viktige oppgåver innan samfunnsutvikling, lokaldemokrati, utøving av mynde og som leverandør av ulike velferdstenester. Norge er forplikta på måltal for reduksjon av klimagassar, og det vert drøfta innføring av klimarekneskap i kommunane, og planverktøy knytt til dette vil vere ei av utfordringane for den nye kommunen. Det er på alle desse områda trong for eit godt og heilheitleg kunnskapsgrunnlag når ein skal utarbeide kommunal planstrategi for nye Volda.

Ein del kommunar utarbeider analyse- og utfordringsdokument som grunnlag for den politiske diskusjonen knytt til planbehovet. Volda kommune har tidlegare m.a. i samband med samfunnsdelen, utarbeidd utfordringsnotat.

Det er fleire kommunar som innrettar kommuneplanlegginga til FN sine berekraftmål, ev ei tilpassing til desse. Dette vert å vurdere nærare i høve til kva planar som skal prioriterast i planstrategien.

Heilskapleg ROS for nye Volda kommune

Volda kommune sin heilskaplege ROS er frå 2013. Hornindal og Stryn kommune utarbeidde heilskapleg ROS i 2014/2015. Planen vart godkjend 30.4.2015. Ein bør no utarbeide heilskapleg ROS for nye Volda. Heilskapleg ROS vil også vere eit viktig grunnlagsdokument for kommunal planstrategi. Administrasjonen har fått klarsignal frå Fylkesmannen på at skjønnsmidlane kan nyttast til arbeidet heilskapleg ROS.

Framdriftsplan

Førebels forslag til framdriftsplan:

Tidspunkt	Aktivitet
Februar 2019	Sak til Fellesnemnda. Vedtak om oppstart av planarbeid.
Februar - juni 2019	Utarbeiding av analyse- og utfordringsnotat.
Oktober/november 2019	Presentasjon av analyse- og utfordringsnotat. Godkjenning av heilskapleg ROS.
November/desember 2019 – vår/sommar 2020	Utarbeiding av forslag til kommunal planstrategi. Innhenting av synspunkt frå statlege og regionale mynde og nabokommunar.
Mai/juni 2020	Forslag til kommunal planstrategi. Kunngjering i minst 30 dagar før handsaming i kommunestyret.
Juli/august 2020	Gjennomgang. Vurdering.
August/september 2020	Kommunestyret godkjenner kommunal planstrategi.

Vurdering og konklusjon:

Prosjektleder for nye Volda meiner det bør utarbeidast eit analyse- og utfordringsdokument som grunnlag for kommunal planstrategi og samfunnsdel for nye Volda kommune. Dokumentet vil også gi administrativ og fagleg oppdatering av fakta og utfordringar som vil prege kommunen komande år. Samstundes bør det utarbeidast heilskapleg ROS for nye Volda kommune. Dette vil vere eit viktig grunnlag for utarbeiding av planstrategi for nye Volda.

Sektor for utvikling har avgrensa planfaglege ressursar 1. halvår 2019, og prosjektleder for nye Volda rår til at ein brukar av skjønsmidlane frå Fylkesmannen til analyse/utfordringsdokument leige av konsulent til utarbeiding av heilskapleg ROS, kommunal planstrategi og samfunnsdel for nye Volda.

Fellesnemnda forventar at analyse- og utfordringsnotatet vert presentert i oktober/november 2019.

Utskrift:

Utviklingssektor

Økonomisjefen

Kommunalsjef for samfunnsutvikling

Volda kommune

Stormyra 2

6100 VOLDA

Volda kommune - tildeling av skjønnsmidlar 2019, restmidlar 2018

Fylkesmannen i Møre og Romsdal er i ferd med å leggje om rutinane for tildeling av skjønnsmidlar. I praksis betyr det at Fylkesmannen allereie no har tildelt heile skjønnsramma for 2019, med unntak av ein pålagt krisepott. Samtidig legg vi om slik at kvar kommune får eit særskilt og samordna brev frå Fylkesmannen om dei skjønnsmidlane som er tildelt eigen kommune for komande budsjettår. For kommunane vil dette vere meir føreseieleg i forhold til arbeidet med budsjett og handlingsplanar.

Året 2019 blir derfor eit overgangsår til ny ordning for tildeling av skjønnsmidlar. Det blir no berre ein søknadsfrist om skjønnsmidlar og prosjektskjønn, mot tidlegare to. Søknadsfristen vil vere omlag 1. juni, og vil gjelde skjønnsmidlar for budsjettåret 2020. Det vil kome eit eige brev om dette i løpet av 1. kvartal 2019.

Tildelte skjønnsmidlar til Volda kommune for 2019 utgjer 1,85 millionar kroner. I tillegg kjem kr. 650 000 frå siste tildelingsrunde av skjønnsmidlar for 2018.

Nedanfor vil vi gå gjennom ulike tilskot og forventningar knytt til dei einskilde prosjekta.

1) Ny kommune 2020 – 1 million kroner. Avsluttast i 2019

Alle nye kommunar får innvilga 1 million kroner kvart år fram til og med 2019. Fylkesmannens runde til alle nye kommunar hausten 2018 er ein del av oppfølginga av desse skjønnsmidlane.

Kontaktperson hos Fylkesmannen:

Seniorrådgivar innovasjon og samordning Vigdis Rotlid Vestad, tlf. 71 25 84 47

2) Folkevaldopplæring - kr 100 000

Eit godt kunnskapsgrunnlag er viktig for folkevalde som skal inn i dei nye kommunestyra. Frå 01.01.2020 består Møre og Romsdal av 26 kommunar. Berekraftige kommunar betyr mykje for vidare utvikling av vårt fylke. Gjennom prosjektet *Møre og Romsdal som region mot 2025* er det og særskilt viktig at folkevalde kjenner godt til fylket sine moglegheiter og utfordringar inn i eit nytt regionlandskap med 11 fylke.

Volda kommune får derfor innvilga kr 100 000 for å sikre god opplæring av nye folkevalde. Fylkesmannen er særskilt opptatt av at skjønnsmidlane skal gå til opplæring i fagområde som

kjem i tillegg til det som KS tilbyr. For eksempel er det viktig at alle folkevalde har god innsikt i korleis dei kan styre gjennom planarbeid. Dette omfattar også god kjennskap til dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging. Nasjonal jordvernstrategi er eit av fleire viktige tema.

Vi vil be om ein kort rapport for gjennomført folkevaldopplæring pr 31.12.2019

Kontaktperson hos Fylkesmannen:

Direktør for Justis og beredskap: Helge Mogstad, tlf. 71 25 84 44

3) Barnevernsvakt - kr 750 000. Avsluttast i 2019

Fylkesmannen har i 2018 og 2019 prioritert skjønnsmidlar slik at alle kommunane i Møre og Romsdal får etablert barnevernsvakt. Volda kommune har allereie etablert ei slik barnevernsvakt i lag med fleire nabokommunar. Kommunen får innvilga det same beløpet i 2019 som i 2018. Dette for å sikre etablering av ei godt fungerande og moderne barnevernsvakt. Fylkesmannen ber om skriftleg tilbakemelding på status pr. 31.12.2018, og like eins pr. 31.12.2019.

Kontaktperson hos Fylkesmannen: Fagkoordinator barnevern Heidrunn Avdem, tlf. 71 25 85 42

4) Helseplattform - kr 1 million kroner. (Utbetalast til Ålesund kommune)

Går over 3 år; 2019-2020-2021. Arbeidet med Helseplattforma er allereie godt i gang, og gjennom statsbudsjettet for 2019 er det foreslått at prosjektet også får nasjonal støtte. « Ein innbyggjar – ein journal» er det nasjonale målet, og alle dei 84 kommunane i Midt-Noreg har signert opsjonsavtale. Både Fylkesmannen i Trøndelag og fylkesmannen i Møre og Romsdal går no inn med midlar i prosjektet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har for 2019 tildelt til saman 4,2 millionar kroner til Helseplattformprosjektet. Desse midlane fordeler seg slik:

- Kommunane i Romsdal: 1 million kroner. Blir utbetalt til Molde kommune.
- Kommunane på Nordmøre: 1,2 millionar kroner. Blir utbetalt til Kristiansund kommune *)
- Nye Ålesund kommune: 1 million kroner. Blir utbetalt til Ålesund kommune
- **Dei øvrige kommunane på Sunnmøre: 1 million kroner. Blir utbetalt til Ålesund kommune.**

Midlane skal dekke løn, reising og kursing for ein 100% stillingsressurs i Helseplattformprosjektet i kvar region, samt ein 100 % stillingsressurs til nye Ålesund sidan dei er fem kommunar som byggjer ein ny kommune. Fylkesmannen tar sikte på å støtte opp med midlar både i 2020 og i 2021, under føresetnad av at framdrift i forhold til prosjektplanen.

*) Kommunane på Nordmøre har fått innvilga kr 200 000 ekstra (frå restramma i 2018, men som gjeld for 2019) for å ivareta ein koordinerande funksjon for arbeidet med Helseplattforma i Møre og Romsdal. Fylkesmannen har behov for at ein av aktørane tar på seg eit koordineringsansvar både for rapportering om status og bruk av midlar til Fylkesmannen, samt sikre felles framdrift for heile Møre og Romsdal. Det er også uttrykt ønske frå prosjektleiinga i Trondheim om ein kontaktperson frå Møre og Romsdal som kan koordinere prosjektet der det er hensiktsmessig. Koordinering av alle fire

prosjektmedarbeidarane her i fylket er ein del av oppdraget som ein av kommunane på Nordmøre blitt beden om å ta på seg.

Kontaktperson hos Fylkesmannen: Fylkeslege Karin Müller Mikaelsen, tlf. 71 25 85 92

I siste fordeling av skjønnsramme for 2018 er Volda kommune tildelt følgende:

**5) Arbeid med ny kommunal planstrategi og ny samfunnsplan for nye Volda kommune
– kr. 500 000**

Vi viser til plan- og bygningslova § 10-1, der kommunestyret innan det første året i ny valperiode skal ha vedtatt ein kommunal planstrategi. Fylkesmannen ser dette som et særskilt viktig arbeid i nye kommunar. Planstrategien bør omfatte ei drøfting av kommunens strategiske val knytt til både kommunen som samfunn og som organisasjon, samt vurdering av kommunens samla planbehov i valperioden.

Planstrategien vil samstundes vere eit første ledd i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging. Her viser vi til PBL § 11-2 om arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Med kommuneplanen som eit viktig politisk og administrativt styringsverktøy vil krav til oppdatering vere avgjerande. Det er ei målsetting frå Fylkesmannen at alle kommunane i Møre og Romsdal skal ha ein oppdatert planstrategi innan utgangen av 2020, og ny samfunnsplan (kommuneplanens samfunnsdel) innan utgangen av 2021. Dette er i tråd med oppdrag frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet om vidare arbeid med kommunestruktur, og arbeid med regionale og kommunale utfordringsbilde.

Midla som er løyvde er øyremerka, og må først opp som bundne fond i årsrekneskapen slik at kommunen kan bruke desse til arbeidet med planstrategi og kommuneplan dei neste 2-3 åra.

Kontaktperson hos Fylkesmannen: Samordnar Sveinung Dimmen, tlf. 71 25 84 20

6) Generell vurdering – kr 150 000

Her har vi fordelt ein sum ut i frå ei totalvurdering av kommunen sin økonomi.

Vi ønskjer lykke til med alle prosjekta!

Med helsing
Lodve Solholm (e.f.)
fylkesmann

Rigmor Brøste

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:
HORNINDAL KOMMUNE

Postboks 24 6761 HORNINDAL

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Berit Sandvik Skeide	Arkivsak nr.:	2018/1255
		Arkivkode:	144

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
11/19	Fellesnemnd for nye Volda kommune	07.02.2019

KOMMUNEDELPLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG ANLEGG FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG NÆRMILJØ. OPPSTART AV PLANARBEID

Administrasjonen si tilråding:

- Fellesnemnda for nye Volda vedtek å starte arbeidet med kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet for 2020-2024, jf. § 11-1 i plan- og bygningslova.
- Fellesnemnda ber om at det vert utarbeidd framlegg til planprogram, som skal sendast på høyring og leggjast ut til offentleg ettersyn i samsvar med plan- og bygningslova § 11-13.

Vedlegg:

1. Tematisk kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2015-2018 med vedlegg, Hornindal kommune.
2. Handlingsplan for 2019, Hornindal kommune.
3. Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø 2014-2019, Volda kommune.
4. Kommunal prioritering av spelemiddelsøknader for 2019, Volda kommune. Sak til forvaltningsutvalet.

Bakgrunn:

Alle anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som det vert søkt om spelemidlar til, må vere innarbeidd i ein kommunal plan. Prosessen og planen skal følgje plan- og bygningslova sine bestemmelsar. Planen skal vere underlagt politisk styring i kommunen. Målet med

planen er å ha ein politisk vedteken og oppdatert langsiktig plan for utvikling av idrettsanlegg.

Saksopplysningar/fakta:

Frå 1.1.2020 vert Hornindal og Volda slegne saman til ei kommune. Volda kommune starta arbeidet med utarbeiding av ny kommunedelplan hausten 2018. Administrasjonen ser i ettertid at det bør utarbeidast kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for *nye Volda*. Hornindal kommune har sagt seg samd i denne vurderinga.

Planstatus

Hornindal kommune har kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for perioden 2015-2018. Planen vart godkjent i 2015.

Planen har fem vedlegg.

- Handlingsplan – ordinære anlegg 2015-2018
- Handlingsplan – nærmiljøanlegg 2015-2018
- Handlingsplan – friluftstiltak 2015-2018
- Liste – uprioriterte anlegg
- Anleggsregister – Hornindal kommune

Handlingsprogrammet har vorte rullert årleg. Hornindal har godkjent handlingsplan for ordinære anlegg, nærmiljøanlegg og friluftstiltak for 2019.

Volda kommune har kommunedelplan for fagområdet, som gjeld for perioden 2014-2018.

Planen har to vedlegg:

- Handlingsprogram 2014-2018
- Retningslinjer for merking og skilting i natur- og friluftsområde i Volda kommune.

Handlingsprogrammet har blitt rullert årleg. Handlingsprogrammet for 2019 vart godkjent i forvaltningsutvalet 15.1.2019.

Planprogram

For alle kommuneplanar skal det utarbeidast eit planprogram som grunnlag for planarbeidet, jf. § 4-1 i plan- og bygningslova. Planprogrammet skal gjere greie for formålet med planarbeidet, planprosessen med fristar og deltakarar, opplegg for medverknad, alternativ og behov for utgreingar. Forslag til planprogram skal sendast på høyring og leggst ut til offentleg ettersyn samstundes med varsel om oppstart av planarbeid.

Oppstart av planarbeid

Mål

Mål for arbeidet er å gjennomføre hovudrullering av kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø. Kommunen sin visjon, mål og strategiar for idretts- og friluftslivspolitikkk skal gå tydeleg fram i kommunedelplanen.

Organisering

Planleggar ved Sektor for utvikling i Volda kommune skal ha rolla som prosjektleiar. Det vil bli sett ned ei tverrfagleg prosjektgruppe med personar frå plan, kultur, oppvekst, helse, teknisk, folkehelsekoordinator, barnerepresentant og idrettsråd, som har ansvar for å utarbeide forslag til plan. Fellesnemnda skal vere politisk styringsgruppe for planarbeidet.

Førebels forslag til framdriftsplan

Planarbeidet skal følgje reglane i plan- og bygningslova i høve sakshandsaming. Ein ser føre seg slik framdrift av planarbeidet:

Tidspunkt	Aktivitet
Februar 2019	Oppstart av planarbeid
Februar – mars 2019	Utarbeiding av forslag til planprogram
April – mai 2019	Offentleg ettersyn og høyring av planprogram. Informasjonsmøte – lag og organisasjonar
Mai 2019	Fastsetjing av planprogram
Juni – juli – august 2019	Utarbeiding av planforslag
September 2019	Handsaming av forslag og utlegging til offentlig ettersyn
September - oktober	Offentleg ettersyn
Oktober – november 2019	Gjennomgang og vurdering av merknader. Ev. justering av plan
Desember 2019	Godkjenning av plan og handlingsprogram

Medverknad

Det vil bli lagt til rette for brei medverknad, slik at lag og organisasjonar, enkeltpersonar og andre interessegrupper kan kome med innspel til planarbeidet.

Planen sitt innhald

Undersøkingar blant ungdom har vist at dei mest brukte anlegga for aldersgruppa er skianlegg, idrettshallar, gang- og sykkelvegar, turløyper, fotballanlegg, symjehallar og symjebasseng.

Dei same undersøkingane viser til at ungdom saknar anlegg som legg til rette for uorganisert og eigenorganisert aktivitet eller kor det er låg terskel for deltaking og stort sosialt fokus.

Fylkeskommunen (som fordeler spelemidlar i Møre og Romsdal) har gitt signal om at tiltak som har fokus på mangfald, friluftsliv og anlegg som skaper sosiale møteplassar for inkludering og integrering vil kunne få prioritet.

Kulturdepartementet rår til at planen har følgjande innhald (jf. rettleiar V-0798 B):

- Målsetjing for kommunen si satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv.
- Målsetjing for anleggsutbygging og sikring av areal for idrett og friluftsliv.
- Resultatvurdering av førre plan, med statusoversikt.
- Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet.
- Det skal gjerast greie for samanhengen med andre planar i kommunen.
- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg.
- Oversikt over forventa kostnader knytt til drift og vedlikehald av planlagde anlegg.
- Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg.
- Lokalisering av eksisterande og planlagde anlegg, område for friluftsliv og arealbehov for planlagde anlegg og friluftsområde.

Vurdering

Som det går fram ovanfor, har begge kommunane kommunedelplan som gjeld fram til og med 2018, og begge kommunane har handlingsplan/handlingsprogram som gjeld for 2019.

Kommunedelplan er ein føresetnad for å søke om spelemidlar til idrett og fysisk aktivitet. Det er viktig å kome i gang med planarbeidet, slik at kommunedelplan med tilhøyrande handlingsprogram ligg føre i løpet av 2019.

Konklusjon:

Prosjektleiar for nye Volda rår til at det vert sett i gong arbeid med kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet for 2020-2024 med tilhøyrande handlingsprogram, jf. § 11-1 i plan- og bygningslova.

Utskrift av endeleg vedtak:

Hornindal kommune

Volda kommune

Klageinstans:

Ikkje klagerett.

Hornindal kommune

Tematisk kommunedelplan for

idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv

2015 – 2018

Utkast til plan 2015 - 2018

Innhald

0 INNLEIING	4
1 GENERELLE PLANKRAV - MÅL OG STRATEGI.....	5
1.1 Bakgrunn og plankrav	5
1.2 Mål for statleg idrettspolitikkk.....	5
1.2.1 Planprosessen	5
1.2.2 Minstekrav	6
1.2.3 Mål	6
1.2.4 Behovsanalyse	6
1.5 Fylkeskommune/ stat sine overordna mål	6
1.5.1 Fylkeskommunen sitt overordna mål	6
1.6 Føremål med den kommunale planen	6
2 DEFINISJONAR / KLARGJERING	7
2.1 Omgrep.....	7
2.1.1 Idrett	7
2.1.2 Fysisk aktivitet	7
2.1.3 Friluftsliv	7
2.2 Idrettsanlegg	8
2.2.1 Nærmiljøanlegg (berre utandørsanlegg).....	8
2.2.2 Mindre kostnadskrevjande nærmiljøanlegg (utgått)	8
2.2.3 Ordinære anlegg	8
2.2.4 Nasjonale anlegg	8
2.3 Friluftslivområde, friområde og friluftslivanlegg	8
2.3.1 Friluftsområde	8
2.3.2 Friområde	9
2.3.3 Friluftslivanlegg i fjellet.....	9
2.3.4 Andre friluftslivsanlegg.....	9
3 MÅLSETJING FOR HORNINDAL KOMMUNE.....	9
3.1 Overordna mål.....	9
3.1.1 Mål for idrettsarbeidet.....	9
3.1.2 Mål for fysisk aktivitet/ friluftsliv	10
3.1.3 Mål for ubyggning og tilrettelegging av anlegg og område.....	10
4 RESULTATVURDERING - PLANEN FRÅ FØREGÅANDE PERIODE – OG SITUASJONEN I DAG.	11
4.1 Planen som styringsreiskap	11
5 SPELEMIDLAR - SØKNADSGRUPPER OG TILSKOTS-ORDNINGAR.....	12
5.1 Ordinære anlegg	12
5.1.1 Fastsette søknadssummar for ein del typar ordinære idrettsanlegg.....	12
5.2 Nærmiljøanlegg.....	13
5.4 Mindre kostnadskrevjande nærmiljøanlegg	13
5.5 Friluftsanlegg i fjellet	13
5.6 Lokale og regionale kulturbygg (ikkje spelemidlar)	13
5.7 Andre tilskot (ikkje spelemidlar).....	13

6 UTVIKLINGSTREKK - FYSISK AKTIVITET OG FOLKEHELSE I HORNINDAL KOMMUNE.....	14
6.1 Statistikk og fakta om fysisk aktivitet og folkehelse i Noreg	14
6.2 Fysisk aktivitet i Hornindal kommune	14
6.3 Fysisk aktivitet blant funksjonshemma, eldre og andre med nedsett funksjonsevne.....	15
6.4 Frivillig innsats.....	15
7. STATUS - over dei viktigaste idrettsanlegga i kommunen. (For komplett liste over idrettsanlegg i kommunen vert det vist til idrettsanleggsregisteret – vedlegg 11.5)	16
7.1 Idrettsanlegg, skytebaner, o-kart og friluftsområde	16
7.6 Interkommunale idrettsanlegg.....	19
7.7 Kulturbygg	19
8 INNSPEL TIL PLANARBEIDET.....	20
8.1 Trong for anlegg og område.....	20
8.2 Kriteria for utbygging.....	20
8.3 Nye idrettsanlegg.....	21
8.4 Nærmiljøanlegg.....	21
8.5 Anlegg og område for friluftsliv.	21
9 AREALSIKRING.....	22
10 DRIFT OG VEDLIKEHALD	22
10.1 Kommunale anlegg og driftstilskot	23
10.2 Private anlegg	23
10.3 Estetikk og miljø	23
10.3.1 Kulturminne	23
11. VEDLEGG	24
11.1 HANDLINGSPLAN – ORDINÆRE ANLEGG 2015 - 2018.....	24
11.2 HANDLINGSPLAN – NÆRMILJØANLEGG 2015 - 2018	24
11.3 HANDLINGSPLAN – FRILUFTSLIVTILTAK 2015 - 2018	24
11.4 LISTE – UPRIORITERTE ANLEGG	24
11.5 ANLEGGREGISTER – HORNINDAL KOMMUNE	24

Foto framside:

- *Hornindal Rundt*
- *Sunnmørsposten*
- *Margunn Haugen*
- *Bengt Flaten*

0 INNLEIING

Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Hornindal kommune vart sist revidert i 2008, og i perioden 2008 – 2012 har kommunestyret årleg vedteke rullert handlingsprogram. I KS-003/13 vedtok kommunestyret å vidareføre planen også for 2013, og handlingsplanen for 2013 vart vedteken i same møte. Handlingsplan for 2014 vart vedteken i KS 094/13.

Tematisk kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv skal vere styringsverktøy for satsinga på desse områda i kommunen, og vere ei rettesnor for planmessig og samordna anleggsutbygging av kommunale og private anlegg. Planen gjev også viktige innspel ved revisjon av arealdelen til kommuneplanen, og i arbeidet med økonomiplanen. I tillegg er vedteken handlingsdel kommunen si prioritering av søknadar om spelemidlar - til gjennomføring av tiltak.

Der er også lagt vekt på at planen skal vere informativ, og kunne danne grunnlag for eit godt samarbeid mellom innbyggjarar, organisasjonar og kommunen.

Kommunestyret har det overordna ansvaret for å leie planarbeidet, mens rådmannen har det administrative og praktiske arbeidet med å føre planen ”i pennen”.

Plangruppa har vore samansett slik:

- Kommunal sjef for oppvekst- og kultur
- Representant for Hornindal idrettslag
- Folkehelsekoordinator
- Plan- og bygningssjef

Revidert plan byggjer i hovudsak på tidlegare plan, vedteken Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2014-2017, og på Kulturdepartementet sin rettleiar V-0798B. I tillegg er det teke omsyn til innspel etter varsel om oppstart av planarbeidet, og anleggslista er ajourført med endringar som har skjedd på anleggssektoren sidan siste hovudrevisjon av planen.

Prioriteringane i handlingsplanen er gjort ut frå målsetjinga om at prioriterte tiltak også må kunne gjennomførast i praksis. Vidare er det lagt vekt på å prioritere anlegg som vil generere auka aktivitet i etablerte anlegg, og som vil resultere i betre logistikk og enklare drift og vedlikehald av anlegga. Det er òg teke omsyn til etablerte samarbeidsavtaler mellom kommunen og idrettslaget, og at det no er meir vanleg å betale for ”dugnadsarbeid”,

Det er ein samanheng mellom fråvær av fysisk aktivitet og trongen for helsetenester i samfunnet, og nasjonale helsestyresmakter rår til at born og unge bør vere fysisk aktive i minst 60 minutt kvar dag, mens vaksne bør ha minst 30 minutt fysisk aktivitet dagleg, eller minimum 3 ½ time kvar veke. Med bakgrunn i dette meiner nemnda at folkehelse må ha eit særleg fokus, og at det må satsast meir på uorganisert aktivitet. Det er ei målsetjing å få alle menneske til å vere fysisk aktive, og nemnda meiner det er særleg viktig å leggje til rette for trygge og gode gang- og sykkelveggar, slik at flest mogeleg kan gå eller sykle til arbeid, skule og fritidsaktivitetar.

1 GENERELLE PLANKRAV - MÅL OG STRATEGI

1.1 Bakgrunn og plankrav

I samsvar med Kulturdepartementet sine krav skal kommunen utarbeide samla plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som grunnlag for tildeling av spelemidler. Planen skal m.a. innehalde prioritert handlingsprogram for kommande fireårsperiode, samt ein langsiktig (uprioritert del). Tematisk kommunedelplan skal ta føre seg utbygging av nye og rehabilitering av eksisterande idretts-, friluftslivs- og nærmiljøanlegg i kommunen. Det kan søkjast om spelemidler til prioriterte anlegg – for gjennomføring dei ein skilde år i handlingsprogrammet.

Hornindalsrodden mot sørvest, Hornindal

1.2 Mål for statleg idrettspolitik

”Staten har som mål å bidra til utbygging og rehabilitering av idrettsanlegg, slik at flest mulig kan drive idrett og fysisk aktivitet. Ved tilskudd av spillemidlene prioriteres derfor anlegg og områder med mange brukere, og som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den organiserte idretten. Barn (6-12 år) og ungdom (13-19) år er viktige målgrupper. Ved planlegging og utforming av anlegg skal det både tas hensyn til barns mulighet til å drive fysisk aktivitet i lokalmiljøet, og ungdommens behov for utfordringer og variasjon. For anlegg som skal brukes til konkurranser må det tas hensyn til den enkelte idretts krav til utforming.”

1.2.1 Planprosessen

Planprosessen skal følgje reglane i plan- og bygningslova, med vekt på følgjande :

- Politisk medverknad
- Tverretatleg administrativ medverknad (Med fokus på folkehelse er folkehelsekoordinator og folkehelserådet gjennom partnerskapsavtalen med fylkeskommunen ein viktig medspelar)
- Samarbeid med statlege, fylkeskommunale og andre offentlege styresmakter
- Samarbeid med private organisasjonar og grupper med spesiell interesse i planarbeidet (omfattar m.a. samarbeid med idretten gjennom Hornindal idrettslag, Markane idrettslag, Hornindal og Markane skyttarlag m.fl.).

I departementet sin rettleiar er desse planfasane skildra:

1. Avklare verksemdsområdet for planen.
2. Oversyn over tilbod som eksisterer, og registrere behov.
3. Evaluere/ vurdere og prioritere.
4. Utarbeide handlingsprogram for 4-årsperioden.

1.2.2 Minstekrav

Kultur- og kyrkjedepartementet har følgjande minstekrav til innhaldet i planen:

- Målsetjing for kommunen si satsing på idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Målsetjing for anleggsutbygging og arealsikring for idrett og friluftsliv.
- Resultatvurdering av førre plan, med statusoversyn.
- Analyse av lang- og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet.
- Det skal gjerast greie for samanhengen med andre planar i kommunen.
- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg.
- Økonomiplan knytt til drift og vedlikehald av dei anlegga vi har og dei som er planlagde.
- Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg.
- Relevante kart som syner lokalisering av eksisterande og planlagde anlegg, område for friluftsliv og arealbehov for planlagde anlegg og friluftslivsområde.

1.2.3 Mål

Målet er at kommunale og fylkeskommunale ”idrettsplanar” skal vere gode styringsverktøy for anleggsutbygginga, og at vi gjennom planprosessen får ei reell vurdering av kva idrettsanlegg/friluftsanlegg vi har trong for i Hornindal. Eit av kulturdepartementet sine krav er at planen – i tillegg til å vere ein *anleggsplan*, også skal gje føringar for kommunen sitt engasjement i arbeidet for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Hornindal kommune ser det som særskilt viktig om å framheve denne målsetjinga både i ”idrettsplanen” – og i andre planar som har innverknad på menneska sitt fysiske miljø. Først når tilrettelegging for fysisk aktivitet blir ein naturleg del av all areal- og samfunnsplanlegging vil resultatene bli synleg i form av mindre sjukefråvær, betre trivsel og helse, m.m.

1.2.4 Behovsanalyse

Behovsanalyse er eit viktig grunnlag når anleggsutbygginga skal prioriterast, og spørsmål/innspel frå innbyggjarane er ein del av denne behovsanalysen. I dei høve det er trong for kommunal (økonomisk) medverknad må prioriteringslista også vere nær knytt til Hornindal kommune sin økonomiplan og budsjett.

1.5 Fylkeskommune/ stat sine overordna mål

1.5.1 Fylkeskommunen sitt overordna mål

Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014 – 2017 har ein visjon for planperioden om ”*Fysisk aktivitet for alle.*” Vidare står det at: ”*Betre helse gjennom heile livet gjer at den enkelte kan bidra meir i samfunnet og treng mindre hjelp når det først trengs. Vi tåler sjukdom og helseutfordringar betre, og vi vert raskare friske etter sjukdom.*”

1.6 Føremål med den kommunale planen

- Politisk styringsreiskap for å leggje til rette for idrett og fysisk aktivitet.
- Medverke til at samfunnsutviklinga i kommunen er forankra i – og har fokus på folkehelse.
- Målstyrt utbygging av anlegg.

Badestranda ved Gro-bygget/Smia

- Sikre naudsynt areal for nærmiljøanlegg, idrettsaktivitetar og friluftsliv.
- Følgje opp konsekvensar for areal og anlegg ut frå rikspolitiske retningsliner (RPR) for born og unge.
- Leggje til rette for at alle kan ta del i fysisk aktivitet/ idrett ved å etablere uformelle møteplassar / sosiale arenaer for ungdom i tilknytning til idrettsanlegg/ nærmiljøanlegg.
- Etablere nærmiljøanlegg i tilknytning til skular/ bustadfelt. Leggje til rette for god drift og vedlikehald av anlegg og område for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.
- Betre kunnskapen om fysisk aktivitet/ aktivitetsnivå og behov for anlegg og område.

Foto: Margunn Haugen

2 DEFINISJONAR / KLARGJERING

2.1 Omgrep

Kulturdepartementet sin rettleiar *Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet V-0798* (nov. 2000) definerer følgjande omgrep slik:

2.1.1 Idrett

Med idrett forstås ein aktivitet i form av trening eller konkurranse i den organiserte idretten.

2.1.2 Fysisk aktivitet

Med fysisk aktivitet forstås ein eigenorganiserte trenings- og mosjonsaktivitetar, medrekna friluftsliv og leikeprega aktivitetar.

2.1.3 Friluftsliv

Miljøverndepartementet definerer friluftsliv som opphald og fysisk aktivitet i friluft, i fritida, med sikte på miljøendring og naturopplevingar. Kultur- og kyrkjedepartementet har valt å la friluftsliv inngå i omgrepet *fysisk aktivitet*.

I nemnde St. meld. Nr 39, står denne innleiinga om friluftsliv:

Gjeldande friluftslivspolitikkk legg til grunn at friluftsliv er opphald og fysisk aktivitet i friluft i fritida med sikte på miljøforandring og naturoppleving. Målsetjinga er å fremje det enkle friluftslivet – for alle, i dagleglivet og i harmoni med naturen. Friluftslivspolitikken legg hovudvekta på ein kjerne av ikkje konkurranseprega, ikkje motoriserte fritidsaktivitetar som går føre seg på allment tilgjengelege, naturprega område.

2.2 Idrettsanlegg

I spelemiddelfordelinga opererer departementet med følgjande klassifisering av idrettsanlegg:

- Nærmiljøanlegg
- Ordinære anlegg
- Nasjonale anlegg

2.2.1 Nærmiljøanlegg (berre utandørsanlegg)

Anlegg eller område tilrettelagt for Eigenorganisert fysisk aktivitet, hovudsakleg plassert i tilknytning til skule- og idrettsanlegg, og i bu- og/ eller opphaldsområde. Anlegga skal vere opne etter skuletid, og vere fritt ålment tilgjengelege for eigenorganisert fysisk aktivitet. Nærmiljøanlegg skal ikkje utformast for å dekke trongen for anlegg til organisert idrettsleg aktivitet eller ordinær konkurranseidrett, likevel er det krav om idrettsfunksjonell førehandsgodkjenning før byggjearbeidet vert sett i gong.

*Hornindal skule- og idrettsområde
Foto: Hornindal kommune*

2.2.2 Mindre kostnadskrevjande nærmiljøanlegg (utgått)

Ordninga med mindre kostnadskrevjande anlegg opphøyrd i 2012, og det vert opp til fylkeskommunen å avgjere i kor utstrekning nærmiljøanlegg skal tildelast spelemidlar.

2.2.3 Ordinære anlegg

Anlegg som har rett til stønad, og som er nært knytt til konkurranse- og treningsverksemd for den organiserte idretten. Det kan søkjast om spelemidlar både til bygging og rehabilitering av anlegg, men ikkje til drift, kjøp av grunn eller til dekking av gjeld. Tekniske krav til mål og utforming av anlegga tek utgangspunkt i konkurransereglane til det einskilde særforbund. Helsesportsanlegg, rehabilitering og ombygging av eldre anlegg - for å gjere desse tilgjengelege for funksjonshemma, er innlemma i ordinære anlegg. Dersom ikkje anna er bestemt gjeld ålmenne vilkår for tildeling av spelemidlar også for friluftslivsanlegg i fjellet.

2.2.4 Nasjonale anlegg

Idrettsanlegg som stettar tekniske og funksjonelle standardkrav for avvikling av relevante nasjonale meisterskap og konkurransar.

2.3 Friluftslivområde, friområde og friluftslivsanlegg

Omgrepet *friluftsliv- og friområde* blir ofte nytta som fellesomgrep på store grønne område som er tilgjengelege for alle.

2.3.1 Friluftsområde

Friluftsområde er oftast store uregulerte område som i hovudsak er i privat eige, og som vert omfatta av allemannsretten. Det er ikkje krav om parkmessig opparbeiding, berre tilrettelegging for bruk. Områda vert nytta til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening.

Foto: Sunnmørsposten

Både i kommuneplanen sin arealdel og i reguleringsplanar er friluftsområda oftast vist som landbruks-, natur- og friluftsområde (NLF-område).

2.3.2 Friområde

Avgrensa område der det er spesielt tilrettelagt og opparbeidd for at ålmenta uhindra kan få rekreasjon og opphald. Områda er vanlegvis erverva, opparbeidde og vedlikehaldne av kommunen, og kan vere parkanlegg, turvegar, lysløyper, leikeplassar, nærmiljøanlegg og badeplassar. Inngrepsfrie naturområde i

nærmiljøet, t.d. kollar, sletter og bakkar, kan også bli definerte som friområde. I regulerte område er friområde eigen kategori.

2.3.3 Friluftslivanlegg i fjellet

Tilskot til anlegg for friluftsliv i fjellet, kan gjevast til foreiningar som er tilslutta Den Norske Turistforeining (DNT), samt foreiningar med tilsvarende føremål som DNT. For samanslutningar som ikkje er tilslutta DNT, skal vedtektene godkjennast på førehand av departementet. Det kan søkjast om spelemidlar til anlegg for friluftsliv i fjellet sjølv om anlegget ikkje inngår i vedteken plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Foto: Hornindal Rundt

2.3.4 Andre friluftslivsanlegg

Anlegg som legg til rette for friluftsliv. Døme kan vere turvegar, brygger, bruer, kart, baderampar, toalett, søppelkassar og parkeringsplassar.

3 MÅLSETJING FOR HORNINDAL KOMMUNE

3.1 Overordna mål

Kommunen skal arbeide for å leggje tilhøva til rette for at alle kan få høve til å drive organisert eller uorganisert leik, idrett og friluftsliv etter ynske, behov og evner i rimeleg nærleik av der dei bur.

3.1.1 Mål for idrettsarbeidet.

- Kommunen vil gjennom rådgjeving, planlegging og økonomisk medverknad arbeide for å betre rådevilkåra til idrettslaga. Det kan skje ved å hjelpe lag og foreiningar med å realisere idrettsanlegg slik at dei stettar reelle behov i lokalsamfunnet

- Kommunen vil i størst mogleg grad yte tilskot til drift, instruktør- og leiaropplæring i idrettslag og andre organisasjonar som har idrett på programmet. Tilskot til aktivitetar som kan vere eit tilbod til flest mogleg, bør ha høg prioritet.
- Det skal arbeidast for å betre utnyttinga av anlegg som ikkje tilfredsstillar krava til universell utforming (vurdert ut frå endra føresetnader med omsyn til målgruppe, fleirbruk, driftsøkonomi m.m.). I tilknytning til dette kan rehabilitering av anlegg vere eit mål.
- Medverke til auka forståing for fysisk aktivitet som eit viktig verkemiddel for betre helse og auka trivsel.
- Vere med og utvikle universelt tilpassa, inkluderande og trygge miljø med varierende aktivitetstilbod.
- Hornindal kommune skal arbeide for å leggje til rette for idretten slik at reiselivet kan tilby idrettsaktivitetar som ein del av tilbodet.

3.1.2 Mål for fysisk aktivitet/ friluftsliv

- Anlegg for friluftsliv skal vere enkle med god terrengtilpassing (utan store fysiske inngrep), og i størst mogleg grad vere universelt tilpassa. Kommunen si viktigaste oppgåve er å sikre brukarane god tilkomst til attraktive område gjennom:
 - Arealplanarbeid
 - Ved bruksavtalar eller innløyising av område av særleg stor verdi for ålmenta
 - Ved å opparbeide parkeringsareal og merke og skilte vegar/ stiar.
- Sti- og løypenettet i utmarka skal gjerast lett tilgjengeleg for folk flest gjennom informasjonstiltak, merking og opprusting.
- Tilrettelegginga skal ta utgangspunkt i naturlege tilhøve og tilpassast aktivitetsnivået. Reiselivet må også kunne tilby dette, evt også ta del i kostnadene med tilrettelegging og vedlikehald.
- Leggje til rette for fysisk aktivitet i barnehage, skule og på arbeidsplass.
- Få til samspel mellom offentlege, private og frivillige verksemder om utvikling og innsats for fremjing av fysisk aktivitet.
- I samarbeid med lag og organisasjonar, planleggje og setje i verk tiltak for å auke folk si oppleving av natur- og friluftsliv.
- Arbeide for å ta vare på verdfulle kulturlandskap og naturområde i kommunen, slik at dei kan nyttast til friluftslivaktivitetar også i framtida.
- Bruke friluftsliv aktivt for å betre helse og trivsel, og for å auke identitetskjensla hjå innbygarane.

Foto: Sunnmørsposten

3.1.3 Mål for ubyggning og tilrettelegging av anlegg og område

- Områda/ anlegga skal vere lett tilgjengelege, og i størst mogleg grad vere tilrettelagt for alle brukargrupper (universell utforming)
- Det skal setjast krav til estetisk og miljømessig utforming av anlegg, både ordinære idrettsanlegg og friluftslivsanlegg.

- For å få høg utnytting, og for å skape arenaer for gode miljø, skal det leggjast vekt på *sambruk* :
 - mellom ulike brukargrupper
 - mellom fleire idrettsaktivitetar
 - mellom idrett, friluftsliv og andre aktivitetar
- Ansvar for utbygging, drift og vedlikehald skal vere klart definert.
- Leggje til rette for uorganisert/ eigenorganisert aktivitet, spesielt med tanke på å gjere fleire aktive.

4 RESULTATVURDERING - PLANEN FRÅ FØREGÅANDE PERIODE – OG SITUASJONEN I DAG.

4.1 Planen som styringsreiskap

Postvegen i Skavikja

Overordna arealbruk i kommunen er fastlagt gjennom arealdelen til kommuneplanen, og inneheld dei viktigaste kontaktpunkta mot kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Framleis har dei politiske vedtaka i stor grad fokus på utbygging av idrettsanlegg, men med stadig sterkare vekt på folkehelse vil tilrettelegging for fysisk aktivitet også setje sitt preg på samfunnsplanlegginga.

Skal planen vere eit eigna styringsdokument må alle sider av planen takast med i vurderinga av vedlikehald og utbygging av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og friområde, samt tilrettelegging for bruk av friluftsområde.

Handlingsdelen/ handlingsprogrammet har vore gjenstand for årleg rullering og vedtak i kommunestyret. Dette har resultert i at enkelte prosjekt har vorte flytta frå uprioritert liste til prioritert liste – og omvendt.

I perioden 2009 – 2013 har det vore søkt om – og tildelt spelemidlar til fleire store anlegg i Hornindal kommune:

Anlegg	Annleggstad	Anleggsnr.	Eigar	Slutført	Tilsegn om tilskot eller tilskot utbetalt
Miniatyrskytebane	Ytrehorn	1444002001	Hornindal kommune/ Hornindal og Markane skyttarlag	x	x
Varmestove	Hornindal Skisenter	1444000910	Hornindal Skisenter AS	x	x
Fleirbrukshall (Honndalshallen)	Hornindal skule	1444001603	Hornindal kommune	x	x
Kunstgrasbane	Hornindal stadion	1444000103	Hornindal kommune/ Hornindal IL	x	–
Rehabilitering av Hornindal idrettspark	Hornindal idrettspark	1444000202	Hornindal kommune/ Hornindal IL	x	–

Fleire store og kostnadskrevjande anlegg i Hornindal kommune har fått spelemidlar inneverande planperiode, og alle desse har resultert i vesentleg auka aktivitet. For konkurranseanlegg som Hornindal kunstgrasbane, Hornindal idrettspark og miniatyrskyttebana på Ytrehorn er auken i hovudsak knytt til barn - og ungdom under 20 år. Fleirbrukshallen ved Hornindal skule og varmestova ved Hornindal Skisenter er eksempel på anlegg som har fått nye aldersgrupper i aktivitet, i tillegg til "dei faste" konkurranseutøvarane. Eit liknande eksempel er Den Trondhjemske Postvei som fekk spelemidlar på 1990-talet. Denne vegen åleine medverkar til betra folkehelse kvar einaste dag, særleg blant dei "godt vaksne".

Førebels har vi ikkje fått tilsegn om tilskot til kunstgrasbana eller til rehabilitering av friidrettsdekket på Hornindal idrettspark, og begge desse blir difor tekne med over i ny planperiode (2014 – 2017).

Tilskotsordninga til mindre kostnadskrevjande nærmiljøanlegg har resultert i at nye brukargrupper har fått tilgang til aktivitet i sitt nærmiljø. Når denne ordninga no er opphøyr, og alle nærmiljøanlegg med rett til spelemidlar skal takast inn i gruppa for "ordinære" nærmiljøanlegg, gjenstår det å sjå om dette vil resultere i fleire eller færre av denne type anlegg.

5 SPELEMIDLAR - SØKNADSGRUPPER OG TILSKOTS-ORDNINGAR

Reglar for søknad om tilskot m.m. går fram av Kulturdepartementet sine føresegner V-0732 N – Om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2013. Føresegna inneheld nærare orientering om statlege krav, søknadsfristar, krav til søkjar, storleiken på tilskot m.m. Der ligg også reglar for kommunal og fylkeskommunal sakshandsaming, samt klagehandsaming. Alle søknader skal sendast inn elektronisk. Sjå nettsida www.idrettsanlegg.no, eller ta kontakt med kommunen.

5.1 Ordinære anlegg

Hovudregelen er at tilskot blir gjeve med 1/3 av godkjent kostnadsoverslag, med maksimalt tilskot på 1.000.000 kroner. Ut over dette gjeld særskilte tilskotsreglar for interkommunale idrettsanlegg, for anlegg ut frå geografisk plassering, og fleire anleggetypar for ulike særiddrettar. Jf. V-0732 N – om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2013.

Etter hovudregelen vil anlegg i Hornindal kommune få eit tillegg på 10% over ordinært tilskot til bygging av "små fleirbrukshallar og små symjehallar".

5.1.1 Fastsette søknadssummar for ein del typar ordinære idrettsanlegg

For ei rekkje ordinære idrettsanlegg er maksimalt tilskot > kr. 700.000, alt etter type anlegg. Grunnregelen er likevel at tilskotet ikkje skal utgjere meir enn 1/3 av godkjent kostnad. Jf. V-0732 N.

5.2 Nærmiljøanlegg

Til desse anlegga blir det gjeve tilskot på 50% av godkjende kostnader med maksimalt beløp på 600.000 kr. Nedre kostnadsrøme er 50 000 kr. Eit større nærmiljøanlegg (same anleggsstad) kan delast i 3 anleggseiningar, slik at ein kan søkje om tilskot inntil 3 gongar innafor same anleggsstad.

5.4 Mindre kostnadskrevjande nærmiljøanlegg

Utgår (sjå punkt 2.2.2)

5.5 Friluftsanlegg i fjellet

Slike anlegg kan få 1/3 – 1/2 av godkjent kostnad, men også her med maksimalgrenser etter type anlegg.

5.6 Lokale og regionale kulturbygg (ikkje spelemidlar)

Tilskot til lokale og regionale kulturbygg vert forvalta av fylkeskommunen. *”Tilskota skal bidra til eigna lokale, bygningar og utearenaer som gjev rom for ulik kulturell verksemd.*

Tilskot kan gjevast til kulturhus, fleirbrukslokale eller spesiallokale for kunst og kultur, som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scenekunstlokale, konsertsal eller formidlingslokale for biletkunst. Midlane kan nyttast til nybygg, ombygging og modernisering av kulturbygning, men ikkje til vedlikehald eller drift.”

Fylkeskommunen kunngjere frist for søknader om tilskot til kulturbygg, og fastset retningslinjer for ordninga. Søknader skal fremjast gjennom kommunen – med den frist kommunen fastset.

Meir informasjon om denne ordninga er å finne på:

[http://www.regjeringen.no/upload/KUD/Kulturvern/divisjonen/Kulturbygg/Retningslinjer for forvaltning av desen tralisert ordning for tilskot til kulturbygg-nynorsk.pdf](http://www.regjeringen.no/upload/KUD/Kulturvern/divisjonen/Kulturbygg/Retningslinjer%20for%20forvaltning%20av%20desen%20tralisert%20ordning%20for%20tilskot%20til%20kulturbygg-nynorsk.pdf)

5.7 Andre tilskot (ikkje spelemidlar)

Tiltak som fremjar fysisk fostring, men som ikkje fell inn under reglane for spelemidlar kan likevel få statlege tilskotsmidlar. Eksempel på dette er følgjande tilskot frå

Miljøverndepartementet :

- Tilskot til naturforvaltningstiltak
- Tilskot til friluftsliv
- Tilskot til kulturminnetiltak
- Tilskot til Den naturlege skulesekken (Kap. 1400 post 62)
- Tilskot til nasjonale og internasjonale miljøtiltak (Kap. 1400 post 76)
- Tilskot til ymse organisasjonar og stiftelsar m.m (Kap. 1420 post 77)

Også midlar til tiltak i kulturlandskapet (SMIL-midlar), for eksempel tilskot til rydding av stiar vil kome friluftslivet til gode. Midlane vert fordelt av kommunen.

6 UTVIKLINGSTREKK - FYSISK AKTIVITET OG FOLKEHELSE I HORNINDAL KOMMUNE

Sjølv om fødselstala også går nedover i Hornindal kommune har folketalet vore relativt stabilt over fleire år. Dette skuldast positiv flyttebalanse, dvs. at det flyttar fleire til kommunen enn frå kommunen. Eksempel på dette er året 2012, der folketalet auka frå 1220 – til 1238 ved utgangen av året. Av dette utgjer fødselsoverskot 4 personar, innanlands flytting 5 personar, og innvandringsoverskot (frå utlandet) 9 personar.

6.1 Statistikk og fakta om fysisk aktivitet og folkehelse i Noreg

Fysisk aktivitet er ei viktig kjelde til trivsel og god helse. I tillegg er det viktig for veksten og den motoriske utviklinga til borna. Ut over dette er leik med andre born viktig for den sosiale og emosjonelle utviklinga. For vaksne og eldre kan fysisk aktivitet vere ei kjelde til avkopling, sosialt samvær, meistringskjensle, førebyggje plager, og ikkje minst gleda over å vere i god fysisk form.

Foto: Hornindal kommune

Same kva organiseringsform som vert nytta, er hovudmotivet for å trene - å kome i betre fysisk form. Dette gjeld både kvinner og menn. Folk som trenar i idrettslag legg meir vekt på sosialt samvere enn dei som trenar på treningssenter. Yting og prestasjon er viktige for dei som trenar i idrettslag.

Talet på born og unge som trenar i idrettslag minkar. Det er fleire gutar enn jenter som trenar eller konkurrerer i idrettslag, men tendensen er minkande for begge kjønn. Vaksne som driv fysikk aktivitet/ trening gjer det no meir på eiga hand eller i treningssenter - framfor i idrettslag.

Laga kan og søkje om førebyggjande midlar til fysisk aktivitet gjennom Vardar for folkehelse.

6.2 Fysisk aktivitet i Hornindal kommune

Medlemstalet i idrettslag, skyttarlag o.a. lag og organisasjonar som fremjar fysisk aktivitet er eit bilete på aktivitetsnivået i kommunen. Sjølv om medlemstalet går litt opp og ned er organisert idrett ein garantist for fysisk aktivitet blant sine medlemmar. I Hornindal er denne aktiviteten størst innafor fotball, friidrett, volleyball, skiskyting, langrenn, alpint, hopp og orientering. Saman med trim (fjellturar, turar i skog og mark m.m.), sykling, skyting, dans, akrobatikk, m.fl. er dette aktivitetar som er svært viktige for folkehelsa og det sosiale liv i kommunen. Like viktige er dei uorganiserte aktivitetane som gåturar, sykkelturar m.m.

Mange friluftinteresserte er organisert gjennom Indre Nordfjord turlag (INT), ein organisasjon som arbeider for at medlemmar og andre turinteresserte skal få mange og gode turopplevingar.

Organisasjonen er såleis ein viktig bidragsytar i folkehelsearbeidet i kommunen. Turlaget si heimside: www.turlaget.no

Gruppa 55+ aukar også i Hornindal kommune, og fysisk aktivitet er god investering i førebyggjande helsearbeid også for denne gruppa. Det er difor viktig å leggje til rette for aktivitet knytt til nærmiljøet, arbeidsplassen, o.a. møteplassar for fysiske aktivitetar. Honndalshallen har opna for at alle aldersgrupper får tilbod om ulike fysiske aktivitetar, og saman med treningssenteret i Lødemel, dansekveldar i ungdomshuset Skogstjerna (Stryn kommune), organisert stavgang til ulike turmål, m.m. har dei aller fleste ”godt vaksne” tilbod om fysisk aktivitet i ei eller anna form. Viktigaste tiltaket for 55+ er likevel tilrettelegging for fysisk aktivitet innafør ordinær arbeidstid.

6.3 Fysisk aktivitet blant funksjonshemma, eldre og andre med nedsett funksjonsevne.

Gjennom Frisklivssentralen vert det lagt til rette for ulike fysiske aktivitetar på dagtid for funksjonshemma, folk med psykiske lidingar, eldre o.a. med redusert funksjonsevne.

Med krav om universell utforming av bygningar og anlegg som er tilgjengeleg for ålmenta vil desse gruppene lettare kunne bruke idrettsanlegg o.a. anlegg som fremjar fysisk fostring. Eksempel på dette er Honndalshallen, den nye miniatyrskyttebana på Ytrehorn, varmestova v/ Hornindal skisenter og fiskeplassen ved Hornindal skule.

6.4 Frivillig innsats

Det frivillige arbeidet er viktigaste innsatsfaktoren i idretts- og organisasjonslivet i kommunen, og mange brukar svært mykje av fritida si i slikt arbeid. Desse personane ser verdien av å leggje til rette for andre, gjennom å oppretthalde/ betre tilbodet for utøvarane, og skape arenaer for trygge sosiale nettverk.

Frivillig innsats er heilt avgjerande for å skape og oppretthalde aktivitetsnivået, og for å halde på ”eldsjelene” er det viktig at dei ytre rāmene vert lagt til rette på best mogeleg måte. Dette kan m.a. skje ved å etablere gode trenings- og konkurransetilhøve for alle, og leggje til rette for effektivt og godt vedlikehald av anlegga. Vidare er det viktig å leggje ambisjonane på eit nivå som er mogeleg å handtere/ gjennomføre ut frå rådande føresetnader.

Dette inneber m.a. at drifta av anlegga ikkje må leggje beslag på så store menneskelege ressursar – at det går ut over aktiviteten (idretten/ friluftslivet). I så fall har ein bomma på målet, både i høve til idretten og folkehelsa.

M.o.t. utdanning kan kommunen gje støtte til kompetanseheving gjennom kulturmidlane. Dette kjem i tillegg til opplæringa som skjer i eigne lag, men kommunale midlar kan gjere det økonomisk enklare å gjennomføre kurs, samtidig som det kan vere med å auke interessa for å ta trenarkurs m.m.

Dugnadsarbeidet dannar berebjelken både under anleggsutbygginga og i driftsfasen, og aktiviteten i idrettslag o.a. lag og organisasjonar vil også i framtida vere avhengig av frivillig innsats og engasjerte bygdefolk. Likevel tyder mykje på at mange lag og organisasjonar slit med å få leiarar, og spørsmålet er om tida er mogen for å vurdere deltidstilsette leiarar, for eksempel i idrettslaga. Men eit lag kan ikkje berre drivast av leiaren, og alle vert difor oppmoda om å delta i dette arbeidet, slik at ansvar og oppgåver kan delast på fleire.

7. STATUS - over dei viktigaste idrettsanlegga i kommunen. (For komplett liste over idrettsanlegg i kommunen vert det vist til idrettsanleggsregisteret – vedlegg 11.5)

7.1 Idrettsanlegg, skytebaner, o-kart og friluftsområde

- **Hornindal stadion (gamlebana).**
Eigar: Hornindal idrettslag.
Grasbane 105x60, bygt 1969-72.
Ombygt til kunstgrasbane i 2012.

- **Hornindal Idrettspark.**
Eigar: Hornindal Idrettslag.
Grasbane 100x65 m. Treningsfelt kunststoff 35x81 m. Kunststoff 6x400 m rundbane, 6x100m sprintbane, 110 m hekk. Sektorar for hopp, kast og hinderbane. Badminton-, handball-, og tennisbane på kunststoffdekket.
Byggjeår 1984-1988. Rehabiliterert friidrettsdekket 2012/ 2013.

- **Honndalshallen**
Eigar: Hornindal kommune.
Fleirbrukshall i kombinasjon med klasserom for ungdomstrinnet, arbeidsplassar for lærarane, danserom og kafeteria.
Aktivitetar: Fotball, basketball, innebandy, volleyball, friidrett, basisball, m.m.
Byggjeår 2011 – 2012.
Den gamle gymnastikksalen ved Hornindal skule vart riven i 2011 for å gje plass til fleirbrukshallen.

- **Hornindal skisenter**
(Har fått spelemidlar til lysløype i 2004, lager, verkstad i .. og varmestove i 2013)
 - 3 km Lysløype.
 - Skitrekk T-krok. 1487m langt med to preparerte nedfarta à 1600m.
 - Store områder for off-pist. Tautrekk 450 m med to nedfartar.
 - Skiskytter arena med 10 stk. blinkar.
 - Hoppbakkar 4 stk. 5 m, 10 m, 15 m og 30 m.
 - Turløyper rundt setredalen og fineversløype opp til Høgenibba.
 - Varmestove (2012).

- **Strandvolleyballbane.**
På Grodås har volleyballgruppa bygt opp ei strandvolleyballbane på privat grunn. Nyttå også som nærmiljøanlegg.

- **Sindre skytebane**
 - Skytebane for Hornindal og Markane skyttarlag.
 - Etablert i 1910, med hovudombygging i 1974, og seinare endringar i 1995 og 2002.
 - I dag elektroniske skiver på 100 m (6 stk.) og på 200 m (10 stk.)

- **Innandør miniatyrskytebane på Ytrehorn**
 - Skytebane i kommunalt bygg

- **O-kartet "Hornindal Sør".**
Eigar: Hornindal idrettslag.
Kart på Ca. 6 km² i området frå Kirkhorn til Taraldset.
Målestokk 1:15.000. Utarbeidd 1975. Justert 1990.
- **O-kartet "Maurset".**
Eigar: Markane idrettslag.
Ca. 8 km². Målestokk 1:15.000.
Utarbeidd 1985-87.
- **Hornindal skule - "Det opne rom".**
 - 3 km lang trimløype i tilknytning til skule og idrettsanlegg.
 - Ballbinge, bygt som nærmiljøanlegg i 2001/2002 i tilknytning utearealet på skulen
- **Friluftsområde.**
Naturen i Hornindal innbyr til variert og aktivt friluftsliv. Her fins gode tilhøve for fjellturar, klatring, båtturar, sykkelturar, skiturar, jakt- og fisketurar m.m. Likevel har vi utfordringar med å leggje til rette for auka bruk og aktivitet. Frå nasjonalt hald er det sett på som ei kommunal oppgåve å få folk aktive, og i arealdelen til kommuneplanen er mesteparten av areala i kommunen lagt ut til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område). Innafor desse er følgjande område peika på som lokalt og regionalt viktige :
 - D1 Friluftsdområdet ved Skjærneset
 - D2 Hamnen
 - D3 Lønnsøyane
 - D4 Sårbart område i Grendadalen
 - D5 Sårbart område ved Hornindalssetra
 - D6 Terdalen og Knutsdalen
 - D7 Hornindalsvatnet

Ut over desse er Vikasetra, Kyrkjhornsdalen, Middagsfjellet, Ytrehornsnakken, m.fl. område som blir mykje brukt for utøving av friluftsliv i kommunen.

- **Merka turstiar**
 - Grøddesetra - Middagsfjellet
 - Grøddesetra - Småskåra - Gulekoppen
 - Kirkhornsbakkane - K.dalen - Botnagavlen - Gulekoppen
 - Lødøen - Lønnssetra - Setrehornet - Botnagavlen - Gulekoppen
 - Taraldset - Holskarsetra - Holskarvatnet - Gulekoppen
 - Taraldset - Tomasgardsetra - Dauremålhornet
 - Sandgrova - Dauremålhornet
 - Ytrehorn - Ytrehornsnakken - Gløvfrefjellet - Kviven - Demmene - Storesetra
 - Lillestøl - Lillestølsetra - Kviven
 - Storesetra- Høgenibba –Kviven-Otterdalskaret
 - Hyttevatnet i Hjortedalen - Nedste Tussevatnet -Sandfjellet – Hjortedalen
 - Blåvatnet - Honndalsrokken
 - Otterdal – Otterdalsetra – Otterdalskaret

Det er merka stiar til 20 trimpostar, og ”Fjelltrimmen”, ”Supertrimmen” og ”Trim for alle” (med trivelege turmål i låglandet) har ført mange ut i skog og mark, og til fjelltoppar, og desse tilboda har vorte populære blant svært mange, ikkje minst blant barnefamiliar. I den samanheng spelar ”Den Trondhjemske Postvei” - på strekninga Svor – Kjøsahalsen ei svært viktig rolle.

Den flotte turvegen aktiviserer honndøler o.a. dagleg – gjennom heile året.

Grendadalen/ Hjortedalen er det mest nytta utfartsområdet i kommunen både sommar og vinter. Lett tilkomst til dei vide setredalane, lagleg terreng, mange fine fjelltoppar, og ikkje minst lokalisering av Hornindal skisenter til dette området - legg grunnlaget for stor trafikk.

Etter opninga av Kvivsvegen hausten 2012 ser vi at langt fleire enn kommunen sine egne innbyggjarar nyttar dette området, og sjølv om området førebels ikkje er registrert som regionalt viktig, kjem brukargruppa frå eit stort nedslagsfelt.

Inn til mange av dei mest attraktive fjelldalane går det bilvegar, og dette lettar tilkomsten for eldre folk og andre som har nedsett funksjonsevne. I vinterhalvåret tilbyr Hornindal Røde Kors Hjelpekorps transport fram til hytter og sel, for dei som har trong for det. Elles har oppkøyrd skiløypergod effekt - for å få folk ut i vinterhalvåret. Folk frå Hornindal nyttar også grenseområda mot Stryn kommune (Ullsheim) og Stranda kommune (Terdalen) som friluftsområde, særleg vinterstid.

For å ta vare på mangfaldet og kvalitetane i område som er viktige for friluftslivet i kommunen er det viktig:

- å unngå at dei mest brukte og best eigna friluftslivområda vert øydelagde eller oppstykkja av ymse utbygging og tiltak.
- å leggje til rette for aktiv bruk av friluftsområda – utan at dette fører til nedsarving av områda.
- å unngå at turstiar og kulturlandskap gror att.

- **Dans**

Hornindal danseverkstad for born og ungdom har vore med i fylkesprosjektet ”Dans utan grenser”, og etter eit kortare opphald er det planar om å starte opp igjen denne aktiviteten frå hausten 2014. Seniordansegruppa (+55) har kome inn i nye lokale i Honndalshallen, og der er det svingom i 2 timar kvar torsdag.

- **Leikeområde.**

I bustadområda Nyland og Kyrkjehornsbakkane er det opparbeidd leikeareal/ balløkker i samarbeid mellom kommunen og velforeiningane i dei respektive områda. Etter initiativ av foreldre er det også opparbeidd og utstyrt mindre leikeplassar i ulike grender, m.a. i Haugen/Hjellbakkområdet og i Tytebærhaugen (nærmiljøanlegg).

For alle born i skulepliktig alder er det viktig å ha eit allsidig aktivitetstilbod ved Hornindal skule. Det er etablert samarbeid mellom idrettslaget og skulen om bruk av Hornindal idrettspark - til uteområde, leik og idrett. I tillegg til er det bygt ballbinge i skuleområdet.

Hornindal barnehage har også eit stort og innhaldsrikt uteområde, og i framtida tek barnehagen sikte på å opne meir for born og foreldre utanom barnehagetida.

- **Diverse aktivitetstilbod, anlegg, turområde.**

- Skogsvegane : I tillegg til fjelldalane vert også skogsvegane mykje nytta i friluftssamanheng.
- Grodås sentrum har fleire verdfulle aktivitetstilbod for alle aldersgrupper, m.a. badeplass/ solplass, stupetårn, sandvolleyball og eit leikeområde aust i sentrum.
- FYK-prosjektet – samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunen og frivillige organisasjonar - legg opp til auka aktivitet blant uorganisert ungdom.
- Turkart : Turkart for Hornindal vart ferdig i 2002
- Hornindalsvassdraget : er varig verna mot utbygging, og vatnet og elvane er mykje nytta til rekreasjon, både i form av båtturar, bading og fiskeing. Hornindal grunneigarlag/grunneigarar legg tilhøva godt til rette for brukarar av vatna, elvane og utmarksområda i kommunen. Ved Hyttevatnet i Hjortedalen er elva demd opp, fisk vil bli utsett og det er opparbeidd tilkomst og fiskeplattung for rullestolbrukarar. Tilsvarande tilkomst og fiskeplass er opparbeidd ved skulen.

Hyttevatnet i Hjortedalen

- Tilrettelegging av fiskestiar, fiskeplassar, gapahukar, badeplassar, m.m. fremjar bruken av utmarksressursane i kommunen, og det resulterer i eit meir aktivt friluftsliv for folk fleste.

7.6 Interkommunale idrettsanlegg

Det blir stilt stadig større krav til idrettsanlegg, og store anlegg kan vere utfordrande både å byggje og drifte – enten det er idrettslaga eller kommunane som har ansvaret. Samarbeid om store idrettsanlegg over kommune- og fylkesgrenser må difor kome i meir ordna former, og konsekvensen av dette er at regionale anlegg vil bli viktigare i framtida. I Hornindal kommune er det p.t. ingen slike anlegg.

Motorcrossbana på Svarstad var tenkt som eit mogeleg regionalt anlegg, der også Hornindal kommune kunne vere aktuelle samarbeidspartnar, men så langt er slik avtale ikkje inngått.

7.7 Kulturbygg

Det er sett av midlar til kulturbygg av spelemiddeloverskotet. I Hornindal er det bygt fleirbrukshall, med tilbod både for idrett, kultur, undervisningar m.m.

8 INNSPEL TIL PLANARBEIDET.

8.1 Trong for anlegg og område

I perioden 2008 – 2013 vart fleire ”store” anlegg realisert i kommunen, men framleis vil minst 2 – 3 anlegg frå føregåande handlingsplan bli tekne med over i ny planperiode. Det kom inn få innspel til den nye planperioden, men fotballgruppa sine ynskje om etablering av stadionhus m/ kiosk, lager og garderobar vil gjere området ved kunstgrasbana til eit komplett trenings- og konkurranseanlegg for fotball. Også Hornindal Skisenter AS sitt innspel om snøkanon kan nok vere med å forlenge skisesongen i anlegget.

Etter samråd med Stryn kommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune blir Sindre skytebane registrert som kommunalt anlegg for Hornindal kommune. Dersom det skulle bli aktuelt med etablering av regional skytebane for indre Nordfjord kan også det vere av interesse for kommunen.

Kor stor trongen er for andre nye anlegg er uvisst, men det er viktig å finne balansen mellom det idrettslag og/ eller kommunen maktar økonomisk, og den aktiviteten dette resulterer i. Tek driftssida så store ressursar at det går ut over aktivitetane har ein bomma. Difor er det svært viktig å vurdere drifts- og vedlikehaldskostnadene før eit anlegg vert bygt ut. Dette inneber også at handlingsplanen må gje eit realistisk bilete av drifts- og vedlikehaldskostnadene for prioriterte anlegg.

Status over eksisterande anlegg viser at det er ei rekkje ulike anlegg å vedlikehalde, og trongen for vedlikehald og rehabilitering må heile tida vurderast opp mot trongen for nye anlegg. I føregåande planperiode vart kunststoffdekket på Hornindal idrettspark rehabilitert, og for å kunne halde anlegget i best mogeleg stand er både bruken og vedlikehaldet avgjerande.

Med målsetjing om fysisk aktivitet for alle vil trongen for store kostnadskrevjande anlegg minske, mens tilrettelegging for auka fysisk aktivitet på alle plan vil auke. Dette vil kommunen ivareta gjennom eit bevisst fokus på slike spørsmål i alt frå overordna vegplanlegging – til detaljplanlegging av leikeområde.

Anlegg som kan brukast av utøvarar frå fleire kommunar vil spare ressursar samla sett for regionen, og i Hornindal er Hornindal idrettspark eit slikt anlegg.

8.2 Kriteria for utbygging.

- Handlingsplanen må byggje på ei realistisk vurdering av kva som er økonomisk mogeleg å få gjennomført, både med tanke på investering og ikkje minst drift og vedlikehald i komande planperiode.
- Det må finnast engasjement, og personar som har reell vilje til å ta på seg oppgåver for å kunne byggje og halde anlegg i gong på dugnadsbasis. I åra framover er slikt dugnadsarbeid avgjerande for å halde opp aktiviteten i dei store anlegga. T.d. gjeld fotball og ski.
- At ein prøver å leggje tilhøva til rette for dei fleste grupper i samfunnet, ikkje berre dei som er i sin mest aktive og friske alder.
- Tilgang til anlegg og område i rimeleg nærleik av der folk bur.
- Handlingsplanen må prioritere tiltak som stettar trongen og ynskjemåla frå innbyggjarane, og som kan la seg realisere.

8.3 Nye idrettsanlegg.

Resultatvurderinga frå den føregåande plan viser at mange store anlegg er realisert. Honndalshallen (fleirbrukshall), Kunstgrasbana, idrettsparken og anlegg knytt til Hornindal skisenter (m.a. varmestove) har alle dokumentert sin ”berettigelse” – med ulike tilbod og auka aktivitet. Av nye anlegg er turløypa frå ”Gamlesetra” til Horndøla bru prioritert i neste planperiode. Skule- og idrettsområdet er prioritert med nytt aktivitetsområde nord for Hornindal idrettspark. Det same er stadionhus/ lager m.m. ved kunstgrasbana og idrettsparken, snøkanon. Symjehall er førebels ikkje realisert, men ved renovering av bygningsmassen på skuleområdet bør det vurderast om slik hall er aktuell.

8.4 Nærmiljøanlegg.

Med planar for lokalisering av nye bustadfelt i kommunen kan det vere aktuelt å opparbeide nærmiljøanlegg i tilknytning til desse. Det har ikkje kome innspel om slike anlegg i grendene, men dette kan evt. takast inn ved den årlege rulleringa av planen. Eit mindre anlegg med lys for ski- /snøaktivitetar kan også vere aktuelt i tilknytning til bustadfeltet i Kirkhornsbyggane.

Aktivitetsplass på Grodås

8.5 Anlegg og område for friluftsliv.

Dei planlagde endringane – med større grad av tilrettelegging av badestranda v/ Grobygget bør gjennomførast i samsvar med planane frå Flataker Landskap. Like så bør strandpromenaden i sentrum vere aktuell å forlengje slik at heile området frå Storelva til Vikaelva kan knytast saman med gangsti. Også opparbeiding av friområdet langs strandsona på Ytrehorn vil vere eit viktig tilskot for friluftslivet langs vatnet. Det same vil planlagt småbåthamn på Ytrehorn.

Både i kommuneplanen og differensiert forvaltingsplan for Hornindalsvassdraget er det peika på viktige friluftsområde, som i liten grad treng opparbeiding eller tilrettelegging. Områda har kvalitet på grunn av si eigenart, og viktigaste tiltaket blir å hindre at området/ kvaliteten blir nedbygt eller øydelagt på anna måte.

Prosjektet kultur og næring arbeider m.a. med å ta Hornindalsvatnet meir aktivt i bruk. Eit av tiltaka er å restaurere dei gamle historiske bryggene langs vatnet. For Hornindal sin del av vatnet gjeld dette bryggene i Otterdal, Otterdalsnakken (Nakkebryggja) og i Kjøs.

Fiske i elvar og vatn i kommunen er svært attraktivt for mange, og langs Storelva har grunneigarlaget rydda stiar og bygt gapahukar på dei mest nytta fiskestrekningane. Innafor skule- og idrettsområdet er det bygt fiskeplass m/ gapahuk, spesielt tilrettelagt for rørslehemma. Prosjektet er realisert m.a. ved hjelp av statlege midlar (ikkje spelemidlar)

Grunneigarlaget har også vurdert å utvide tiltaka ved m.a. ved å merke gode fiskehølar og halde fram ved rydding av nye elvestrekningar.

Stiar og vegar i utmarka er nokre av dei mest nytta ”anlegga” for store grupper av innbyggjarane, og det er viktig at desse er godt rydda og merka. Trimgruppa i idrettslaget og Næringslaget har stått for mykje av dette arbeidet, men det kan også vere ei aktuell oppgåve for elevar i ungdomsskulen, m. a. gjennom prosjektet om fysisk aktivitet og kosthald.

Kvilebenkar utplasserast langs stiar og vegar er populære, særleg blant eldre, og desse tiltaka bør utvidast til også å omfatte strekningar utanfor sentrum. Informasjonsskilt, toalett, søppelkasser og parkeringsplassar er eksempel på andre tiltak som vil kunne auke bruken av dei mest nytta utfartsområda.

9 AREALSIKRING

For at nye tiltak skal kunne realiserast må det vere sett av areal i kommuneplanen sin arealdel eller i ein reguleringsplan – til det aktuelle anlegget. Dei anlegg som evt. er tenkt bygt på areal som ikkje er avsett til idrettsformål kan difor ikkje realiserast før det er utarbeidd ny plan, eller evt. gjeve dispensasjon frå gjeldande plan. I Hornindal kommune sin arealdel er heile området frå og med Hornindal skule – til grensa mot Ove Bruheim sin eigedom regulert til skule- og idrettsformål.

Foto: Bengt Flaten

Utbygging av idrettsanlegg innafor dette området skjer difor i samsvar med gjeldande plan.

Også areal til friluftsområde er sikra gjennom kommuneplanen sin arealdel eller i reguleringsplanar. I arealdelen er aktuelle område lagt ut som landbruk, natur og friluftsområde (LNF-område). Denne arealkategorien omfattar store deler av arealet i kommunen, og innafor desse områda kan det etablerast ulike tiltak som fremjar friluftslivet.

For å sikre ålmenta sine interesser kan det i svært sjeldne tilfelle vere aktuelt å løyse inn areal til friluftformål, men i dei aller fleste tilfelle vil det vere tilstrekkeleg å sikre tilgjenge – og bruk av området gjennom avtale med grunneigaren/ grunneigarane.

10 DRIFT OG VEDLIKEHALD

Drift av anlegg for idrett og friluftsliv femner om idrettsleige, miljømessige, økonomiske, tekniske og administrative tilhøve og oppgåver.

For å kunne løyse desse oppgåvene på best mogeleg måte er viktig at ein alt i planprosessen tenkjer drift, og finn praktiske og klimavenlege løysingar på alt frå val av infrastruktur – til sambruk, materialval, estetikk, reinhald m.m. Dette krev godt gjennomarbeidde planar, samt innsikt og fagkunnskap om slike spørsmål.

I tilknytning til søknad om spelemidlar har det siste åra vore fokusert meir på drift og vedlikehald, og på same måte som krav til kostnadsrekning, finansiering og kredittvurdering, vert det også stilt strenge krav til ein drifts- og vedlikehaldsplan for anlegget. Tiltakshavar/ byggherre har ansvaret for anleggsutbygginga, drifta og vedlikehaldet av anlegget, i tillegg til tryggleiken.

10.1 Kommunale anlegg og driftstilskot

Hornindal kommune eig og driftar Honndalshallen, mens idrettslaget o.a. brukarar kjøper treningstider i hallen. I tillegg eig kommunen kunstgrasbana, men der fotballgruppa har driftsansvaret. Hornindal idrettspark er eigd av Hornindal idrettslag, og det er aktuelt å inngå samarbeidsavtale med kommunen om drift- og vedlikehaldet. Kommunen har også ansvar for strandpromenaden i sentrum (Laurapromenaden).

Reglane for momskompensasjon, og større og meir ”profesjonelle” anlegg kan resultere i ønskje om sterkare kommunal medverknad i samband med utbygging av idrettsanlegg i framtida.

10.2 Private anlegg

Fram til i dag er dei fleste idrettsanlegg i Hornindal eigde og drivne på dugnad av private lag, foreiningar eller institusjonar. Det fritek likevel ikkje Hornindal kommune frå å ha ei rolle i driftinga av slike anlegg, og kommunen kan gje både fagleg råd og hjelp i samband med planlegging og søknader, samt driftsstøtte gjennom kulturmidlane m.m.

Når det gjeld tilskot til drift av friluftslivområde vil kommunen prioritere lag og organisasjonar som tek på seg ansvar for å rydde, merke og informere om stiar og turveggar. Det er ikkje avsett særskilte midlar til dette i budsjettet, men det er høve til å søkje om tilskot av kulturmidlane og SMIL-midlar.

10.3 Estetikk og miljø

Før det blir sett i verk bygging av store og kostnadsnevjande anlegg bør tiltaket planleggjast nøye. Dette av omsyn til m.a. planløyising, kostnader og estetikk. Krav til universell utforming og energibruk m.m. legg sterke føringar på utforminga av anlegga, og fokus på miljø går igjen frå planfasen til byggjefasen, og over i drifts- og vedlikehaldsfasen.

Kommunen har eit ansvar for å vurdere estetikk og miljømessige krav i høve til anlegga sin funksjon og den fysiske og miljømessige heilskapen anlegget er ein del av. Lukkast kommunen med dette aukar den totale kvaliteten på anlegget.

10.3.1 Kulturminne

Foto: Margunn Haugen

I arbeidet med å leggje til rette for idretts- og friluftaktivitetar må det alt i planfasen takast omsyn til evt. kulturminne. Det blir ikkje gjort nærare vurdering av kulturminne i denne planen, men ny *Tematisk kommunedelplan for kulturminne* er under utarbeiding, og det er naturleg å sjå planane i samanheng. Elles vil automatisk freda kulturminne utan synleg markering på markoverflata kunne finnast på innmarksareal – som er tenkt nytta til utbygging. I slike tilfelle har tiltakshavar undersøkingsplikt i samsvar med *Lov om kulturminne* § 9.

11. VEDLEGG

11.1 HANDLINGSPLAN – ORDINÆRE ANLEGG 2015 - 2018

11.2 HANDLINGSPLAN – NÆRMILJØANLEGG 2015 - 2018

11.3 HANDLINGSPLAN – FRILUFTSLIVTILTAK 2015 - 2018

11.4 LISTE – UPRIORITERTE ANLEGG

11.5 ANLEGGREGISTER – HORNINDAL KOMMUNE

HANDLINGSPLAN FOR ORDINÆRE ANLEGG

VEDLEGG 11.1											
Prioritet	Tiltak	Eigar/ søkjar	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskjelder					Drift Personal, energi og vedlikehold Kr.
						Private		Kommunen		Stat/fylke	
						Tilskot/ g�ve/ l�n Kr.	Dugnad/ g�ve Kr.	Komm. del/ fond/ l�n Kr.	Mva-delen Kr.	Kr.	
1	Kunstgras (60x100 m) p� Hornindal stadion, inkl. lysanlegg.	Hornindal kommune/ Hornindal idrettslag	2011	1444000103	5 875 000		700 000	2 042 000	1 175 000	1 958 000	130 000
2	Rehabilitering av kunststoffdekket p� Hornindal idrettspark	Hornindal kommune/ Hornindal idrettslag	2012	1444000202	1 500 000			700 000	300 000	500 000	75 000
3	Turl�ype - Gamlesetra - Horn�la bru	Hornindal Skisenter AS	2014	1444000908	655 000	30 000	115 000	75 000	108 000	327 000	104 000
4	Klubbhus/ reiskapshus p� Hornindal stadion (byggjesteg I)	Hornindal idrettslag	2014	1444000104	2 520 000	1 052 000	288 000	0	340 000	840 000	
5	Stadionhus/ lager p� Hornindal idrettspark	Hornindal idrettslag	2016	1444000207							
6	Sn�kanon Hornindal Skisenter	Hornindal Skisenter AS	2014								
7	Sindre skytebane	Hornindal og Markane skyttarlag	2014								
8	Stadionomr�de Hornindal skisenter	Hornindal idrettslag v/ skiskyttargruppa	2015								
Sum					10 550 000	1 082 000	1 103 000	2 817 000	1 923 000	3 625 000	309 000

Driftskostnader tek ikkje med konsekvensen av evt. festeavgifter, byggjekostnader, avskrivning/ renter og avdrag
Driftskostnader kunstgrasbane er basert på departementet sin rettleiar *Vedlikehold av kunstgressbaner (V-0929 B) - 2004*

Grunnlag for nye søknader om spelemidlar

Fornya søknad - der spelemidlar enno ikkje er innvilga, eller der berre deler av spelemidlane er utbetalt

Kunstgrasbana er prioritert i regional plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv - med første dell yving i 2014.

*) Anlegg med prioritert 1 og 2 er justert for endra kostnader/ finansiering, men samla fører dette ikkje til auka kostnader for kommunen.

Prioritet	Tiltak	Eigar/ søker	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskilder				Drift Personal, energi og vedlikehold Kr.	
						Private		Kommunen			Stat/fylke
						Tilskot/ gåve Kr.	Dugnad/ gåve Kr.	Komm. del/ fond/ lån Kr.	Mva-delen Kr.	Kr.	
Kostnadsråde ≥ kr. 50.000 ≤ kr. 600.000											
1	Aktivitetsområde i "gamle prestegarden"	Hornindal kommune	2015	1444000208	600 000	25 000	50 000	225 000		300 000	
2	Opprusting av moloen og badestranda frå moloen mot elveosen	Prosjektgruppa for utviklingsprosjektet i Hornindal	2015		600 000	50 000		250 000		300 000	
3	Joggesti i Lønsøyane		2015		80 000		40 000			40 000	
4	Rydding av stiar og fiskeplassar.	Hornindal grunneigarlag	2016		60 000	25 000		15 000			
							SMIL-midlar		MD-midlar (tilrettelegging for ferdsel)	MD. Tilskotsmidlar friluftsliv	
5	Skileik/aktivitetsområde	Kirrhornsbyggane									
6	Nærmiljøanlegg - Haugen/ Hjellbyggane	Haugen/ Hjellbyggane	2013								
7	Opprusting av gamle brygger langs Hornindalsvatnet	Hornindal kommune									
8	Tilkomst for rullestolbrukarar/ fiskarar langs vatnet og elveosen	Hornindal kommune									
									Fisefondsmidlar		
	Nærmiljøanlegg										
Sum					1 340 000	100 000	90 000	490 000		640 000	

 Grunnlag for nye søknader om spelemidlar

VEDLEGG 11.3

Prioritet	Tiltak	Eigar/ søker	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskilder				Stat/fylke Kr.	Drift Personal, energi og vedlikehold Kr.
						Private		Kommunen			
						Tilskot/ gåve Kr.	Dugnad/ gåve Kr.	Komm. del/ fond/ lån Kr.	Mva-delen Kr.		
	Førebels ingen										
	Sum				#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!		

MD = miljøverndepartementet

Prioritet	Tiltak	Eigar/ søker	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskilder				Drift Personal, energi og vedlikehold Kr.	
						Private		Kommunen			Stat/fylke
						Tilskot/ gåve Kr.	Dugnad/ gåve Kr.	Komm. del/ fond/ lån Kr.	Mva-delen Kr.	Kr.	
*	Symjehall										
*	Klatrevegg										
*	Skitrekk										
*	Anlegg for bogeskyting										
*	Løypeprepareringsmaskin										
*	Tidtakarutstyr	Hornindal idrettslag									
*	Lysløypa i Grendadalen	Hornindal idrettslag									
*	Grillhus	Gamle fotballbana									
*	Etablering av friluftsråd	Interkommunalt									
*	Motorcrossbane	Stryn Motorcross, Langeset, Stryn	2013								
Sum					0	0	0	0	0	0	0

 Flytt over til ordinære anlegg
 Flytt over frå ordinære anlegg

VEDLEGG 11.1											
Prioritet	Tiltak	Eigar/ søkjar	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskjelder					Drift Personal, energi og vedlikehald Kr.
						Private		Kommunen		Stat/fylke	
						Tilskot/ g�ve/ l�n Kr.	Dugnad/ g�ve Kr.	Komm. del/ fond/ l�n Kr.	Mva-delen Kr.	Kr.	
1	Sn�kanon Hornindal Skisenter	Hornindal Skisenter AS	2016	1444000912	3 421 950	1 480 000	536 950	405 000		1 000 000	
2	Stadionhus p� Hornindal stadion - byggjesteg II lager	Hornindal idrettslag - fotballgruppa	2019							
3	Turl�ype Gamlesetra - Hornd�la bru. Ny bru (Hjorted�la *)	Hornindal Skisenter AS	2019	1444000908							
4	Stadionomr�de Hornindal skisenter	Hornindal Skisenter AS/ Hornindal idrettslag v/ skiskyttergruppa	2019								
5	Stadionhus/ lager p� Hornindal idrettspark	Hornindal idrettslag	2020	1444000207							
Sum					3 421 950	1 480 000	536 950	405 000	0	1 000 000	0

Driftskostnader tek ikkje med konsekvensen av evt. festeavgifter, byggjekostnader, avskrivning/ renter og avdrag

- Gjenteken søknad - der det er gjeve deltilskot av spelemidlar og søknaden vert fremja på nytt
- Fornya søknad - der søknaden formelt er i orden, men der det enno ikkje er gjeve tilsegn om spelemidlar
- Grunnlag for nye søknader om spelemidlar

*) Ny bru over Hjorted la vert ein del av turløypa Gamlesetra - Hornd la bru, og etter avtale med Sogn og Fjordane fylkeskommune v/ Atle Skrede vert det nytta samle anleggsnummer for dei 2 prosjekta (1444000908)

Prioritet	Tiltak	Eigar/ søkjar	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskilder				Drift Personal, energi og vedlikehald Kr.	
						Private		Kommunen			Stat/fylke Kr.
						Tilskot/ gåve Kr.	Dugnad/ gåve Kr.	Komm. del/ fond/ lån Kr.	Mva-delen Kr.		
<i>Samla investeringar kan vere høgare enn kr. 600.000)</i>											
1	Grodås sentrum - klatrepark II *)	Hornindal kommune	2017	1444002401	735 000	250 000		39 000	146 000	300 000	
2	Opprusting av Postvegen - byggjesteg I - Kjøs hyttefelt - Kjøsahalsen	Hornindal kommune m.fl.									
3	Gang- og sykkelveg/ opprusting av Postvegen - byggjesteg II/ - Øyebakken - Øen	Hornindal kommune m.fl.									
4	Aktivitetsområde i "gamle prestegarden" - sandvolleyballbane	Hornindal kommune	2020	1444000208							
5	Opprusting av moloen og badestranda frå moloen mot elveosen	Prosjektgruppa for utviklingsprosjektet i Hornindal	2020		600 000	50 000		250 000		300 000	
6	Joggesti i Lønsøyane		2020		80 000		40 000			40 000	
7	Rydding av stiar og fiskeplassar.	Hornindal grunneigarlag	2019		60 000	25 000		15 000 SMIL-midlar		MD-midlar (tilrettelegging for ferdsel)	MD. Tilskots-midlar friluftsliv
8	Skileik/aktivitetsområde	Kirkhornsbakkane									
9	Nærmiljøanlegg - Haugen/ Hjellbakkane	Haugen/ Hjellbakkane									
10	Opprusting av gamle brygger langs Hornindalsvatnet	Hornindal kommune									
11	Tilkøpst for rullestolbrukarar/ fiskarar langs vatnet og elveosen	Hornindal kommune								Fiskefondsmidlar	
Sum					1 475 000	325 000	40 000	#REF!		#REF!	

Grunnlag for nye søknader om spelemidlar

Fornya søknad - der søknaden formelt er i orden, men der det enno ikkje er gjeve tilsegn om spelemidlar

*) Vedtak om lokalisering av klatrepark I og II vart gjort i kommunestyremøte 10.12.2015, KS-117/15

Prioritet	Tiltak	Eigar/ søkjar	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Inkl. mva Kr.	Aktuelle finansieringskjelder				Drift Personal, energi og vedlikehald Kr.	
						Private		Kommunen			Stat/fylke
						Tilskot/ gåve Kr.	Dugnad/ gåve Kr.	Komm. del/ fond/ lån Kr.	Mva-delen Kr.		1/3 Kr.
1	Dagsturhytte	Hornindal kommune	2018								
	Opphavleg tilbodssum				549 475	200 000		100 000	109 895	183 158	
	*) Tillegg: Endringsmelding 4				53 685				10 737	17 895	
	***) Tillegg: Endringsmelding 5				125 546				25 109	41 849	
	*****) Tillegg: Tilrettelegging tomt				100 000		50 000		20 000	33 333	3 000
	******) Tillegg: Sikringsgjerde				75 000		50 000		15 000	25 000	
	******) Tillegg: Solcelle				37 500				7 500	12 500	
	******) Tillegg: Utedo/ biologisk do				156 250		75 000		31 250	52 083	
	******) Platting på utsida av hytta				100 000			42 000	25 000	33 000	
	Sum				1 197 456	200 000	175 000	142 000	244 491	398 819	
	Sum førebels finansiering										1 160 310
	Manglande finansiering										-37 146

- *) Reknes Byggjevarer
 **) Reknes Byggjevarer
 ***) Hornindal kommune: Omfattar skogrydding, maskinell avskaving av lausmassar (60 - 80 cm), og uttransport av ved i samsvar med grunnavtale
 *****) Hornindalkommune
 ******) Hornindalkommune
 ******) Hornindalkommune
 ******) Hornindalkommune

Dagsturhytter

Hytter som primært er ment som turmål for dagsturer. Disse hyttene kan ligge både ved sjøen og i innlandet. Rom og fasiliteter beregnet på overnatting er ikke tilskuddsberettigede og kan ikke tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd.

- Tilskudd: inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr 1 000 000.

Driftskostnader:

For å halde driftskostnadene på eit minimum er det viktig med gode bruksreglar. M.a. må det leggjast til rette for at brukarane kan setje i frå seg fottøy ute (under tak), og krav om at kvar enkelt tek med eige søppel heim. Like fullt må det setjast av litt pengar til reinhald/ tilsyn og noko driftsmaterialar.

Årlege driftskostnader vert stipulert til kr. 3.000,-

(Det vert arbeidd med å få etablert driftsavtale med ei eller fleire brukargrupper, med ansvar for reinhald, tilsyn, m.m.)

Prioritet	Tiltak	Eigar/ søker	Oppstart utbygging	Anleggsnr.	Innvest. Kr.	Aktuelle finansieringskilder				Drift Personal, energi og vedlikehold Kr.
						Private		Kommunen		
						Tilskot/ gåve Kr.	Dugnad/ gåve Kr.	Komm. del/ fond/ lån Kr.	Mva-delen Kr.	Kr.
*	Symjehall									
*	Klatrevegg									
*	Skitrekk									
*	Anlegg for bogeskyting									
*	Aktivitetsområde i "gamle prestegarden" - BMX-bane	Hornindal kommune	2017	1444000208						
*	Løypeprepareringsmaskin									
*	Tidtakarutstyr	Hornindal idrettslag								
*	Lysløyra i Grendadalen	Hornindal idrettslag								
*	Grillhus	Gamle fotballbana								
*	Etablering av friluftsråd	Interkommunalt								
*	Lyssetting av Postvegen mellom Skavika og Øyebakken									
*	Motorcrossbane	Stryn Motorcross, Langeset, Stryn								
*	Stadionhus på Hornindal stadion - byggjesteg III - dusj/ garderobar	Hornindal idrettslag - fotballgruppa								
Sum					0	0	0	0	0	0

 Flytt over til ordinære anlegg eller nærmiljøanlegg
 Flytt over frå ordinære anlegg eller nærmiljøanlegg

Volda Kommune

Kommunedelplan for:

Fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø, 2014-18.

Plan eigengodkjent av Volda kommunestyre i sak PS 22/2014, den 27.02.2014

POLITISK VEDTAK:

**KOMMUNEDELPLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG ANLEGG FOR IDRETT,
FRILUFTSLIV OG NÆRMILJØ.**

HOVUDRULLERING AV PLAN, 2014-2018

Kommunestyre sak PS 22/14, den 27.02. 2014 , vedtak:

I medhald av plan- og bygningslova §§ 11-15 vert "Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø 2014-18", godkjent slik det går fram av plandokument datert 11.02.2014, med fylgjande vedlegg:

- handlingsprogram 2014 – 18

- retningsliner for merking skilting i natur og friluftsområde i Volda kommune.

Volda kommunestyre vil sjå positivt på om det blir fremma ein privat plan for gangveg rundt Folkestadvatnet.

FØREORD

Kommunedelplanen skal vere eit samordnande styringsverktøy for kommunen i arbeidet med å stimulere til og legge til rette for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i kommunen, og gjennom dette bidra til ei positiv utvikling i kommunen sett i eit folkehelseperspektiv.

Planen skal vere eit viktig dokument for politikarar og administrasjonen, idrettsrådet, lag og organisasjonar i arbeidet med å stimulere til auka fysisk aktivitet og god folkehelse for innbyggjarane i kommunen og som:

- helse og trivselsfremjande tiltak
- synleggjering av idrett og friluftsliv som vesentleg del av det utvida kulturbegrep
- grunnlag for kartlegging og vurdering av behov innanfor utbygging av anlegg og som aktivitetsfremjande tiltak
- synleggjering av kommunen sine verkemiddel på området
- synleggjering av lag og organisasjonar sine viktige bidrag og verkemiddel/mulegheiter innan området
- samla oversikt over anlegg og aktivitet i kommunen

Planen skal støtte statlege og fylkeskommunale vilkår for tildeling av spelemidlar til utbygging av anlegg og tilskot til aktivitetsfremjande tiltak, og vere styrande for kommunen sine prioriteringar på fagfeltet, m.a ved prioritering av spelemiddelsøknadar.

I plan er også teke inn framlegg til retningsliner for merking og skilting i turområda i Volda/Ørsta. Desse vil bli godkjent gjennom plangodkjenninga, og skal leggjast til grunn for det vidare arbeidet med tilrettelegging og skilting i kommunen sitt område.

Planen vil også vere viktig som informasjonsgrunnlag for Fylkeskommunen i vidare arbeid med handlingsprogram for fysisk aktivitet og regional delplan for Folkehelse.

Kommunedelplanen bygg på overordna mål i Kommuneplanen, tidlegare prioriteringar i plan for idrett og friluftsliv, kommunen sine mål og retningsliner som miljøkommune og som prosjektkommune i prosjekt *"Helse i plan"*, samt innspel gjennom planprosessen.

Viktige grunnlagsdokument er elles: Stortingsmelding nr. 14 (1999-2000) *Idrettslivet i endring*, Tilstandsrapport 2003- *om idrett og fysisk aktivitet i Norge*, og Fylkesdelplan for Idrett og friluftsliv. *Lov om folkehelse og Folkehelsemeldinga* (Meld. St.34) *God Helse-felles ansvar*, legg også viktige føringar for planen og det vidare arbeidet i kommunen.

Planen er utarbeidd i samsvar med Veileder V-0798B frå Ku/Kir.dep – *"Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet"*, *"Kompetanseutvikling i skulen"* – *"kunnskapsløftet"* – intensjon om tiltak for auka fysisk aktivitet i skulesamanheng.

Vedteken Kommunedelplan skal inngå i kommuneplansystemet og intensjon, og handlingsplan skal leggjast til grunn for kommunen sine prioriteringar innanfor fagområdet.

Volda, den 10.03.2014

Volda kommune
Sektor for Utvikling

Innholdsliste.	Side
Kommunestyrevedtak –godkjenning av plan	2
Føreord	3
Innholdsliste	4
Vedleggsliste	5
0.1 Bakgrunn	6
0.2 Planfaktorar - Rullering	7
0.3 Tilpassing	9
1.1 Organisering	11
1.2. Rammer	11
1.2.1 Statleg nivå	12
1.2.2 Regionalt nivå	13
1.2.3 Kommunalt nivå	14
2.0 Målsetting	18
2.1. Hovudmål	18
2.2. Delmål (handlingsmål)	19
2.2.1 miljøomsyn og landskapsvern	19
2.2.2 Strategiar	19
3.0. Evaluering av Handlingsplan for idrett og friluftsliv 2008-2012	21
3.1 status ved utgang av planperiode.....	21
4.0. Verkemiddel i gjennomføring etter plan	24
Offentleg tilrettelegging av aktivitetsareal	24
Spelemidler	25
Kommunale garantiar for lån	26
Moms – kompensasjon	26
Aktivitetsmidlar gjennom idrettskretsen	26
Aktivitetsmidlar gjennom God Helse-programmet	26
Eigeninnsats lag og organisasjonar.....	26
Sponsing	26
Kulturmidlar	26
Retningslinjer for merking/skilting i natur og friluftsområde.....	27
4.1 Prinsipp for godkjenning av utbyggingsplanar	27
4.2 Oppfølging av anlegg	27
5.0 Handlingsprogram 2014 – 2018	28
5.1 Prioritering av tiltak (jf. målsettingar i plan)	28
6.0 Prioritering av tiltak og anlegg- handlingsprogram for perioden	29
6.1 Kontinuerlege organisasjonsutviklande tiltak	30
6.2 Kontinuerlege aktivitetsskapande tiltak	30
6.3 Prioritering av anleggstiltak	31
7.0 Årleg Rullering	32
7.1 Langsiktige oppgaver –tiltak	33

Vedlegg til plandokumentet:

Vedlegg 1 – Prioritert handlingsprogram 2014 – 18 anlegg/tiltak

Vedlegg 2 - Anleggsregisteret – Anleggsstatus-behov og planar.

Vedlegg 3 – Retningslinjer for merking og skilting i natur og friluftsområde

Ikkje prenta vedlegg som er lagt til grunn for planarbeidet.

1. Gjeldande plan med handlingsprogram
2. Godkjent planprogram
3. Høyringsuttaler til oppstart av rulleringsarbeid.
4. Forskrifter og reglar for stønad av spelemidlane til anlegg for idrett og friluftsliv og nærmiljøanlegg

0.1 Bakgrunn:

Tidlegare plandokument:

1995 - første kommunedelplan for Idrett, nærmiljø og friluftsliv for Volda kommune.

Planperioden var 1995 -1999.

1999 - hovudrullering av plan, godkjent av Kommunestyret i oktober 1999.

Ny planperiode 1999 – 2003.

2003 - hovudrullering av plan, godkjent av Kommunestyret i februar 2004.

Ny planperiode 2004 -2008.

2008 - hovudrullering av plan, godkjent av Kommunestyret i januar 2009.

Ny planperiode 2008 -2012.

2013 Justert Handlingsprogram – Formannskapet (planutval) – januar 2013.

I samsvar med gjeldande syklus for planrullering (4års intervall) skulle planen rullerast i 2013, med sikte på nytt handlingsprogram for perioden 2013 – 2017. Vi er noko forseinka i prosessen og handlingsprogrammet vart revidert ved årleg rullering i 2013. Vi legg difor til grunn at planframlegget vert fremja for perioden 2014 -18.

Kommunedelplan for Fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø – Framlegg til ny plan – og nytt handlingsprogram for perioden 2014-18.

0.2 Planfaktorar- rullering:

Plan for idrett - og friluftsliv er integrert del av det kommunale plansystemet og skal fungere som eit styringsverktøy i arbeidet med å legge tilhøva til rette for menneskeleg trong og behov for fysisk utfolding, trivsel og god folkehelse i heile kommunen. Omsynet til barn og unge skal stå sentralt i planarbeidet.

Gjennom dei prioriterte tiltaka i handlingsdelen, skal planen bidra til å skape grunnlag for auka fysisk aktivitet, og gjennom dette stimulere til betra helse og trivsel mellom innbyggerane i kommunen. Planen er såleis knytt opp mot føringar gitt gjennom kommuneplan og kommunen sitt engasjement som miljøkommune, folkehelsesatsinga og som prosjektkommune i prosjekt "Helse i plan", der fysisk aktivitet er skissert som eit av dei viktigaste satsingsområda.

Jf. Også idrettsmeldinga og ny folkehelselov.

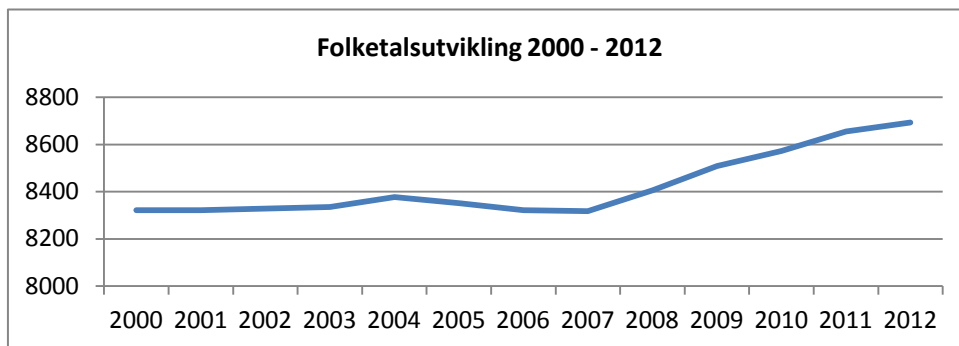
Planen er eit samordnande styringsverktøy for denne delen av kommunen sitt ansvarsområde. Den vil vere eit viktig dokument for idrettsrådet, politikarane og administrasjonen, då den peikar ut dei viktigaste satsingsområda som skal prioriterast for å stimulere til auka fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv og som bidrag til betra folkehelse i kommunen både på kort og lang sikt.

Vidare skal planen vere ein reiskap for innbyggerane i Volda kommune og dei lag og foreningar som organiserer og legg til rette for auka fysisk aktivitet gjennom idrett og friluftsliv i kommunen, gje grunnlag for prioritering av kommunal tilrettelegging av areal og ressursar innan fagområdet, og vere grunnlag for prioritering av tilskot frå spelemidlane til anlegg i kommunen.

Planen skal vere retningsgjevande for kommunal prioritering ved sikring av areal til natur-, friluftsliv – og friområde, og søknader om tilskot til slik sikring av grunn ved bruk av kommunale midlar og tilskotsordninga frå MD (Miljødirektoratet/Fylkesmannen).

Folketalsutvikling/alderssamansetning:

Folketalet i Volda har dei seinaste åra hatt ei positiv utvikling.

Tabell folketalsutvikling i Volda 2000 – 2012. (tal pr. 01.01. kvart år)

Alder	2012	2013	2014	2015	2016	2020	2025	2030	2035	2040	Auke %
0 – 5 år	610	628	635	638	653	760	816	817	799	795	30,32
6 – 12 år	761	757	772	779	802	813	919	997	1012	991	30,22
13 – 15år	395	368	342	341	327	351	343	408	443	445	12,65
16 –19 år	522	554	541	540	528	472	502	504	582	612	17,24
20 –44 år	2 726	2 745	2 809	2 825	2865	3022	3166	3234	3231	3246	19,07
45 – 66 år	2 388	2 415	2 410	2 424	2429	2472	2438	2476	2597	2693	12,77
67 – 79 år	817	841	886	931	988	1108	1227	1259	1269	1337	63,64
80 år <	474	468	466	460	446	454	528	670	777	859	44,81
Innb. Tot.	8693	8776	8861	8938	9038	9452	9939	10365	10710	10978	26,28

*Tal pr. 01.01.12 Framskrivning av folketalet fram mot 2040 fordelt på aldersgrupper.

Tabellen ovanfor er basert på MMMM-alternativet (middels nasjonal vekst), som føreset at fruktbarheit, levealder, innanlandsk flytting og nettoinnvandring held seg på eit mellomnivå. Vi vil då få ein relativt stor auke i folketalet fram mot 2040. Samla sett får vi ein auke frå 2012 – 2040 på 26,28 prosent.

Vi ser ein positiv auke i barnetalet for gruppa 0 – 12 år. Elles er det utsikt til ei relativt stabil utvikling i aldersgruppa 13-15 år, 16-19 og 20-66 år.

Det er utsikt til dramatisk auke i gruppa 67 – 79 år og for gruppa 80< fram mot 2040, der særleg gruppa 80< kan gi store utfordringar i pleie- og omsorgssektoren. Dette er imidlertid utviklinga i eit langt perspektiv og situasjonen vil variere i perioden.

For samanlikninga sin del, tek vi og føre oss LLML-alternativet (låg nasjonal vekst) for den same perioden som MMMM-tabellen ovanfor:

Alder	2012	2013	2014	2015	2016	2020	2025	2030	2035	2040	Auke %
0 – 5 år	610	626	628	626	635	687	688	674	657	641	5
6 – 12 år	761	757	766	778	797	795	846	852	835	808	6,2
13 – 15 år	395	368	340	341	324	345	332	372	373	365	- 7,6
16 – 19 år	522	553	536	536	523	464	487	477	514	507	-2,9

20 – 44 år	2 726	2 735	2 787	2 793	2810	2906	2988	3013	2978	2904	6,5
45 – 66 år	2 388	2 413	2 409	2 420	2422	2448	2389	2376	2443	2495	4,5
67 – 79 år	817	841	884	931	983	1101	1210	1228	1229	1275	56
80 år <	474	468	466	459	441	442	502	623	700	749	58
Innb. Tot.	8693	8361	8816	8884	8935	9188	9442	9615	9729	9744	12,1

*Tal pr. 01.01.12 (Kjelde for alle tal: SSB, tabell 09482).

Det er ein relativ stabil utvikling i perioden, men ein stor nedgang i ungdomskullet 13-15 år, og ein stor auke i talet på 67-79 åringar i planperioden.

Volda er også ein viktig student/ skulestad med om lag 2000 fastbuande studentar. (samla sett har høgskulen om lag 4000 studentar inkl. nettstudentar).

Samla folketalet i Volda kommune er såleis godt over 10000 i 10 månader av året. Store delar av studentgruppa er i alderen 19-25 år. Ei aldersgruppe med store behov og stor aktivitet både knytt til organisert og uorganisert aktivitetar.

Undersøkingar viser at natur-, naturoppleving-, friluftsliv og aktivitetar knytt til dette, er aktuelle og viktige kriterier også for val av Volda som studiestad.

Dei fleste studentar og størstedelen av innbyggjarane bur i Volda sentrum.

Folketalet fordeler seg (pr. 1.01.2013) med 6059 innbyggjarar pluss dei fleste studentar i Volda Sentrum, og elles slik:

Sentrum/Vikebygda	6059
Mork/Lid	739
Hjartåb/Austefjorden	481
Fylsvik/Bjørkedalen	288
Folkestad/Dale	402
Steinsv/Åmelf/Insels/Dravl	328
Ulvestad/Velsvik	347

0.3 Tilpassing

Gjennom planprosess er det viktig for kommunen å få fanga opp nye behov som har kome til i perioden. Nye signal/behov initiert gjennom nasjonale føringer, endringar i kommunal strategi, og endra behov knytt til demografiske endring og generell samfunnsutvikling.

Stor endring i folketalsutviklinga mellom Volda sentrum og bygdene gjer at ein også i høve tiltak innan dette fagfeltet må tilpasse seg utviklinga. Behova for tilrettelegging, tiltak og kapasitetsauke knytt til

anlegg for fysisk aktivitet er såleis klart størst i sentrumsområdet, både ut frå dagens anleggssituasjon og sett i høve til folketalsutvikling.

Samtidig ser ein at veksten i folketalet i stor grad kjem mellom dei aller yngste og dei eldre. Dette er ei utvikling som også bør gi grunnlag for komande prioriteringar. Når andelen eldre veks, vil det vere svært viktig at denne gruppa opprettheld den fysiske og psykiske helsa, og i størst mogeleg grad kan greie seg sjølve.

Aktivitetar og tiltak må tilpassast til dette, gjennom avveging mellom organisert idrett, uorganisert idrett og friluftaktivitetar. Tilrettelegging av gode bumiljø-, gode og trygge kommunikasjonstilhøve-, og tilpassa aktivitet for alle grupper vil vere ein viktig del av det førebyggjande folkehelsearbeidet i kommunen.

Gode vegar som gir tryggleik til og frå barnehage-, skule-, arbeidsstad – og fritidsaktivitetar vil vere med på å auke den kvardagslege aktiviteten til både unge, vaksne og eldre.

Dette tilseier auka satsing på dei bustadnære aktivitetsareala og nærfriluftsområda.

Den satsing som allereie i tidlegare planar er initiert i skule og barnehage om tilrettelegging for auka fysisk aktivitet, kosthald og helse må vidareutviklast.

Klare signal gjennom td. ny Helse og omsorgstenestelov, Folkehelselov, folkehelsemeldinga og kommunen sin eigen prosess knytt til "Helse i plan", har kome til, og stadfestar ei erkjening av behov for auka fysisk aktivitet og større aktivitetsnivå i alle deler av befolkninga.

Behova for auka aktivitet i skulen og mellom barn i skulealder og i barnehagealder gir behov for utvida kunnskap innan fagområdet. Meir avsett tid til fysisk aktivitet og tilrettelegging av fasilitetane ved skular og barnehagar. Gymsalar-, symjeanlegg-, uteområda ved skular og barnehagar, og dei nærliggjande områda rundt desse og i nærområda der folk bur, vil vere sentrale verkemiddel for å ivareta dette. Skule og barnehageområda bør såleis også ha funksjon som nærmiljøanlegg, og det bør stimulerast til samarbeid om utvikling av områda mellom skule (kommune-/fylkeskommune- og stat) og grendalag-, idrettslag-, velforeiningar o.a.

Resultata frå gjennomført spørjeundersøking i skulane i mai 2012, gir også klare indikasjonar og ønskjer om prioritering og satsing innan fagfeltet.

Friluftaktivitetar og ballspel som fotball og handball er det som barn og unge i Volda viser mest interesse for. Resultatet viser at så mykje som 73% i denne aldersgruppa deltar på organisert idrett.

Mange av desse har også aktivitet knytt til uorganisert idrett.

Friluftaktivitetar utgjør 39% av det totale, medan fotball utgjør ein andel på 19,3% også av uorganisert idrett. På landsbasis viser det seg at 75% av befolkninga hald på med friluftaktivitetar minst ein gong i månaden, og ca. 67% driv på med eigenorganisert idrett minst ein gong i månaden.

Gjennomført spørjeundersøking viser også at satsing på friluftslivsanlegg som turvegar, skiløyper, badeplassar m.m, bør forsterkast. Dette bør likevel ikkje redusere satsing på ordinære anlegg som hallar og baner, der behovet framleis er stort og der nye tiltak bør prioriterast.

Konklusjonane frå tidlegare "framtidskveldar", innspel frå lag og organisasjonar, og sentrale undersøkingar, viser også klart at ulike former for friluftsliv er klart det som skårar best i høve til tal aktive og kva befolkninga i alle aldersgrupper etterspør meir av.

Det er i stor grad også innan dette området at kommunen kan vere ein aktiv bidragsytar, gjennom kommunal planlegging-, sikring og tilrettelegging av sentrum- og bustadnære friluftsområde, etablering av lågterskeltilbod og tilrettelegging for individuell utøving av friluftsliv i nærområdet.

Tilrettelegging for friluftsliv i alle former og på alle nivå og etablering av nærmiljøanlegg gjerne knytt til skuleområda, samt etablering av gode gang/sykkelsamband til skule/arbeid og fritidstilbod som kan gje fysisk aktivitet i kvardagen, må såleis sjåast som det viktigaste og mest samfunnsnyttige sett i høve til nasjonale og lokale mål om å stimulere til auka fysisk aktivitet og betra folkehelse.

1.1 Organisering (rullering):

Planseksjonen i kommunen har gjennomført planarbeidet i samråd med Idrettsrådet i kommunen – arbeidet starta opp i Mars 2012.

Det er tilrettelagt for medverknad i planprosessen frå lag og organisasjonar med interesser innan idrett og friluftsliv m.a. gjennom skriftleg melding om planoppstart-, og kunnngjering i pressa.

Det er etablert tverrfagleg arbeidsgruppe som koordinerer planprosessen, med personar frå plan-, kultur-, landbruk-, kommunalteknisk-, helse-, folkehelsekoordinator, barnerepresentanten i formannskapet, skuleavdelinga i kommunen, samt representant for idrettsrådet.

Det er vidare gjennomført drøftingar av planinnhald, behovsvurdering og satsingsområde i møte med idrettsrådet og ungdomsrådet i kommunen. Gjennom brei medverknad har ein hatt som mål å få ein plan som samsvarer best mogleg med faktiske behov og interesser, og som ivaretek intensjonen i Plan og bygningslova kap 11. Arbeidet er kopla tett opp mot intensjon i kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel, inkludert dei nyast gjennomførte kommunedelplanane i arealdelen, kdp Volda sentrum – inkl. Mork og Vikebygda, og kdp Folkestad/Folkestaddalen.

Det er utforma planprogram, som også har vore ute til offentleg ettersyn før godkjenning i Formannskapet juni 2012.

Kommunen har i prosessen sikra god medverknad og tverrfagleg forankring gjennom:

- etablering av tverrfagleg arbeidsgruppe
- prosess i regi av Idrettsrådet
- spørjeundersøking mot lag og organisasjonar og mot skular

Dette for at planen skal samsvare best mogleg med faktiske behov og interesser.

Det vert vidare lagt opp til brei høyring ved offentleg ettersyn, der alle lag og organisasjonar samt skular og grendeutval m fl vert inviterte til å kome med innspel til planframlegget.

1.2 Rammer

Rammene for kommunedelplanen kjem frå ulike nivå.

Frå nasjonalt/statleg nivå gjennom lover og forskrifter, rikspolitiske retningslinjer og stortingsmeldingar m.v

På fylkesnivå er Fylkesplanen rettleiande og fylkeskommunen har etablert retningslinjer for fordeling av spelemidlar.

Kommunen har eigne vedtekne mål, blant anna gjennom kommuneplanen sin samfunnsdel og gjeldande kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett-, friluftsliv og nærmiljø.

1.2.1 Statleg nivå:

Staten har som mål å leggje til rette for at flest mogleg skal kunne utøve idrett og fysisk aktivitet. I St.melding nr 14 (1999-2000) *"Idrettslivet i endring"* vart det framheva at staten gjennom sin idrettspolitikkk har eit særleg ansvar for barn og ungdom i aldersgruppe 6 – 19 år. Noko av målet med fordeling av spelemidlane er at det skal vere tilnærma lik tilgang på anlegg uavhenging av kvar ein bur, og at flest mogleg skal få høve til å drive med idrett og fysisk aktivitet.

Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005- 2009 *"Saman for fysisk aktivitet"* er ei nasjonal mobilisering for betre folkehelse og trivsel gjennom auka fysisk aktivitet.

I St. melding nr 8 (1998-1999) *"Deltaking og likestilling"* er integrering og inkludering av alle eit overordna mål. Slik tilrettelegging er også ein føresetnad for tilskot frå spelemidlane.

St.meld.26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen, seier at anlegg for idrett og eigenorganisert fysisk aktivitet i kommunane, herunder friluftsliv, skal vere fyrsteprioritet for den statlege idrettspolitikken dei næraste åra, og satsinga på slike anlegg skal aukast.

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for barn- og unge og RPR for samordna areal- og transport-planlegging legg vekt på løysingar som kan gje korte avstandar og koordinering med kollektivtransporttilbodet.

Ny Folkehelselov tok til å gjelde frå 2012 og slår fast at kommunane skal kartlegge innbyggjarane si helse og gjennom dette få oversikt over helsetilstanden i befolkninga og dei faktorar som kan påverke denne. Friluftsliv og tilgang til natur spelar ei svært viktig rolle for helsetilstanden. Kartlegging og verdsetting av kommunen sine friluftsområde er såleis eit viktig bidrag i ei slik oversikt.

Den statlege friluftspolitikken, Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv 2014-2020 bygger på tidlegare St.melding nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv, ein veg til høgare livskvalitet, og har følgjande fire nasjonale mål:

- Alle skal ha moglegheit til å drive friluftsliv som helsefremjande, trivselsskapande og miljøvenleg aktivitet i nærmiljøet og i naturen elles
- Område av verdi for friluftslivet skal sikrast og forvaltast slik at naturgrunnlaget vert teke i vare
- Allemannsretten skal haldast i hevd
- Planlegging i kommunar, fylker og regionar skal medverke til å fremje eit aktivt friluftsliv og skape helsefremjande, trivselsskapande og miljøvenlege nærmiljø.

Friluftsliv gir gode opplevingar og betre folkehelse. Dette vert framheva både i Folkehelsemeldinga God Helse - felles ansvar (St.melding 34 2012-2013) og i den nasjonale friluftslivs-strategien. Strategien sitt hovudmål er å auke tal aktive i friluftsliv i og ved byer og tettstadar, og viktigaste målgruppe er barn og unge, personar med innvandrarakgrunn, personar med nedsett funksjonsevne og personar som er lite fysisk aktive.

Friluftlova stadfestar ålmenta sin rett til fri ferdsel i utmark og set grenser og rammer for friluftsutøvarane. Frå 2012 er retten til ferdsel utvida til også å gjelde privat veg over innmark, når vegen fører til utmark. Gjeldande politikk legg til grunn at friluftsliv er *"opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturoppleving"*.

Det som skil friluftsliv frå idrett og andre former for fysisk aktivitet utandørs er at aktiviteten skal gå føre seg i natur eller grøne omgjevnader, at den normalt ikkje skal vere konkurransebasert og at natur-opplevinga skal vere ein motivasjon for aktivitet.

I rettleiar for kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (Kultur og kirkedepartementet 2007)

er det fastsett følgjande minstekrav til innhaldet i slike planar:

- *Målsetjing for kommunen si satsing på idrett og fysisk aktivitet, irekna friluftsliv*
- *Målsetjing for anleggsutbygging og sikring av areal for idrett og friluftsliv*
- *Resultatvurdering av førre plan, med statusoversikt*
- *Analyse av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet*
- *Det skal gjerast greie for samanhengen med andre planar i kommunen*
- *Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg*
- *Økonomiplan knytt til drift og vedlikehald av eksisterande og planlagde anlegg*
- *Upprioritert liste over langsiktige behov for anlegg*
- *Lokalisering av eksisterande og planlagde anlegg, område for friluftsliv og arealbehov for planlagde anlegg og friluftslivsområde bør framgå av kart.*

Skal planen vere eit reelt styringsverktøy må den i tillegg vere:

- *realistisk i høve økonomi*
- *behov må vurderast i høve aktivitetsutvikling og forventa etterspurnad*
- *sikre ein omfattande medverknadsprosess og samordna/ tverrsektorielt planarbeid*
- *fokus på fysisk aktivitet, irekna friluftsliv.*

1.2.2 Regionalt nivå

I gjeldande fylkesplan (2009-2012) er det lagt vekt på sektoransvarsprinsippet, samt å sikre at folkehelsearbeidet får ei sterk forankring politisk og i areal- og samfunnsplanlegginga. I Møre og Romsdal fylkeskommune sitt høyringsdokument til regionale planstrategi, vert det vist til den nye folkehelselova som pålegg både fylkeskommunen og kommunane å utarbeide oversikt over helsetilstanden og kartlegge faktorar som verkar inn på helsa til innbyggjarane. I utkast til ny fylkesplan 2013-16 er folkehelse, barn og unge gjennomgåande perspektiv, og dette vert vidareført i Regional delplan for folkehelse som nyleg har vore ute på høyring.

Møre og Romsdal Fylke, kulturutvalet har utarbeidd retningsliner for fordeling av spelemidlar som legg vekt på at anlegg skal ha ein profil som legg til rette for eigenorganisert fysisk aktivitet, der anlegga er tilpassa aktivitetsprofilen i befolkninga.

Frå fylket si prioritering av spelemidlar for 2012 (sak Ku-19/12) tek vi fram:

- friluftsliv og rehabilitering av idrettsanlegg,
- anlegg med spesielt stor regional verdi og anlegg for "nye" aktivitetar
- interkommunale anlegg
- etterslep etter store anlegg må avgrensast mest mogleg
- anleggssentra vert prioritert
- maksimalt 4 nye kunstgrasbaner

1.2.3 Kommunalt nivå

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet er ein tematisk delplan og såleis ei utfylling og vidare detaljering i høve til gjeldande samfunnsdel av kommuneplanen. Revidering av planen er prioritert i kommunen sin planstrategi. Handlingsdelen skal og fungere som eit grunnlag for kommuneplanen sin arealdel og til kommunen sin økonomiplan og årsbudsjett i planperioden. Planen skal vere retningsgjevande for kommunal prioritering ved sikring av areal til natur-, friluftsliv – og friområde, og søknader om tilskot til slik sikring av grunn ved bruk av tilskotsordninga frå Direktoratet for Naturforvaltning. (DN/Fylkesmannen).

Føresetnader:

Planarbeidet er organisert i samsvar med reglane i Plan- og bygningslova. Hovudsiktemålet med dette er:

- *Å markere at planarbeidet også innafør dette fagområdet er eit offentleg ansvar.*
- *Å sikre at dette feltet vert ivareteke på ein tilfredsstillande måte innanfor den generelle kommuneplanlegginga, og at planlegginga set anlegg og område inn i eit heilskapleg perspektiv - der ein også tek omsyn til nærmiljø, bukvalitet og friluftslivinteresser.*
- *Å sikre at ein gjennomfører ein brei og god planprosess, slik Plan- og bygningslova krev.*
- *Å legge tilhøva best mogleg til rette for ein kvalitativ god plan, som kan fungere som eit styringsverktøy for eit framtidretta arbeidet innan feltet.*
- *Å prioritere satsingar på kort og lang sikt slik at dette stimulerer til -, og gir høve til auka fysisk aktivitet innan friluftsliv og idrett for alle innbyggjarane i kommunen.*
- *Å fordele ansvar for planlegging, tilrettelegging, utbygging, drift og vedlikehald av anlegga i kommunen.*

Kommunale rammevilkår:

Intensjon i kommuneplanen sin samfunnsdel om tilrettelegging for fysisk aktivitet og god helse for innbyggjarar i alle aldrar i kommunen skal ligge til grunn for kommunen sin prioritering på området. Aktivt arbeid mot bruk/utnytting av tilskotsordningar som spelemidlar til anlegg-, aktivitetsmidlar til lag og organisasjonar-, frå tilskot til sikring og tilrettelegging av friluftsområde (Miljødirektoratet) skal nyttast for å styrke satsinga på området.

Aktiv deltaking i *God Helse*-nettverket og *Sunne kommuner* skal bidra til auka kompetanse og motivasjon til vidare satsing på fagfeltet.

Volda kommune vil medverke direkte i idrettsarbeid og tilrettelegging for fysisk aktivitet gjennom:

- Kommunal planlegging
- Kartlegging av friluftsområdet og aktivitetstilbod
- Sikring av areal til idrettsanlegg - og friluftsføremål
- Etablering av godt sykkelvegnett og trygge skuleveggar
- Utforming av gode uteområde/aktivitetsareal ved barnehagar og skular
- Opparbeiding av offentlege friområde
- Opparbeiding og vedlikehald av leikeplassar/aktivitetsareal i buområda
- Opparbeiding av turstiar
- Drift av Voldahallen
- Drift av skuleanlegga inkl. symjehallane
- Garanti for lån /forskottering av spelemidlar til lag/organisasjonar ved bygging av anlegg
- Hjelp til utarbeiding av spelemiddelsøknader og utbygging i regi av lag/organisasjonar.

- Lågterskel aktivitetstiltak initiert av God Helse-programmet
- Oppretthalde folkehelsekoordinatorstilling i kommunen
- Auka satsing på fysisk aktivitet og naturoppleving i skule og barnehage
- Auka informasjon knytt til naturoppleving og friluftsliv i kommunen.
- (ev. tilskot til lag og organisasjonar om dette kjem inn att på økonomiplan/budsjett i planperioden).

Kommunal planlegging og sikring av areal:

I samsvar med Plan- og bygningslova skal arealdelen i Kommuneplanen gi retningslinjer for arealforvaltninga og angi natur- og friluftsområde, område for særskilt bruk og areal som skal bandleggjast for nærare gitte føremål.

Sikring av areal til idrett og friluftsområde/tiltak har vore - og skal vere ein vesentleg del av kommunen sitt bidrag til etablering av nye anlegg. Påpeika arealbehov i kommunedelplan for Fysisk aktivitet og anlegg for idrett og friluftsliv skal sikrast gjennom kommuneplanen sin arealdel.

Drift av Voldahallen og skuleanlegga i kommunen .

Idrettslag og foreiningar nyttar Voldahallen og dei kommunale skulane sine idrettsbygg, og leigesatsane er låge. Dette vert å rekne for ei indirekte stønadsordning, og har stor verdi for dei laga som ikkje har eigne anlegg. Kommunen har og alle kostnader knytt til drift og vedlikehald av gang/sykkelvegnettet i kommunen, turvegar, badeplassar og andre offentlege friområde.

Kommunale garantiar for spelemidlar:

Når andre enn kommunen står som eigar, er det i forskriftene for spelemiddeltilskot for ein del anleggstype sett krav om at kommunen garanterer for tilbakebetaling av spelemidlane ved evt. misleghald. (jf. Forskriftene pkt 2.4.3 og reglane om drift/misleghald i pkt. 2.5).

Dette gjeld følgjande type anlegg med samla tilskot (sum over 10 år) på over kr.2.000.000:

- Fleirbrukshallar og spesialhaller (fotballhaller, ishall, ridehall, symjehall, bowling- og tennishall)
- Alpinanlegg, • Golfanlegg, • Motorsportsanlegg, • Kunstisbaner

Kommunale garantiar for lån/eigenkapital:

Kommunen har tradisjon for å yte stønad til laga gjennom kommunal garanti ved låneopptak til eigenkapital og til eventuell forskottering av spelemidlar. Dette er ofte eit krav frå långjevar/ finansinstitusjonar for å gje lån og for å sikre eit rimeleg rentenivå.

I dei siste tre planperiodane har ingen kommunale garantiar til slike anlegg blitt gjort gjeldande. Dette skuldast både betre organisering i laga og ein strengare søknadskontroll, med krav til dokumentasjon ved godkjenning av søknader.

Kommunale garantiar på over kr. 500.000 må godkjennast av Fylkesmannen.

Her er ei liste over inneståande kommunale garantiar til idrettslag/anlegg gitt av Volda kommune:

Lag og foreiningar (kst-sak)	Garantibeløp pr. 31.12	Garantien utgår
V.T.I. fotball (0114/06)	109 444	30.09.2013
V.T.I. fotball (0114/06)	358 047	15.04.2015

V.T.I. fotball(0114/06)		2 283 274	01.01.2023
Volda skisenter as (0145/07)		662 827	25.04.2020
Volda skisenter as (0145/07)		1 139 115	15.04.2017
Volda skisenter as byggjelån (0145/07)		1 169 201	13.12.2020
Volda Rideklubb (137/11)		854 000	25.12.2020
Utrøna Seglarlag, sjøsportsanlegg(138/11)		(15.12.2011) 833 000	15.12.2031
V.T.I. Allidrett, tidtakarbu /lager på Reset (142/11)		700 000	01.12.2014
VTI Allidrett Skiskytterstadion(60/12)		(24.05.2012) 3 270 000	24.05.2032
Mork IL kunstgrasbane (173/12)	(20.11.2012)	800 000	20.11.2032
Volda Rullarlag (skatepark) (86/13)		(20.06.2012) 2.860.000	20.06.2023
VTI Fotball – fotballhall (113/13)		(29.08.13) 13.000.000	29.08.2038

Samla garanti – beløp kr. 28.038.908

Tilskot frå spelemidlane:

Tilskot til anleggsutbygging - (Kulturdepartementet /fordeling gjennom M.R. Fylkeskommune).

Tilskot frå spelemidlane utgjør ein vesentleg del av grunnlaget for utbygging av idrettsanlegg.

Det vert normalt ytt inntil 33% tilskot til utbygging av ordinære idrettsanlegg og inntil 50 % tilskot til Nærmiljøanlegg og ein del friluftslivsanlegg som har heilårsbruk. Det er i dag og mogeleg med tilskot til utstyr til visse anlegg og driftstilskot for større anlegg.

Idrett og Kultur er frå 2014 lova ein større del av overskotet frå Norsk Tipping, og det er ei viss forventning om at den totale potten til idrettsanlegg og aktivitetsretta tiltak vil auke i åra som kjem.

Det har lenge vore eit betydeleg etterslep i tilgjengelege midlar i høve til søknadsmengd. Dette vil nok framleis vere situasjonen dei første åra i komande planperiode. For større anlegg vil ein ut frå dette måtte forvente eit etterslep for tilskot til godkjende søknader på opp til 2-3 år, og ei fordeling av tildelte spelemidlar over 2 år til større anlegg.

Spelemiddeltilskot til tiltak i Volda i perioden 1999 -2003:	kr. 4.159.000
Spelemiddeltilskot til tiltak i Volda i perioden 2004- 2007:	kr. 3.184.000
Spelemiddeltilskot til tiltak i Volda i perioden 2008- 2013:	kr. 8.173.000

Aktivitetsretta midlar:

Aktivitetsmidlar til laga, -tilskot frå Kulturdep./fordelt via M.R. Idrettskrets:

Sidan 2000 har Kulturdep. ytt midlar til Idrettsforbundet øyremarka til aktivitetstiltak retta mot barn og unge. Dette vert no administrert gjennom Idrettskretsane og Idrettsråda i den einskilde kommune. 10% av tildelte spelemidlar til Fylka skal settast av til slike tilskot. Dette er eit svært godt bidrag som er med på å sikre laga sin drift og gje auka prioritering på tiltak som gjeld aldersbestemte klasser, rekruttering, tiltak mot fråfall, tilrettelegging for funksjonshemma, leiar/trenaropplæring og andre integreringstiltak. Aktivitet i høve målgruppa barn og unge skal vektleggast som kriterium for tilskot.

Ordninga har gitt følgjande direkte tilskot til idrettslaga i Volda kommune i perioden 2000 – 2007:

2000 – 2004	-	kr.	734.523,-
2004 – 2007	-	kr.	963.995,-
2008 – 2012	-	kr.	1.598.811,-
(For 2013 – ligg det an til		kr.	314.220.-)

Når Spelemiddelandelen til idretten skal aukast dei komande åra ligg det an til ein betydeleg auke også når det gjeld desse midlane. Idretten har sjølv også teke opp spørsmål om å auke %-andelen til desse aktivitetsmidlane frå 10 til 12 %. Dette kan gje auka tilskot til laga komande år.

Kommunale kulturmidlar:

Det er ikkje innanfor rammer til kultur og idrettsformål i økonomiplan sett av kommunale midlar til tilskot til lag/organisasjonar i noverande eller komande planperiode.

SMIL- midlar:

Kommunen har frå 2004 fått delegert vedtaksmynde til dei såkalla SMIL-midlane. Desse midlane som primært skal gå til spesielle miljøtiltak knytt til jordbruket, kan også nyttast til fleire typar tiltak i kulturlandskapet, som stiar, turveggar og informasjonstavler mv.

Det er utarbeidd retningslinjer for bruken av midlane og desse er administrert av det lokale landbruksmyndet.

Vidare vert mykje tilrettelegging for idrett og friluftsliv ivareteke gjennom friluftslivstiltak og tilrettelegging i friområde i regi av kommunen.

Etablering av ordning med Frisklivssentralen, Aktiv i Volda og stilling som folkehelsekoordinator, gir grunnlag for initiering av nye lågterskeltilbod . Tiltak som Ti turmål, trilleturar for småbarnsforeldre , HelseKorpset Volda, med ansvar for m.a sittedansgruppe, seniordans, turgrupper , er slike viktige tiltak.

2.0 Målsetting for planen.

Gjeldande kommuneplan for Volda har følgjande målsetjing for å utvikle fysisk aktivitet som delaktivitet innanfor kultursektoren og som bidrag til betra folkehelse:

“å legge tilhøva til rette, slik at alle som ynskjer det får høve til å delta i idrett, fysisk fostring og friluftsliv i nærleiken av bustaden sin og ut frå egne behov.”

og *“å legge til rette for eit positivt og byggjande miljø og stimulere til utfalding og eigenaktivitet hos barn og unge.”*

I handlingsprogrammet vert det lagt vekt på *“ei sterkare satsing på idrett og tilrettelegging for eit aktivt friluftsliv ”* for å nå desse måla. Desse intensjonane vert søkt vidareført og omforma til konkrete Retningslinjer og tiltak gjennom kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett og friluftsliv. Kommunen skal legge til rette for at folk skal kunne ta ansvar for eiga helse ved å bruke naturen og nærmiljøet der dei bur, oppheld seg og ferdast til dagleg, slik som kort avstand til enkle og gode turmoglegheiter. Kommunen, lag og organisasjonar skal saman syte for at det finst lågterskeltilbod og friluftslivstiltak som innbyggjarane kan dyrke og utvikle vidare gjennom deltaking i organiserte aktiviteter eller ved eigenaktivitet.

2.1 Hovudmål:

Ei god folkehelse gjennom auka fysisk aktivitet, trivsel og livskvalitet:

Volda kommune skal, gjennom ei medviten tilrettelegging for idrett, friluftsliv og nærmiljøtiltak, medverke til auka fysisk aktivitet og gjennom dette også auke trivselen og livskvaliteten for alle aldersgrupper i alle delar av kommunen.

Særlege omsyn:

Det er kommunen sitt ansvar å sikre areal til slike føremål.

Det bør i planperioden i tillegg til tilrettelegging for dei ordinære idrettsanlegga, leggest særleg vekt på utvikling av nærmiljøtiltak i/ved bustadområda, utvikling av barnehage,- og skuleområda som gode aktivitetsareal som kan stimulere til auka fysisk aktivitet både i barnehagen og skulen sin regi og i fritida. Utvikling av tur- og badeområde som grunnlag for fremjing av friluftsliv og mosjonsidrett.

Det helsefremjande aspektet ved tilrettelegging av tiltak og utvikling av anlegg skal vektleggast.

2.2 Delmål. (handlingsmål)

- Kommunen skal kartlegge og ha oversikt over friluftsområde i tråd med folkehelselova §5: Oversikt over helsetilstanden og påverknadsfaktorar

- Kommunen skal legge til rette for eit aktivt idretts- og friluftsliv ved å ta del i planlegging og prosjektering av slike anlegg.

- Det er eit kommunalt ansvar å verne om og sikre områder for slik aktivitet/slike anlegg gjennom arealplanlegginga i samsvar med Plan og bygningslova.

- Skulen, idretten og friluftslivet sine behov for areal og anlegg bør samordnast så langt det er råd. Skuleanlegga bør kunne utnyttast også utanom skuletida og ha funksjon som nærmiljøanlegg for områda der skulen ligg.

- Det må vere eit krav til framtidige reguleringsplanar og områdeplanar, at dei tek omsyn til behov for nærmiljøanlegg i bustadfelta og generelle friluftssinteresser, og at slike tiltak inngår som integrert del av-, og vert finansiert saman med feltutbygginga.

- Kommunen må vidareføre det vellykka arbeidet med å bygge ut turstinettet i Volda, slik at det utgjør eit attraktivt system av grønne ferdselsårer i busettinga, skogen og i kulturlandskapet.

- I forlenginga av dette bør det opprettast tursti- og løypenett i utmark for vinter- og sommarbruk, der start- og endepunkta er lett tilgjengelege.

- Turvegnettet bør saman med gang- og sykkelvegane gi god og trygg tilkomst til utmark, sjø og vassdrag og binde saman bustadområda med idrettsanlegg, skular og barnehagar.

- Det skal takast omsyn til uorganiserte grupper sine behov for areal og anlegg til fysisk aktivitet, og kommunen skal medverke til å gjere areal og anlegg tilgjengelege for funksjonshemma.

-Kommunen skal gjennom God-helseprogrammet ta initiativ overfor lag/organisasjonar og kommunale institusjonar-, med informasjon og stimuli til etablering av lågterskeltilbod (alternative tilbod – ikkje konkuranseretta), som lekk i eit helse og miljøskapande arbeid, som lekk i det helseførebyggande arbeidet og i høve til integrasjon av ulike grupper.

-Gjennom God-helseprogrammet skal kommunen vidareføre arbeidet som er sett i gang knytt til lågterskeltilbod for auka fysisk aktivitet.

-Det skal framleis vere eit særskilt viktig og sterkt fokus på tema kosthald/ ernæring retta mot ulike grupper, der ein skal gje informasjon inn mot idrettslaga, mot skular og barnehagar og andre utsette grupper.

2.2.1 Miljøomsyn og landskapsvern - delmål:

- Det er ei klar målsetjing at anlegg og aktivitetar innan idrett, nærmiljø og friluftsliv skal planleggjast og gjennomførast ut frå omsynet til natur og miljø gjennom m.a:

- særleg vern om strandsoner og opne vassdrag og sikring av tilkomsten til desse for flest moglege grupper utan at det går ut over verneomsynet.*
- vektlegging av estetikk, miljø og landskap i all planlegging og utbygging*
- universell utforming skal vere vurdert og så langt mogeleg teke omsyn til i all planlegging og opparbeiding av anlegg for idrett og friluftsliv*
- idrettsanlegg og offentlege plassar som sosiale arenaer og møtestader skal vektleggast*

2.2.2 Strategiar

Viktige strategiar i planperioden (2014-2018)for å nå målsetjinga for anleggsutbygging og auka aktivitet, herunder tilrettelegging også for uorganiserte fysiske aktivitet i eit folkehelseperspektiv:

- gjennom kommuneplanen sin arealdel og detaljplanar legge grunnlag for aktuelle anlegg og for sikring av areal.*
- bistå lag/organisasjonar med sikring av areal til aktuelle anlegg i tråd med plan*
- vidareføre ordninga med kommunal garanti for lån/forskottering av spelemidlar.*
- fokus på auka fysisk aktivitet og læring i høve natur og friluftsliv i skule og barnehage*
- utvikling av skule og barnehageområda til areal som stimulerer til auka fysisk aktivitet både i skuletida og som nærmiljøanlegg*
- stimulere til og invitere til samarbeid med frivillige lag og organisasjonar og samhandling med desse om anlegg og aktivitetstiltak og til vedlikehald av slike anlegg.*
- sikre trygge samanhengande gang- og sykkelveggar (gjennom å følge opp prioriteringane i trafikktryggingsplan og sykkelstrategi)*

- *aktivt arbeide for å dra nytte av spelemiddelordningane til anlegg og Miljødirektoratet sine ordningar for sikring av grunn og tiltak i sikra friluftsområde, m.a gjennom avsetting av midlar til kommunal eigenandel i økonomiplan/budsjett.*
- *sikre og vidareutvikle viktige nærfriluftsområde i og rundt Volda sentrum og - vidareføre og stimulere til merking av turstiar i kommunen i høve til kommunen sin merkemal og nasjonal Merkehandbok.*
- *vidareføre gratis bruk av gymnastikksalane på kvardagar for lokale lag og treningsgrupper*
- *arbeide for betre hallkapasitet i Volda*
- *etablere eit permanent skateanlegg i Volda sentrum.*
- *etablere helseløype i Volda sentrum*
- *utarbeide naudsynte forvaltningsplanar for statleg sikra friluftsområde*

3.0 Evaluering av handlingsplan i tidlegare plan (2008-12):

3.1: Status ved utgangen av planperiode:

I planperioden har handlingsprogrammet fungert godt og gitt nødvendige avklaringar og grunnlag for kommunen sin årlege prioritering av søknader.

Dei prioriterte prosjekta i handlingsprogrammet er i stor grad gjennomført, og ein har også oppnådd tilskot frå spelemidlane til prosjekta stort sett i samsvar med planintensjonen.

Dette viser at planmessig og langsiktig arbeid gir resultat, og at kommunen sitt arbeid med kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett og friluftsliv er ein viktig faktor i dette arbeidet.

God samanheng med andre planar i kommunen og forankring til laga gjennom Idrettsrådet er også viktig som grunnlag for kommunen sine prioriteringar og den positive gjennomføringsstatus som ein kan vise til her. At alle anlegg som kjem inn på prioritert plass i idrettsplan også er sikra i kommuneplanen sin arealdel og/eller reguleringsplanar er ein annan viktig faktor for rask realisering og har bidrege til at anlegga i stor grad er realisert som forventa etter plan.

Handlingsprogrammet har vore rullert årleg i perioden i samråd med lag/ organisasjonar og Idrettsrådet og med etterfylgjande politisk handsaming i planutvalet (formannskapet) og i Forvaltningsstyret. Dette har gitt endringar undervegs, der det også er gitt rom for at nye tiltak kunne kome til.

Kommunal bistand til sikring av grunnavtalar og innløyising av grunn, (jf. areala ved Volda skisenter, i Rotevassdalen, ved Volda stadion, Årneset med badebasseng, naustanlegg og sandvolleybaner, mfl), viser tydeleg korleis dette kan slå positivt ut med omsyn til utløyising av innsats frå lag og organisasjonar og i høve til å oppnå tilskot utanfrå, frå spelemidlar og andre tilskotsmidlar.

Nærmiljøanlegga er i stadig aukande grad kopla til skulane sine uterom, og her har kommunen også gitt positivt bidrag ved å stå som utbygger/søkjjar.

I kategorien friluftslivstiltak har alle dei anlegg som har søkt midlar i perioden fått tilskot, og tiltaka er gjennomførte. I tillegg har ein fått gjennomført ein del tiltak utan tilskot frå spelemidlar (t.d tur/skiløype i Rotevassdalen).

Men mykje står også att på dette området. For å få sikra og tilrettelagt dei friluftsområda/-friområda som er avsett i kommuneplanen sin arealdel er det behov for detaljplanlegging-, og kommunal eigenandel til slike formål. Manglande kommunale midlar til eigenandel gjer at ein ikkje har fått utnytta desse tilskotsordningane i særleg grad i perioden.

Det prioriterte arbeidet med skilting og merking av turstiar, er kome godt i gang gjennom tilskot frå m.a Gjensidigestiftelsen, eigne folkehelsemidlar, lågterskel God Helsemidlar frå fylkeskommunen, tildelte spelemidlar og nært samarbeid med lag og organisasjonar. (td. grendalag-, Friluftsföreninga Volda-, Volda Rotary m.fl). Arbeidet er ikkje ferdig, og vil bli vidareført i komande planperiode.

Også arbeidet med nytt turkart for Volda sentrum vart fullført i 2013- eit flott bidrag for å synleggjere mulegheitene for og stimulere til friluftsliv i sentrumsnære områder i Volda.

Det er i samarbeid med Ørsta kommune utarbeidd utkast til retningsliner for merking i tur og fjellområda i kommunane. Retningslinene er vedlegg til planen og vil gjennom planvedtaket no bli vedtatt som gjeldande kommunale retningsliner.

Nye anlegg legg grunnlag for og skaper meir aktivitet, men drift og vedlikehald krev også meir ressursar. For dei lagseigde anlegga ser dette ut til å gå bra, etter som desse i stor grad er baserte på dugnadsdrift og ved treningsavgifter.

For kommunale anlegg ser ein klart at slike "ikkje lovpålagde" oppgåver lett fell gjennom i kamp om små ressursar i tronge økonomiske rammer.(inngår som del av kommunalteknisk sektor).

Nye typar anlegg i nye tider og trendar fell ikkje naturleg inn i dei tradisjonelle idrettslaga sine behov og aktivitetar. Dersom nye anlegg, spesielt nærmiljøanlegg og anlegg for leik, trim og trivsel og friluftslivstiltak skal realiserast, vert kommunen meir enn før utfordra til å ta initiativ og ansvar for bygging og drift av slike anlegg. Ei viktig utfordring i dette vil vere å skape alliansar med frivillige, med lag og organisasjonar om drifting og vedlikehald av slike anlegg/tiltak slik at dette ikkje åleine er avhengig av kommunal drift/kostnad.

Gjennom ordninga med folkehelsekoordinator har ein i perioden hatt eit godt fundament for slikt kommunalt bidrag.

I vedteke handlingsprogram for perioden 2007-12 (13) var det med i alt 22 anlegg for idrett/friluftsliv og 6 nærmiljøanlegg.

Korleis prosjekta er realisert går fram av figuren nedanfor. Her viser også nye tiltak som har kome til i perioden og den prioritering desse har fått gjennom årlege prioriteringar i kommunen i samråd med Idrettsrådet.

Følgjande anlegg er gjennomført og ev. gitt tilskot frå spelemidlane i perioden;

Namn på anlegg	Samla kostnad	Tilskot frå spelemidlane
Volda skisenter - planavklaring og sikring av grunn, (til alpinanlegg, lysløype og skileikomr.) gjennomført.	222.000 årleg	0
Volda skisenter - utskifting trekk/påstign.stasj.- gjennomført.	2.300.000	700.000
Volda skisenter - nye nedfartsløyper opparbeiding - gjennomført.	2.200.000	700.000
VTI – Nordisk - Utbygging av ski/lysløype Reset, del II og III -- gjennomført.	1.896.000	632.000
Dalsfjord skule/Dalsfjord fotballklubb – ombygging av skule/fotball anlegg til kunstgras. - gjennomført.	2.160.000	720.000
Volda Kommune -Tur/skiløype Reset – Kleppesetra - gjennomført.	564.000	188.000
Volda skisenter - skileikanlegg/barnetrek, - gjennomført.	2.200.000	700.000
Bratteberg skule - ballbinge	450.000	200.000
Volda Kommune -Tur/skiløype Rotevassdalen, gjennomført delvis 2011/12	250.000	0
Volda Rideklubb/Vestri - Ridebane i/ved Volda sentrum, Opparbeiding bane/tilkomstveg , - gjennomført.	1.130.000	389.000
Dalsfjord grendalag -Åmelfot – tilrettelegging for utfartsområde- gjennomført.,	150.000	50.000
Volda Skyttarlag - samarbeidsprosjekt alle skyttaraga i Sollidalen og HV, om lagshus. – gjennomført	3.000.000	
Straumshamn grendalag – Ballbinge Straumshamn	450.000	200.000
Folkestad Skule - Ballbinge ved Folkestad skule	500.000	200.000
Volda kommune – turveg Stadion – Årneset	1.155.000	385.000
Volda Jeger og sportsfiskarlag – aktivitetsnaust Rotevatnet	370.000	123.000
Volda Ungdomsskule - Aktivitetsområde -Nytt dekke (handballbane og Basketbane -	gjennomført.	Utan tilskot
Volda kommune Øyra skule - aktivitetsareal	500.000	200.000
Utrøna seglarlag – areal og bygg til aktivitetsnaust vest for Munken, arbeid i gang	1.300.000	433.000
Volda TIL-Nordisk –skistadionanlegg/klubbhus	2.200.000	søknad 2013

Volda Vidaregåande skule –sandhandballbane	400.000	200.000
Mork IL – omlegging av grusbane- kunstgras/Grus.	1.524.000	Søknad 2013
Volda kommune – turkart volda sentrum	240.000	83.000
Volda kommune -Badeplassen Munken – volda sentrum - planlegging/sikring av grunn/ - opparbeiding av anlegg	384.000	128.000
Volda kommune/Volda Rullarlag - skaterampe/anlegg del1	500.000	200.000
Volda kommune/Volda Rullarlag - skaterampe/anlegg del 2	500.000	søknad2013/14
Volda kommune/Volda Rullarlag - skaterampe/anlegg del 3	500.000	søknad2013/14
Volda kommune - Turveg Rotevatnet - planlegging	Gjennomført planprosess	Ferdig plan 2014

Tiltak i plan - ikkje gjennomført i perioden:

Lid skule nærmiljøanlegg – ballbinge og aktivitetsareal med lengde/høgdegrop m.m

Volda skisenter – snøproduksjonsanlegg

Folkestad grendautval - Folkestaddalen –friluftslivstiltak

Volda kommune –friområde/ friluftsområde: areal avsett i kommuneplan/reguleringsplan for sikring/opparbeiding:

- Turveg Rotevatnet - sikring av grunn-, opparbeiding/anlegg
- Friluftsområdet Øyraelvprosjektet /Presteholmen – tilknytning mot sentrum
- Botnasanden - Friområdet –badeplass – sikring av grunn/-opparbeiding
- Friområde Kråkeneset Lid – plan, sikring av grunn-, opparbeiding/anlegg
- Årneset/badeplass Utvikling av område– anlegg holme m.m

Hallkapasiteten i Kommunen:

Av større anlegg som ikkje har blitt realisert i perioden er elles utvikling av Voldahallen/- eller annan utvikling av hallkapasiteten i kommunen.

Kommunen har ikkje kome vidare med utvikling på dette området i siste planperiode. Ulike modellar og planar har vore utforma, men konkrete utbyggingsprosjekt og naudsynt finansiering er ikkje lansert.

Kapasiteten i Voldahallen-, i Idrettsbygget (statsbygg)-, og ved dei mindre skulesalane i Volda sentrum er såleis sprengt.

4.0 Virkemiddel i gjennomføring etter plan:

Offentleg tilrettelegging og sikring av aktivitetsareal:

Utfordringane sett i eit folkehelseperspektiv tilseier at tilrettelegginga for fysisk aktivitet stadig vil få eit sterkare fokus og bli eit auka offentleg ansvar.

Tilrettelegginga av dei uformelle arenaer i nærmiljøanlegg-, bustadnære natur og friområde-, turstiar-, parkar og eit godt gang og sykkelvegnett, samt opprusting og auka bruk av skuleanlegga vil vere viktige faktorar i dette arbeidet.

Den økonomiske innsatsen for kommunalt engasjement i slik utbygging/-tilrettelegging vert samordna gjennom kommunen sin økonomiplan og årsbudsjett.

Dette vil saman med offentlege arealplanar- og avsette midlar til grunnverv og opparbeiding av anlegg gje føresetnadane for kommunalt engasjement og utbygging i planperioden.

Allemannsretten og friluftsløva sikrar ålmenta sin rett til fri ferdsel og opphald i utmark, og det skal normalt ikkje vere naudsynt med offentlig råderett over areala for å ivareta disse rettane.

Behovet for statleg sikring eller kommunal leige av areal til friluftsføremål er først aktuelt der behovet for tilrettelegging og bruk går utover den retten som ligg til allemannsretten i friluftsløva, td bruk av areal som er innmark.

Der det er behov for slik sikring eller tilrettelegging kan staten gjennom ulike bidragsordningar i regi av Miljødirektoratet (tidlegare DN-Direktoratet for Naturforvaltning) yte tilskot.

Dette gjeld både til sikring –herunder tilskot /bidrag til prosessar knytt til sikring, og til tiltak i sikra områder.

For regionalt viktige friluftslivsområde kan staten medverke med inntil 100 prosent og for lokalt viktige friluftslivsområde inntil 50 prosent. MD kan også tilby gratis advokatbistand for å avklare juridiske og økonomiske spørsmål i slike prosessar.

I friluftsløva er det også gitt opning for at kommune eller Dep kan gjere tiltak i utmark for å sikre viktige ferdselsruter, turvegar og skiløyper.

Friluftsløva § 35. *(Tiltak og inngrepsløyve for å lette ferdsel i utmark)*

"Kommunen kan varde og merke opp ruter og turstier i utmark, og den kan på bestemte steder bygge klopper eller bruer og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen langs ruter og turstier i utmark.

Kommunen kan gi organisasjoner som har til formål å fremme reise- og friluftsliv, rett til å varde og merke opp ruter og turstier i utmark.

Departementet kan gi regionale organisasjoner som har til formål å fremme reise- og friluftsliv, rett som nevnt i første ledd for ruter og turstier som berører flere kommuner.

Rett til å varde og merke opp ruter og turstier i utmark kan utøves uten forutgående skjønn.

Tilsvarende gjelder rett til å bygge klopper eller bruer og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen langs ruter og turstier i utmark dersom kommunen eller departementet i det enkelte tilfelle bestemmer det."

Mange av friluftsområda ligg i utmark og i fjellområde, i kommuneplanens arealdel karakterisert som LNF-område, sone A. Friluftsområda er gjennom dette sikra mot utbygging, men konflikta i høve til jordbruk-/skogbruk-interesser er ikkje i alle høve spesifikt avklara.

Slik avklaring og sikring av friluftslivsdelen som overordna bør vurderast for dei viktigaste friluftsområda gjennom revisjon av kommuneplanen sin arealdel (t.d området rundt sentrum, Resetområdet, Rotevassdalen, Folkestaddalen, Grøndalen m.fl).

I tilknytning til friområde og friluftsområde vil det også være behov for tilrettelegging av areal til parkering.

Behov for areal til leik, idrett og friluftsliv må sikrast ein sentral plass i samband med planlegging av nye bustadområde, gjennom kommuneplanen sin arealdel og etterfylgjande detalj- og reguleringsplanar. Ved handsaming av planar for skogsveggar og vurdering av tilskot til slike, bør også tiltaket sin verknad i høve tilrettelegging for friluftsliv vurderast. Det bør stimulerast til ordningar som sikrar god samla nytte av tiltaka og samanbinding av ulike vegsystem, som sikrar samanhengande bruksveggar/stiar for friluftsliv. Krav i høve til standard og utforming for skogsveggar må også sjåast i høve til at vegane skal/vil ha slik bruk.

Spelemidlar

Kostnadane ved utbygging av anlegg for idrett og friluftsliv vert finansiert ved hjelp av kommunale, fylkeskommunale og statlege midlar samt eigenkapital og stor grad av lokal dugnadsinnsats. Det er eit stort behov for ein eigen post i budsjettet til friluftstiltak som kan dekkje opp kommunale eigendelar der ein søkjer om og får tildelt tilskot. Mangelen på slike budsjetterte midlar gjer at gjennomføring av prioriterte tiltak kan vere vanskeleg, og at tiltak må utsettast i tid. Ein risikerer då også å gå glipp av potensielle eksterne midlar.

Dei fleste tiltak må vere prioritert i kommunedelplanen for å få tilskot frå spelemidlane.

Elles er vegleiar V-0732 frå Kulturdep. det førande dokument knytt til reglar om kven som kan søkje, kva det kan søkjast tilskot til og korleis planlegging og søknadsfremjing skal gjennomførast.

Før søknad om tilskot frå spelemidlar kan fremjast er det krav om idrettsfunksjonell førehandsgodkjenning av prosjektet. Det er kommunen som gir slik godkjenning for dei aller fleste typar anlegg. Mynde til slik godkjenning er gjennom denne planen delegert til administrasjonen. Før godkjenning kan det bli innhenta fråsegn frå fylkeskulturavdelinga.

Dei anlegg som skal godkjennast av Departementet (ikkje delegert til kommune) går fram av opplisting i pkt 2.5.2 i vegleiar V-0732 frå KD.

www.idrettsanlegg.no

Kommunale garantiordning for lån er eit av dei viktigaste bidrag frå kommunen si side for å fremje laga sine utbyggingsprosjekt og må vidareførast som viktige verkemiddel i høve til anleggsutbygging i lagsregi. Gjennom god planlegging og økonomivurdering knytt til alle søknader har kommunen ikkje dei siste 20 åra opplevd behov for realisering av kommunale garantiar.

Moms-kompensasjon

Det er innført ordning med delvis statleg momskompensasjon for lagseigde anlegg som får tilskot frå spelemidlane. Dette er eit viktig bidrag til samla finansiering av anlegg. Til no har anlegg som har søkt fått full momskompensasjon.

Der det er anlegg som vert gjennomført i kommunal regi, eller for anlegg som vert gjennomført i samarbeid mellom lag/organisasjonar og kommunen, vil kommunen kunne nytte momskompensasjon som del av finansiering av tiltaket. Ein føresetnad for dette, er at det er utarbeidd avtale om felles bygging/drift av anlegget, at kommunen står som formell anleggseigar eller søkjar ved søknad om tilskot frå spelemidlane, og at anleggsrekneskap vert ført over kommunen sitt rekneskap som eige prosjekt.

www.idrettsanlegg.no

Aktivitetmidlar fordelt gjennom Idrettsråd/idrettskrets gjev årleg tilskot ut frå aktivitet, og er ein sterk stimulans til aktivitetsfremjande tiltak i laga. Ordninga er særleg retta mot born og unge.

Aktivitetmidlar gjennom God Helse-programmet vil i planperioden vere eit viktig stimuli i arbeidet mot tilrettelegging av lågterskeltilbod, og utvikling av tilbod til nye grupper. Dette vil og kunne vere midlar

som blir nytta i informasjon inn mot t.d. idrettslaga med sikte på etablering av slike nye tilbod, og til anna informasjonsarbeid knytt til t.d idrett- kosthald, og anna haldningsskapande arbeid.
folkehelsekoordinator Volda kommune

Eigeninnsats lag og organisasjonar: Den største ressursen innan utbygging av anlegg og utøving av fysisk aktivitet er klart den økonomiske innsats og dugnadsinnsatsen som laga sjølv bidreg med gjennom eigenkapital til utbygging og drift, og dugnadsinnsats i samband med dette. Dette utgjer 2/3 av anleggsutbygginga og mest alle driftskostnader.

Sponsing ved økonomisk bidrag frå det lokale næringsliv gjennom direkte tilskot, gåver og rabattar, bidreg også sterkt til å styrke det økonomiske grunnlaget for laga sine utbyggingsaktivitetar og drift.

Kulturmidlar frå kommunen ville vere ei viktig direkte støtte til laga sine utbyggingar og drift. Det har imidlertid ikkje vore slike midlar i økonomiplan/busjett sidan 1999, og det synest ut frå kommunal økonomi no gir heller ikkje grunnlag for avsette midlar til slike tilskot i planperioden.

Retningsliner for merking , skilting og tilrettelegging i natur og friluftsområde:

Det er utarbeidd retningsliner for merking /skilting av turstiar og for utforming av informasjonsskilting knytt til natur og friluftsområda i Volda og Ørsta kommunar. Desse skal ligge til grunn for tiltak etter plan. (Jf. vedlegg 3 til plan.) www.merkehandboka.no

<http://mrfylke.no/Tenestemraade/Kultur/Kulturtilskot/Friluftslivstilskot>

med lenke til søknadsskjema:

<https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Soknader/Info.aspx?id=7&soknadsaar=2014>

4.1 Prinsipp for godkjenning av utbyggingsplanar og grunnlag for spelemiddelsøknad:

(Idrettspolitisk førehandsgodkjenning av idrettsanlegg)

Ved søknad om tilskot frå spelemidlane skal det ligge ved førehandsgodkjente planar.

Det er kommunen som har mynde til å godkjenne planar for dei fleste typar idrettsanlegg, med unntak av større hallanlegg og spesialanlegg. For desse er godkjenningsansvaret lagt til Kulturdepartementet. Kulturdepartementet gjev forskrifter for kommunen si handsaming av planar og søknader om tilskot frå spelemidlane. Slik søknad om sentral godkjenning skal sendast via kulturavdelinga i Fylkeskommunen.

Den kommunale godkjenninga skal omfatte:

- *Idrettspolitiske tilhøve*
- *Idrettsfaglege tilhøve*
- *Anleggstekniske tilhøve*
- *Estetiske og miljømessige sider ved planane*
- *Økonomisk grunnlag*

Førehandsgodkjenning av planar kan skje når som helst gjennom heile året. Idrettsavdelinga i Fylkeskommunen si kulturavdeling er rådgjevarar for kommunen i slike saker. Førehandsgodkjenning av anleggsplanar som skal godkjennast av kommunen er gjennom denne planen delegert til administrasjonen.

I samarbeid med Idrettsrådet skal kommunen bidra til utvikling av kompetansen i laga gjennom informasjon og opplæring innan området planlegging av anlegg og utforming av spelemiddelsøknader.

4.2 Oppfølging av anlegg

Etter gjeldende forskrifter for anlegg som får stønad frå spelemidlane, har kommunen eit overordna ansvar for spelemiddelanelgga i tillegg til utarbeiding av kommunedelplan for idrett og friluftsliv i kommunen, gjennom følgjande:

- *årleg oppgradering av anleggsregisteret*
- *krav om kommunal garanti for ein del større anlegg*
- *retteleiing til lag og organisasjonar i prosjektering og søknadshandtering*
- *førehandsgodkjenning (idrettspolitisk godkjenning) av anleggsplanar og søknader*
- *ansvar for utbetaling av tildelte spelemidlar*
- *revisjonskontroll av anleggsrekneskap*
- *kontroll av og attestasjon på at anlegg er utført i samsvar med godkjende planar*
- *ansvar for at tilgjenge til anlegga fungerer etter intensjonen, og at vilkår for drift og vedlikehald av anlegga vert oppfylt.*

5.0 Handlingsprogram 2014- 2018.

Handlingsprogrammet skal gi ei oversikt over kommunens status og behov sett med omsyn til tiltak retta mot fagområdet idrett og friluftsliv, og ei prioritering mellom anleggstiltak som er planlagt utbygd i komande fireårsperiode. Planen bør også sjå på behova og moglege tiltak på lengre sikt.

Tiltaka i handlingsprogrammet er oppsett i prioritert rekkefølge.

For at eit anlegg skal få spelemidlar som delfinansiering, er det eit formelt krav at eit prosjekt er prioritert i handlingsprogrammet i kommunedelplanen.

Alle søknadsprosjekt skal vere førehandsgodkjent før tilskotssøknad kan sendast inn og før arbeid kan settast i gang.

Det er som vedlegg til plan utarbeidd eit x-el rekneark med oversyn over prioriterte anlegg, der ein har synleggjort kostnadsbilete og fordeling mellom kommunale bidrag, forventa tilskot frå spelemidlane og eigenandel.

Jf. Vedlegg 1. – Handlingsprogram 2014 – 18.

5.1 Prioritering av tiltak: (jf. målsettingar i plan):

***Prioriteringar** av kommunale midlar til anlegg/drift innan fagområdet og prioritering av søknader om tilskot frå spelemidlane skal gjerast med grunnlag i denne kommunedelplanen, gjeldande retningslinjer frå Kulturdep. og etter samråd med Idrettsrådet i kommunen.*

***Aktivitetar** som er i samsvar med NIF si grunnhaldning til barne- og ungdomsidrett, mosjons- og trimtiltak og aktivitetar som er retta mot særskilde risikogrupper i lokalmiljøet skal prioriterast.*

***Kommunen** vil sikre areal til prioriterte idretts- og friluftslivsanlegg etter denne kommunedelplan, og skal bistå laga med grunnverv til anlegg prioritert i planen innanfor rammer avsett i økonomiplan/-årsbudsjett.*

Kommunen vil innanfor økonomisk rammer i økonomiplan og budsjett etter nærare vurdering stille naudsynte kommunale garantiar for eigenkapitallån og lån til forskottering av spelemidler for prioriterte anlegg i plan.

Kommunen vil sjå til at skulen, idretten og friluftslivet sine behov for areal og anlegg vert samordna så langt råd. Skuleanlegga skal kunne utnyttast også utanom skuletida og ha funksjon som nærmiljøanlegg for områda der skulen ligg. Kombinasjonsanlegg i samarbeid mellom kommune og grendalag/idrettslag skal prioriterast.

Kommunen vil i planperioden vidareføre arbeidet med tilrettelegging for mosjon og friluftsliv gjennom utvikling av gang/sykkelvegar-, og tursti-nett i Volda, slik at det utgjer eit attraktivt system av ferdselsårer for vinter- og sommarbruk i bustadområda, til frå bustad og skule/-arbeidsplass og fritidsaktivitetar.

Kommunen vil ved førehandsgodkjenning og ved godkjenning etter PBL sjå til at forskriftene sin intensjon om tilrettelegging for funksjonshemma vert ivareteke. Kommunalt Råd for funksjonshemma skal høyrast. Ansvar for førehandsgodkjenning av planar som skal godkjennast av kommunen er delegert til administrasjonen.

Kommunen skal gjennomføre ei årleg rullering av handlingsprogrammet i plan i samråd med idrettsrådet. Ansvar for den årlege rulleringa vert lagt til Forvaltningsstyret og vil vere samordna med årleg handsaming av søknader om tilskot frå spelemidlane.

Kommunale anleggsmidler skal nyttast inn mot ålmennyttige tiltak som t.d. sikring og opparbeiding av friområde, etablering av turstiar og løypenett, badeplassar og andre aktivitetsareal på offentlege område.

Kommunen-Skogforvaltninga: skal ved handsaming av planar for skogsvegar og vurdering av tilskot til slike, sjå til at tiltaket sin verknad i høve tilrettelegging for friluftsliv vert vurdert. Det skal stimulerast til løysingar som sikrar god samla nytte av tiltaka, t.d. samanbinding av ulike vegsystem, som sikrar samanhengande bruksvegar/stiar for friluftsliv. Krav i høve til standard og utforming må også sjåast i høve til at skogsvegar skal/vil ha slik felles bruk.

Felles retningsliner for merking, skilting og tilrettelegging i natur og friluftsområdenomgang for Volda og Ørsta kommunar skal ligge til grunn for tiltak etter plan. (Jf. vedlegg 3 til plan.)

6.0. Prioritering - framlegg til nytt handlingsprogram for perioden 2014 – 2018:

Ei viktig utfordringa ved utarbeiding av plan for fysisk aktivitet og utbygging av anlegg for idrett og friluftsliv er å få fram god oversikt over status for eksisterande anlegg-, og sikre god avklaring av behov-, for så å kunne samordne og målrette prioriteringane mot dei viktigaste utbyggingstiltaka. Dette er naudsynt dersom ein skal få til ei effektiv styring av den kommunale innsatsen, og sikre eit godt og pårekleleg grunnlag for prioriteringar av søknader om spelemiddeltilskot. Som vedlegg til saka ligg ei slik anleggsoversikt. Denne er ikkje fullstendig, men gir likevel ei samla godt oversyn for anleggssituasjonen og er eit godt grunnlag vidare arbeid med planen, og prioriteringar tilknytt denne.

Det er mange faktorar som spelar inn i høve til dei lags-initierte tiltaka. Planen er såleis også open for endringar og skal vere fleksibel i høve til prioritering- /rangering mellom prosjekt, då dette ofte kan svinge fort ut frå satsinga frå laga si side.

Det er lagt opning for nye aktivitetar som dukkar opp, og teke høgde for at anlegg der aktiviteten er redusert/borte kan omdefineras og gjevast endra bruk.

Planen tek elles høgde for at ein stadig større del av fysisk aktivitet er uorganisert og at dette skjer på andre arenaer enn det som tidlegare har vore tradisjon.

Vektlegging av fysisk aktivitet og idrett i førebyggjande helsearbeid har eit stadig aukande fokus. Ein vil såleis også i komande periode planlegge og tilrettelegge for aktivitet ut frå eit mosjon og helseperspektiv til liks med den tradisjonell idrettsanleggs-tenkinga.

Satsing på tilrettelegging av sentrumsnære friområde/friluftsområde og auka satsing på nærmiljøanlegg, som t.d auka bruk og oppgradering av skuleområda i tråd med intensjon i læreplan, vert søkt prioritert. For å stimulere til vidare utvikling og for å oppretthalde den store frivillige innsatsen i anleggsutvikling og tilrettelegging for fysisk aktivitet trengs det også eit sterkt offentlege engasjement på området.

”Ei kommunal krone til idrett og friluftslivsarbeid tilskot løyser ut ei samla investering på 10 kroner gjennom lagsretta tiltak, ved eigenkapital, dugnadsarbeid og statlege tilskot” – altså er slike kommunale bidrag ei svært god investering sett i høve til kommunen sitt mål om å tilrettelegge for auka fysisk aktivitet og betra folkehelse.

Behova for opprusting av skule- og barnehageområda som viktige aktivitetsarenaer og nærmiljøanlegg er understreka. Intensjonane i læreplan og levereglar i skule og barnehage om dagleg fysisk aktivitet, om bruk og læring i naturen er viktige element som krev klare formuleringar nedfelt i rutinar.

Dei aktivitetsskapande lågterskeltilboda i regi av t.d. God Helse –programmet har vist seg som ein positiv tilvekst og eit tilbod som mange nyttar. Dette bør vidareutviklast.

6.1 Kontinuerlege organisasjonsutviklande tiltak:

Fokus på haldningsskapande arbeid i lag, barnehage og skule:

Barn –vaksne – rollemodellar - ansvar idrettslaga i samråd med Idrettsrådet

Mot – kampanjar - ansvar idrettslag/skular i samråd med Idrettsrådet

Integrering - mangfald i aktivitetstilbod/nivå.

Fråfallstiltak - td. Ikkje konkurranseretta aktivitetar i regi av laga.

Opplæring og rekruttering av leiarar/trenarar:

Grunnkurs for leiarar – organisasjonskunnskap. Ansvar idrettslaga i samråd med Idrettsrådet

Trenar/aktivitetsleiarkurs. Ansvar idrettslaga i samråd med Idrettsrådet

Utveksling av erfaringar mellom laga – lære av kvarandre. Ansvar idrettslaga/idrettskretsen i samråd med Idrettsrådet

Stilling som idrett –(kultur)sekretær i kommunen.

Ein viktig funksjon for å stø opp under idrettslagsarbeidet og utviklingstiltak i laga. Viktig også som bindelekk mellom kommunen og lag/organisasjonar. Kommunen har ikkje slik stilling i dag. *Frivilligsentralen bør omorganiseras til å ta denne rolla.*

6.2 Kontinuerlege aktivitetsskapande tiltak:

Stø opp under aktiviteten i laga gjennom rammeføretnader som:

- *Tilskot til drift gjennom spelemiddelordninga. Ansvar NIF/Idrettskrets og Idrettsrådet*
- *Sikring av areal til idrettsanlegg og utbygging av anlegg. Ansvar kommunen/laga.*
- *Utnytting av ordninga med momskompensasjon for anlegg der utbygging skjer i samarbeid mellom kommunen og lag/organisasjonar.*
- *utvikling av nære friluftsområde/turstiar og løypenett for å stimulere til auka fysisk aktivitet. Ansvar kommunen i samarbeid med lag/organisasjonar.*
- *Aktivt nytte mulegheitene etter friluftslova for å legge til rette for viktige tur og skiløyper i utmarka i dei viktigaste utfartsområda.*
- *Oppretthalde og utvikle aktivitetstilbod i regi av God Helse-programmet. Ansvar kommunen i samarbeid med ulike lag/org.*
- *Satsing på fysisk aktivitet som helse- og læringsutviklande tema i skular og barnehagar. Ansvar kommunen/skulane/barnehagane*
- *Etablering av gode og sikre skulevegar, gang/sykkelvegnett som stimulerer til å gå og sykle i kvardagen.*
- *Utarbeide mal for utforming og innhald på leikeplassar i bustadområda. (felles mal for kommunane på S.S under utforming.)*

6.3 Prioritering av anleggstiltak:

Prioriteringslista i pkt. 61.3 går langt ut over dei rammer som er realistiske å få gjennomført og sikra tilskot til i perioden 2014-18.

I reknearket , vedlegg 1 til plan – Handlingsprogram 2014-2018 er det sett opp ei prioritert liste fordelt over åra 2014 – 18.

Innan for dei samla opplista tiltaka vil det vere rom for endringar gjennom årleg rulleringsprosess ved handsaming av søknader om tilskot frå spelemidlane, og ut frå kva rammer frå spelemidlane som årleg vert tildelt M.R.Fylke .

Ordinære Idrett og Friluftslivs - anlegg:

(Ordinære anlegg er anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet- gjeld også rehabilitering av anlegg)

1. **VTI – Nordisk:** Utbygging av ski/lysløype Reset, del III
2. **Mork II – Kunstgrasdekke:** 7-er bane på Langemyra
3. **VTI-Skiskyting:** nyanlegg skiskyting del 1
nyanlegg skiskyting del 2
4. **Volda Kommune –Tilretteleggingstiltak i tur/friluftslivsområda rundt sentrum:**
Ulike delprosjekt knytt til -Skilting, orienteringstavler, gapahukar, bålplassar, nye stiar/turløyper og samanhengande Tur/skiløype Engeset – Reset. Fleire mindre anlegg. (årleg prioritering).

5. **VTI-Fotball:** Fotballhall
6. **Voldahallen:** nymerking av Volleyballbane
7. **Årneset – badeplass:** Vidareutvikling
8. **VTI-Skiskyting:** nyanlegg skiskyting del 3
9. **Rotevassdalen** – langsiktig tilrettelegging for ski/turløyper gjennom utarbeiding av reguleringsplan, sikring av grunn
10. **Lys turveg** Vikebygdvegen til Årneset og til Volda stadion
11. **VTI/Volda kommune:** orienteringskart (sentrum-skulekart, Reset - Rotevassdalen, Klepp-Nordalen, Morkaåsen-Hovdeåsen)
12. **Rideklubb/Vestri:** Ridehall
13. **Botnasanden: planavklaring** -sikring av grunn
14. **Turveg Rotevatnet:** planavklaring sikring av grunn
15. **Folkestad grendautval:** Folkestaddalen – diverse friluftslivstiltak
16. **Bordtennishall**

Nærmiljøtiltak:

1. **Volda Kommune/ Volda Rullarlag:** skateboardanlegg del 1.
2. **Volda Kommune/ Volda Rullarlag:** skateboardanlegg del 2.
3. **Volda Kommune/ Volda Rullarlag:** skateboardanlegg del 3
4. **Vestsida il:** rehabilitering av dekke i ballbinge
5. **Øyra skule:** Aktivitetspark (3 ulike prosjekt, eit til erstatning for eks. anlegg pluss to nye)
6. **Renovering og opparbeiding av nærleikeplassar/friluftsområde i bustadfelta:** samarbeid mellom kommunen og grendautvala
7. **Folkestad Skule:** nærmiljøanlegg, aktivitetsareal
8. **Dalsfjord skule:** aktivitetsareal
9. **Bratteberg** – tilretteleggingstiltak i friområde(tursti, akebakke/ aktivitet og trivselsareal)

Andre tiltak:

Gang/Sykkelveg mellom Ørsta og Volda (Egset – Furene)(finansierast over statlege vegmidlar)

Innløysing/opparbeiding av friområde /friluftsområde.

Aktuelle prosjekt for søknad til Miljødirektoratet (tidlegare DN Direktoratet for Naturforvaltning).

- Areal til Botnasanden badeplass
- Areal til skiløyper i Rotevassdalen
- Areal til turveg rundt Rotevatnet
- Friområde Andaneset (jf Kommunedelplan V-sentrum)

7.0 Årleg rullering:

Innanfor området idrett og friluftslivstiltak og nærmiljøanlegg vil den endelege prioriteringa skje årleg i samband med handsaming av søknader om tilskot frå spelemidlane. Prioriteringa mellom tiltaka i plan er såleis ikkje absolutt, men vil kunne endrast ved den årlege prioriteringa

avhengig av i kva grad det einiskilde prosjekt vert klarert planmessig-, om det økonomiske grunnlag og rett til bruk av grunn m.m er avklara.

Prioritering av dei kommunale anlegga vil vere avhengig av kva midlar som vert stilt til disposisjon gjennom økonomiplan/årlege budsjett.

Kommunen har sikra grunn til areal for ny Fotballhall og for Skateanlegg ved Volda stadion. Utbygging av Fotball hallen skjer no i eigen regi av VTI-Fotball, med eit årleg driftsbidrag frå kommunen.

Det er også sett av midlar til planlagt skatepark for utbygging i planperioden, der utbygginga vil bli gjennomført i samsvar med avtale inngått mellom kommunen og Volda Rullarlag.

Det er elles i planperioden sett av midlar til miljøtiltak/friluftslivstiltak med kr. 300.000 pr år..

Dette kan nyttast til kommunale tiltak eller i samarbeid med innsats frå lag/organisasjonar for auka utnytting i fellesprosjekt. Desse midlane gir grunnlag for søknad om tilskot frå spelemidlar, og kan dra nytte av frivillig innsats frå lag/organisasjonar som gjer at samla ramme vert minst 3-dobla.

Idrettskretsen hevdar ut frå sine erfaringstal at kvar offentleg krone til slike tiltak/anlegg utløyser inntil 9 kr frå andre og i frivillig innsats (1 : 10 regelen).

Det er i tidlegare periode sett av midlar til eigenkapital for nærmiljøtiltak pr. år (min. kr.250.000 i eigenandel) i kommunal regi. Dette bør vidareførast.

Det er lagt inn grunnlag for slike anlegg i etableringar i uteområda for ny Øyra skule.

Ut over det er det ikkje sett av eigne midlar til idrett og friluftsmål i perioden 2014-2018.

Det er heller ikkje i økonomiplan sett av midlar til kommunal innløysering av friområde.

Statleg delfinansiering gjennom ordninga som Miljødirektoratet organiserer er ut frå dette ikkje særleg aktuelt i perioden. Ein må likevel arbeide for tilnærming til ordninga, gjennom godt plangrunnlag og søknader knytt til moglege innløysering og bidrag til prosessgjennomføring. Eventuelle tilsegn om slik bistand blir å ta med inn i vurderingar knytt til neste års budsjett/ og økonomiplan. Jf prioriteringar i denne planen.

Det skal og vere rom for å prioritere inn nye tiltak ut frå initiativ frå lag/organisasjonar ved den årlege handsaming av spelemiddelsøknader, og også å gjere endringar ut frå offentleg pålegg for utbetringar/-oppgradering av anlegg.

7.1 Langsiktige oppgåver.

Med utgangspunkt i dei behova som er avdekka i tidlegare plan og gjennom innspel no ved revisjon, har vi sett opp ei uprioritert liste med ei oversikt over dei mest aktuelle utbyggingsoppgåvene innanfor idretts-, nærmiljø- og friluftssektoren dei komande ti til tolv åra.

Av større tiltak som ikkje er funne plass til i handlingsprogrammet for komande fireårsperiode, men som bør vere aktuelle som langsiktige mål for utviklinga i kommunen er registrert og sett opp i ikkje prioritert rekkefølge:

Ordinære Idrett og Friluftslivs - anlegg:

Utbygging av hall-kapasiteten i kommunen

Volda kommune/ev lag: - ny hall Øyra

Volda kommune: utbetring salar/garderober V.Ungdomsskule

VTI-Fotball – rehabilitering av Kunstgrasbane

Volda kommune – Voldahallen: utbettringsprosjekt.

Volda skisenter: nye nedfartsløyper opparbeiding

- VTI- Nordisk/Skiskyting- Rulleskiløype: Reset
- Folkestad il: kunstgrasbane
- Volda skisenter: snøproduksjonsanlegg
- Volda kommune - Delanlegg friidrett -i tilknytning til skuleområde
Plan for Skøytebane/hall?
- Velferdsbygg/klubbhus ved Sollidalen skytebane(fellestiltak V/Ø/H)
- Austefjord il - skianlegg Grøndalen

Friluftslivsbygg/friområder:

- Ski/turløype Reset til Dalen.
- Skogsveg/turveg /skiløype- mellom Prestesetra og Heltneelva m tilknytning til bustadområde
- Lys turveg Vikebygdvegen til Årneset og til Volda stadion og vidare rundt Rotevatnet
- Turveg Rotevatnet: - opparbeiding
- Botnasanden: sikring av grunn
- Småbåt plassar - Utbygging av småbåthamnkapasiteten. Tilrettelegging for småbåttbruk gjennom etablering av gjestehamner og oppankingsplassar
- Øyraelvprosjektet: vidareutvikling Presteholmen og vidareføring mot sentrum
- Volda kommune – Berknes-friluftsområde opparbeiding

Innløysing/opparbeiding av friområde /friluftsområde.

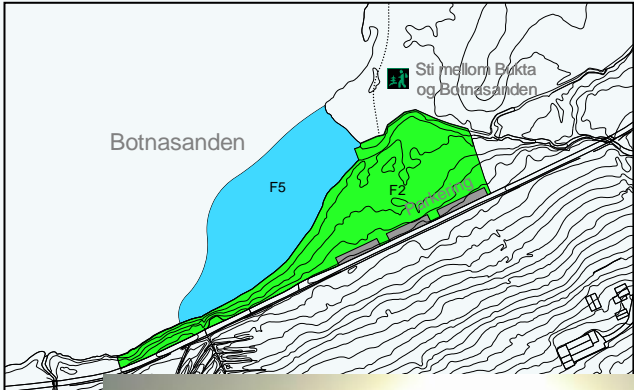

- Friområde langs Øyraelva (på begge sider og mot sentrum og mot Årneset)
- Botnasanden: sikring av grunn
- Turveg Rotevatnet: planmessig avklaring sikring av grunn
- Friområde/friluftsområde Kråkeneset på Lid
- Friområde Lærarskolen til Håmyra (jf Kommunedelplan V-sentrum)
- Friområde langs Heltneelva (jf Kommunedelplan V-sentrum)
- Friområde langs Rotevasselva (jf Kommunedelplan V-sentrum)
- Friområde Morkavika (jf Kommunedelplan V-sentrum)
- Friområde Egsetvika (jf Kommunedelplan V-sentrum)
- Areal til vinterutfartsparkering ved Setreveg til Folkestaddalen (jf. Kommunedelplan Folkestad)

00

HANDLINGSPROGRAM FOR AKTIVITETSTILTAK OG UTBYGGING AV ANLEGG FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG NÆRMILJØ I VOLDA KOMMUNE FOR PERIODEN 2014 - 2018																							
Volda 11.02.2014																							
Anlegg, tilrettelegging	Stad/grend	Kommunalt engasjement	Anleggs kostnad	Anleggsstart - gjennomføring/ finansiering																			
				planl.	innl.	1000kr	2013			2014			2015			2016			2017			2018	
				K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR		
NYE ANLEGG FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV:																							
IF1	VTI-Nordisk Lysløpe-utviding - del 3	Reset	2011	2010	2200				2200	700													
	tidl.karbygg klubbhus.																						
IF2	Mork il - kunstgrasdekke	Mork	2012	2010	1300				1300	400													
IF3	Skiskyttaranlegg Reset - del 1	Reset	2012	2010	3500				2500	1000													
IF3	Skiskyttaranlegg Reset del 2	Reset	2011	2010	2200						700												
IF4	Volda kommune m.fl. -ulike friluftslivstiltak	Sentrum	2014						250	200	100												
IF5	VTI-Fotball - Fotball -treningshall	Sentrum	2013	2013	13000	grunn			6000	7000	1400			1400									
IF6	Voldahallen - ny oppmerking Volleyballbane	Sentrum	2013	ok	50					50													
IF7	Volda kommune - Årneset badeplass utviding aktivitetsareal				200																		
IF8	Skiskyttaranlegg Reset del -3	Reset	2012	2010	3100					1300			800	1000									
IF9	Skiløype Rotevassdalen- fullføring	Rotevassdalen	ok	ok	500											100	100			100	100	100	
IF10	Volda kommune - lys tursti Årneset stadion	sentrum	ok	2014	600								300	300	100								
IF11	Volda kommune - orienteringskart	sentrum	2014		400					100	100	200											
IF12	Volda Rideklubb - ridehall	Vikebygda	2008	2009	6 000									1000	2000					1000	2000		
IF13	Botnasanden -planavklaring/sikring	Sentrum	2014		1500											200	300				200	300	
IF14	Turveg Rotevatnet planlegging/sikring	Sentrum	2014																	1000	2100	1400	
IF15	Folkestaddalen - div. friluftslivstiltak	Folkestad	ok	ok	400															200	200		
IF16	Bordtennishall	Volda																					
	Sum nye idrettsanlegg i perioden				34950	0	0	14200	300	2300	8550	0	2200	1000	300	3700	2200	300	1500	3300	2400	1800	0
FRAMLEGG TIL HANDLINGSPROGRAM FOR AKTIVITETSTILTAK OG UTBYGGING AV ANLEGG OG OMRÅDE FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG , NÆRMILJØ I VOLDA KOMMUNE I PERIODEN 2014 - 2018																							
Volda 11.02.2014																							
Side 2																							
NÆRMILJØANLEGG:																							
		planl.	innl.		2013			2014			2015			2016			2017			2018			
				K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR		
N1	Volda skatepark del 1	Sentrum	2012	ok	600			200	400														
N2	Volda skatepark del 2	Sentrum	2012	ok	1000				300	600			100										
N3	Volda skatepark del 3	Sentrum	2012	ok	800				200	300			300	300									
N4	Vestsida il - rehabilitering dekke i ballbinge	Ulvestad	2013	ok	600				300	300													
N5	Øyra skule - Aktivitetsparkdel 1	Sentrum	2014	ok	600						300	300											
N5	Øyra skule - Aktivitetspark del 2	sentrum	2014	ok	600								300										
N6	Folkestad skule	Folkestad	2014	ok	600																		
N7	Folkestad il - aktivitetsareal folkestadvatnet	Folkestad	2014	ok	600																		
N8	Dalsfjord Skule - aktivitetsareal	Dravlaus	2014	ok	400																		
N9	Bratteberg - tiltak i friområde	Bratteberg	2014	ok	600																		
	Sum nærmiljøanlegg i perioden				6400	0	200	400	0	600	1100	600	600	400	0	300	0	0	0	0	0	0	
Sum - alle typer anlegg					41350	0	200	14600	300	2900	9650	600	2800	1400	300	4000	2200	300	1500	3300	2400	1800	0
Bokstavforklaring - avkortinger:																							
F: Idrettsanlegg nye og rehabilitering av eksisterende																							
F: Friluftslivsanlegg					K/F:	Kommunale midlar ev. andre off. tilskot																	
N: Nærmiljøanlegg					SM:	Speltemidler																	
					PR:	private midlar/ lag og organisasjonar																	

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

1: lite behov for sikring 2: 3: middels behov for 4: 5: stort behov for sikring	Behov for statleg sikring	Andre sikringsmåtar
I og ved by og tettsteder Viktige ferdssårer: stier, leder, grøntstruktur	<p style="text-align: right;">Behovs-rangering, sikring: 5</p> <h3>Botnasanden badeplass ved Rotevatnet</h3> <p>Beskrivelse: Badeplassen <i>Botnasanden</i> i den austlegaste delen av Rotevatnet er eit attraktivt friluftsområde i kommunen. Området utgjer ilag med friluftsområdet på <i>Årneset</i> (i den andre enden av vatnet) eit av tyngdepunkta i grøntstrukturen kring Volda sentrum.</p> <p>Reguleringsstatus: friområde. Reguleringsplan godkjent i 2004. Bør innløysast innan 2014</p> <p>Aktuelle tilretteleggingstiltak: Parkeringsplass, sanitæranlegg, skjøtsel av vegetasjon</p>	<p>Andre sikringsmåtar: Kommunal innløysing, leigeavtale</p>

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

Behovs-rangering, sikring: **2**

Elvadalen, Volda sentrum

Beskrivelse:

Elvadalen med Øyraelva utgjør eit hovudelement i grønstrukturen i Volda sentrum. Kommunen har gjennomført betydelege tilretteleggingstiltak i området.

For å hindre gjenbygging av areala langs begge sider av elva er det behov for å sikre meir areal til friluftsmål.

Reguleringsstatus: friområde

Eige: privat

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

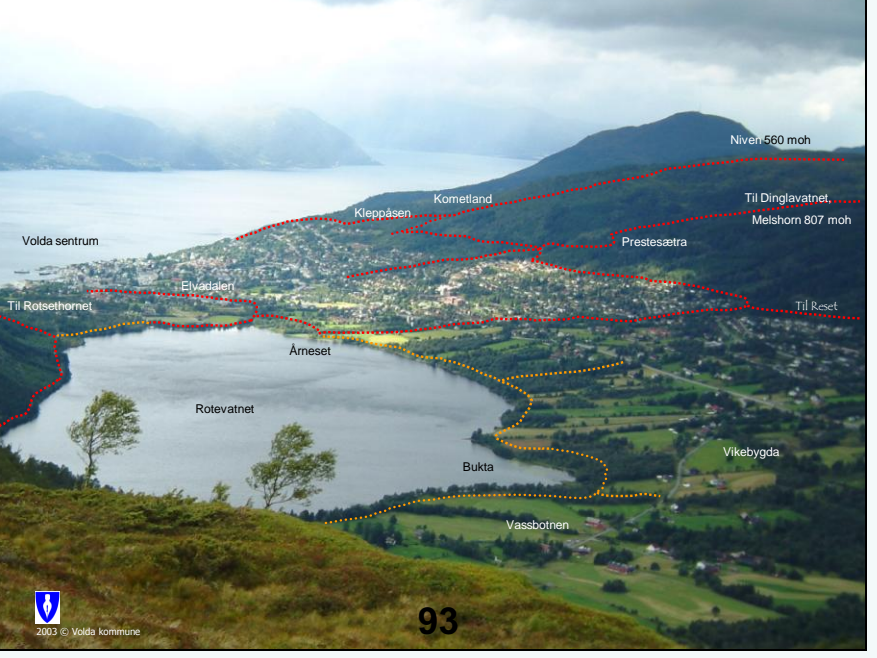
Vegetasjonsskjøtsel, sti

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Volda sentrum

Niven 560 moh

Til Dinglavatnet

Melshorn 807 moh

Kleppåsen

Kometland

Prestesætra

Elvdalen

Til Reset

Til Rotsethornet

Årneset

Rotevatnet

Vikebygda

Bukta

Vassbotnen

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

Behovs-rangering, sikring: **1**

Heltneelva friområde

Beskrivelse:

Viktig del av grønkorridor/ferdselsåre gjennom byggefelta i sentrum mellom områda ved Rotevatnet/Årneset og fjellet ovanfor.

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

Skjøtsel av vegetasjon, stiar, kvilebenkar

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Behovs-rangering, sikring: **3**

Skiløypetrasè Rotevassdalen

Beskrivelse:

Skiløypetrasè mellom Krøvelseidet og Rotevassdalen i grenseområda mellom kommunane Ørsta og Volda. Lengd: 4,5 km. Lågterskel skiløypetilbod med høg bruksfrekvens. Lett terreng, attraktivt for alle grupper av befolkninga, spesielt for småbarnsfamiliar der skiferdigheiter skal øvast. Det er ønskjeleg med planmessig forankring vedr bruken av areala, då det har vist seg vanskeleg å etablere langsiktige avtalar.

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

Kommunen vil no gjennomføre bygging av parkeringsplass på statleg sikra grunn i området der starten på løypa er lokalisert. Det vil også bli gjort drenerings- og planeringstiltak i skiløypa med økonomisk støtte frå to lokale bankar.

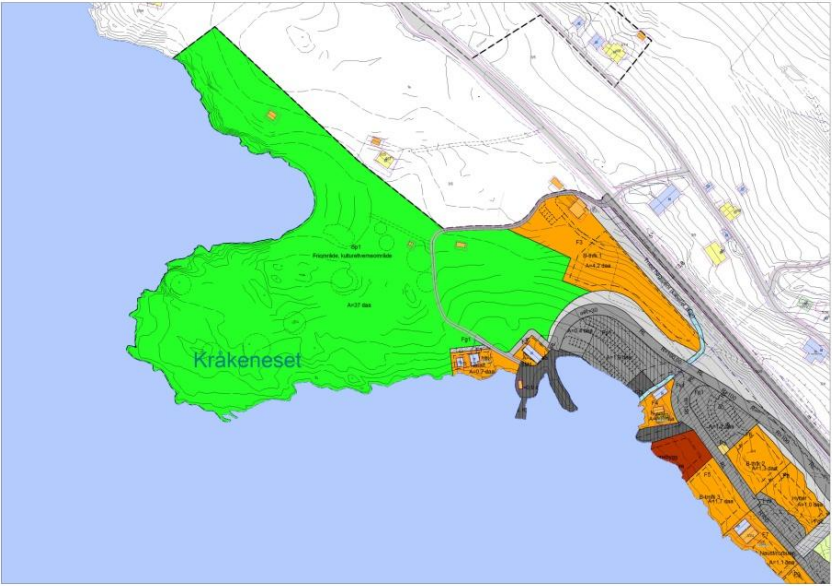
Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

<p style="text-align: right;">Behovs-rangering, sikring: 3</p> <h3 style="text-align: center;">Turveg ved Leiteland, Rotset</h3> <p><u>Beskrivelse:</u> I eit område aust for Volda stadion er det behov for å utvide friområdet slik at turvegen i området kan leggest nærare Rotevatnet.</p> <p><u>Aktuelle tilretteleggingstiltak:</u> Bygging av turveg i ei strekning på om lag 200m</p>	<p>Andre sikringsmåtar: Kommunal innløyising, leigeavtale</p>
<p style="text-align: right;">Behovs-rangering, sikring: 5</p> <h3 style="text-align: center;">Kråkeneset, Lid</h3> <p><u>Beskrivelse:</u> Attraktivt friluftsområde knytt til sjø beliggande i området Lid/Berkneset. Eitt av få relativt flate friluftsområde knytt til sjø. Svaberg for soling, fising, bading, kajakk.</p> <p>Reguleringsstatus: friområde Eige: privat</p> <p><u>Aktuelle tilretteleggingstiltak:</u> Bygging av parkeringsplass, tilrettelegging for rørslehemma, sanitæranlegg, kulturminnefokus, (fleire gravrøyser på området)</p>	<p>Andre sikringsmåtar: Kommunal innløyising, leigeavtale</p>

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

Behovs-rangering, sikring: **2**

Åseneset, Mork/Ekset

Beskrivelse:

Friområde knytt til sjø der det er aktuelt å legge til rette for bading, fising o.l. Området ligg i nær tilknytning til Mork rehabiliteringssenter. - universell utforming

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

Bygging av tursti, fiskebrygge o.l.

Reguleringsstatus: friområde

Eige: privat

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Behovs-rangering, sikring: **2**

Strandfjøra, Volda sentrum

Beskrivelse:

Sentrumsnært friområde

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

Sti, skjøtsel av vegetasjon, parkeringsplass

Reguleringsstatus: friområde

Eige: privat

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

Løvikneset

Behovs-rangering, sikring: **1**

Beskrivelse:

Attraktivt friområde i Dalsforden.

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

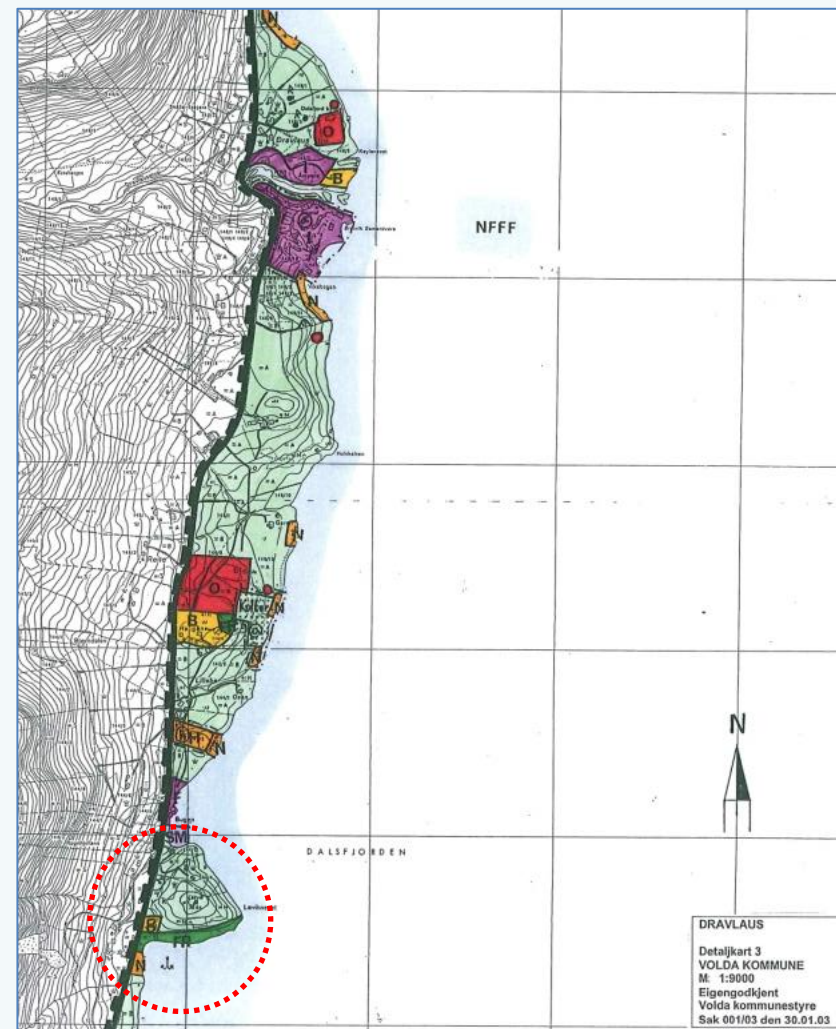
Skjøtsel

Reguleringsstatus: friområde

Eige: privat

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløysing, leigeavtale

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

Andre viktige kategorier: nye eller gamle

Behovs-rangering, sikring: **1**

Frionråde ved Vikebygdelva

Beskrivelse:

Frionråde langs Vikebygdelva. Grønkorridor nært byggefeltet i Heltne/Bratteberg og Vikebygd skule.

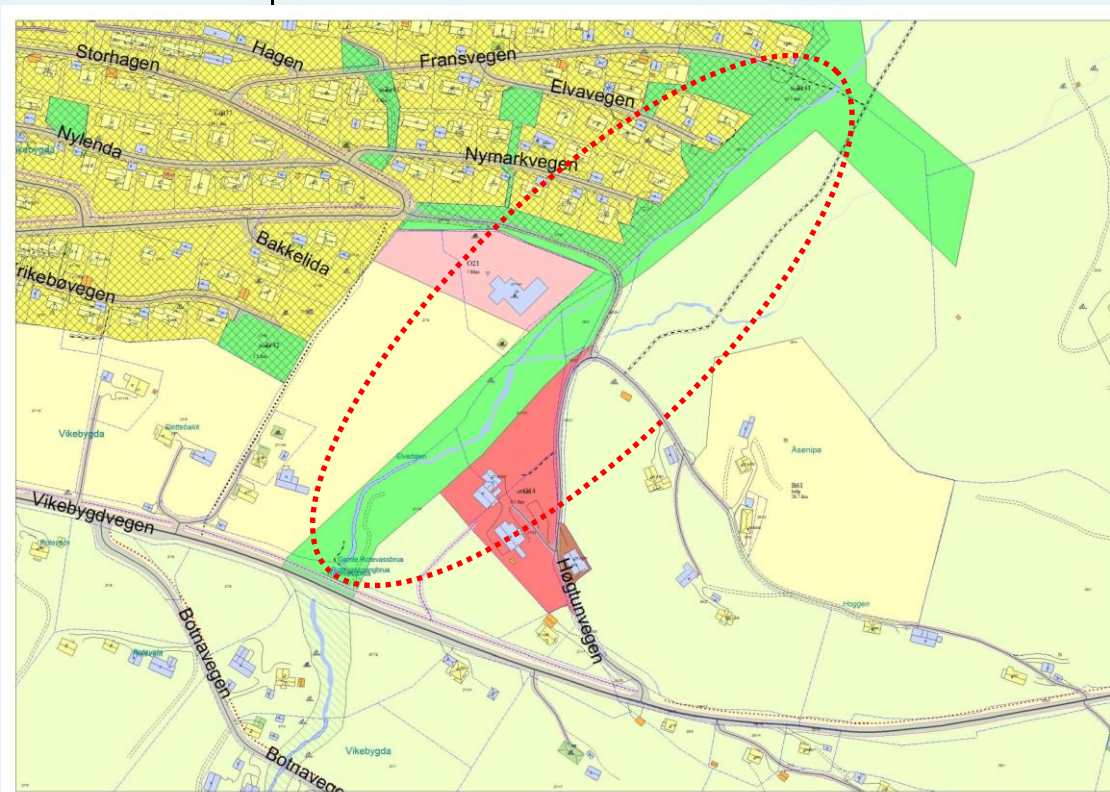
Aktuelle tilretteleggingstiltak:

Skjøtsel av vegetasjon, stiar

Reguleringsstatus: frionråde
Eige: privat

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

Behovs-rangering, sikring:

2

Andaneset friområde

Beskrivelse:

Sentrumsnært friområde med gangavstand frå store delar av Volda sentrum. Aktuelle aktivitetar: fiske, turgåing, rekreasjon

Aktuelle tilretteleggingstiltak:

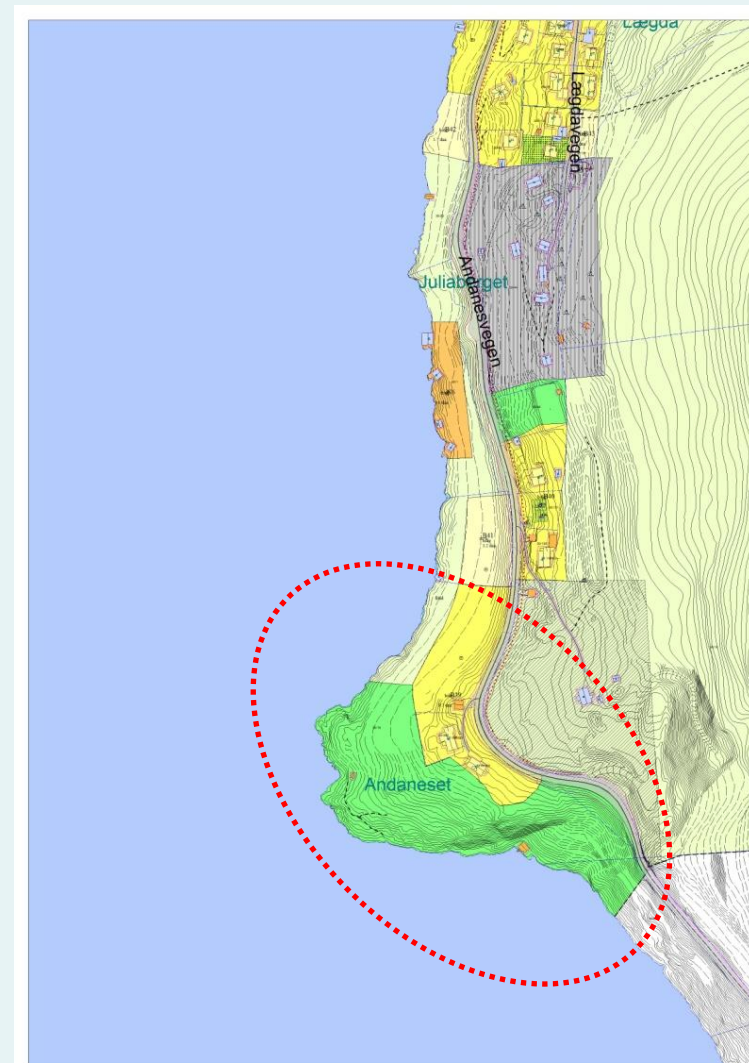
Stiar, parkering

Reguleringsstatus: friområde

Eige: privat

Andre sikringsmåtar:

Kommunal innløyising, leigeavtale

Nasjonal handlingsplan for statleg sikring og tilrettelegging av friluftsområde - DEL II

BEHOV FOR SIKRING AV NYE OMRÅDER i Volda kommune

	Bergsvegen – Fransplassen Tursti - rås	
	Flæda – Løvika (bade plass sjø) Tursti, benkar/bord, informasjonstavle, vegatesjonsrydding	
	Reitefeltet tursti Tursti, benkar/bord, informasjonstavle, vegatesjonsrydding	
Supplering		

HANDLINGSPROGRAM FOR AKTIVITETSTILTAK OG UTBYGGING AV ANLEGG FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG NÆRMILJØ I VOLDA KOMMUNE FOR PERIODEN 2014 - 2018

Volda 11.02.2014

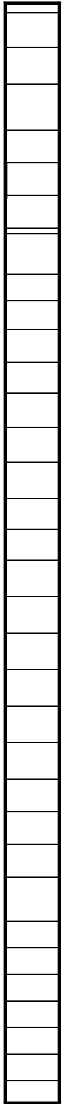
Anlegg, tilrettelegging	Stad/grend	Kommunalt engasjement	Anleggs kostnade	Annleggstart - gjennomføring/ finansiering																			
				2013			2014			2015			2016			2017			2018				
				planl.	inl.	1000kr	K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR	K	SM	PR		
NYE ANLEGG FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV:																							
I/F 1	VTI -Nordisk Lysløpe-utviding - del 3																						
	tidtakarbygg klubbhus..	Reset	2011	2010	2200				2200		700												
I/F 2	Mork il -kunstgrasdekke	Mork			1300				1300		400												
I/F3	Skiskyttaranlegg Reset - del 1	Reset	2012	2010	3500				2500		1000												
I/F3	Skiskyttaranlegg Reset del 2	Reset	2011	2010	2200				2200				700										
I/F4	Volda kommune m.fl. -ulike friluftslivstiltak	Sentrum	2014						250	200	100												
I/F5	VTI -Fotball - Fotball -treningshall	Sentrum	2013	2013	13000	grunn			6000			7000	1400			1400							
I/F6	Voldahallen - ny oppmerking Volleyballbane	Sentrum	2013	ok	50							50											
I/F7	Volda kommune - Årneset badeplass utviding aktivitetsareal				200																		
I/F8	Skiskyttaranlegg Reset del -3	Reset	2012	2010	3100							1300			800	1000							
I/F9	Skiløype Rotevassdalen-fullføring	Rotevassdalen	ok	ok	500							Planlegging				100	100		100	100	100		
I/F10	Volda kommune - lys tursti Årneset stadion	sentrum	ok	2014	600										300	300	100						
I/F11	Volda kommune -orienteringskart	sentrum	2014		400							100	100	200									
I/F12	Volda Rideklubb - ridehall	Vikebygda	2008	2009	6 000										1000	2000		1000	2000				
I/F13	Botnasanden -planavklaring/sikring	Sentrum	2014		1500							Planlegging					200	300		200	300		
I/F14	Turveg Rotevatnet planlegging/sikring	Sentrum	2014									Planlegging							1000	2100	1400		
I/F15	Folkestaddalen - div. friluftslivstiltak	Folkestad		ok	400												200	200					
I/F16	Bordtennishall	Volda										Planlegging											
	Sum nye idrettsanlegg i perioden				34950	0	0	14200	300	2300	8550	0	2200	1000	300	3700	2200	300	1500	3300	2400	1800	0

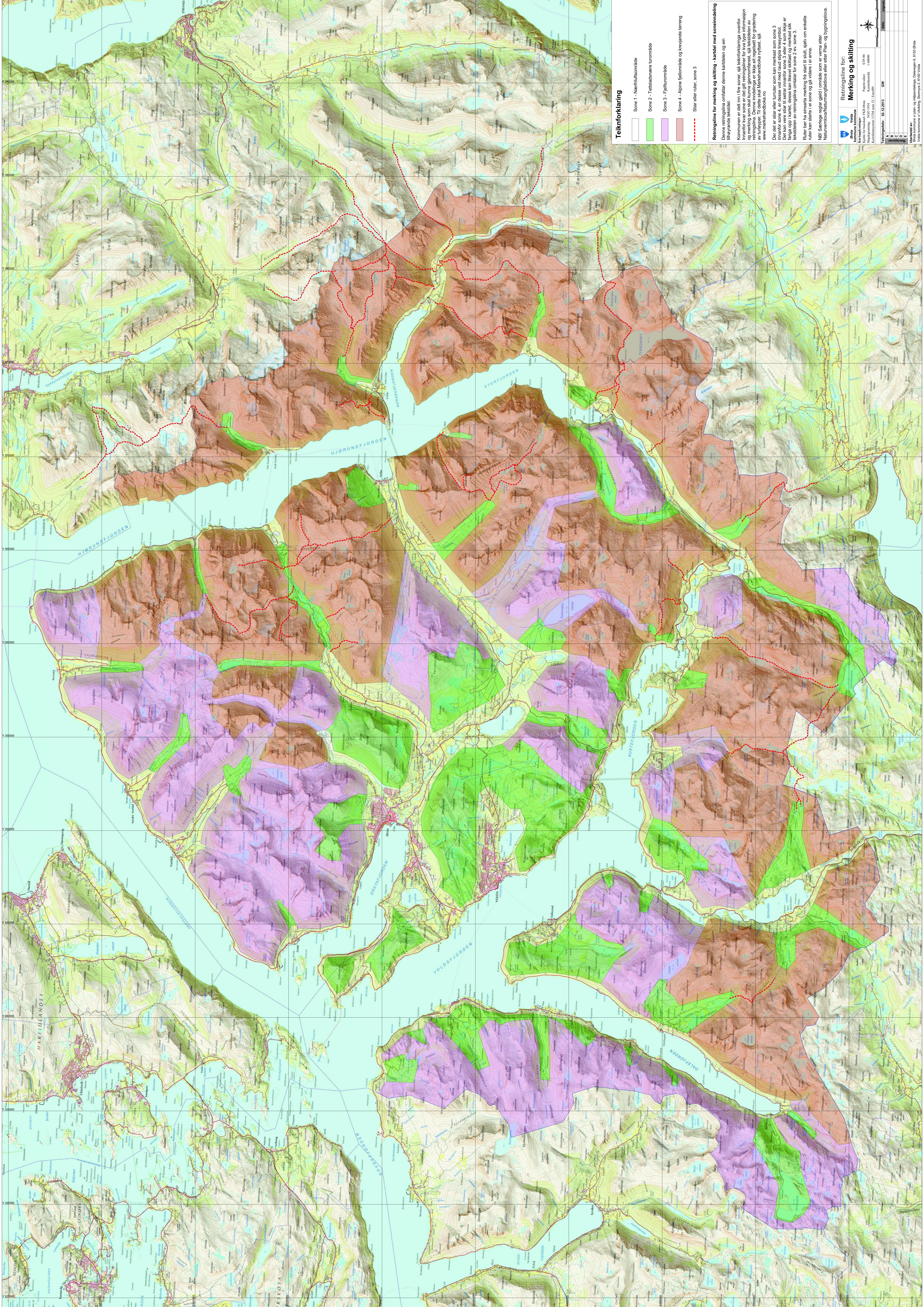
FRAMLEGG TIL HANDLINGSPROGRAM FOR AKTIVITETSTILTAK OG UTBYGGING AV ANLEGG OG OMRÅDE FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG , NÆRMILJØ
I VOLDA KOMMUNE I PERIODEN 2014 - 2018

Volda 11.02.2014

Side 2

						2013			2014			2015			2016			2017			2018			
NÆRMILJØANLEGG:			planl.	innl.		K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	K/F	SM	PR	
N 1	Volda skatepark del 1	Sentrum	2012	ok	600		200	400																
N 2	Volda skatepark del 2	Sentrum	2012	ok	1000					300	600			100										
N 3	Volda skatepark del 3	Sentrum	2012	ok	800						200		300	300										
N 4	Vestsida il - rehabilitering dekke i ballbinge	Ulvestad	2013	ok	600					300	300													
N 5	Øyra skule - Aktivitetsparkdel 1	Sentrum	2014	ok	600							300	300											
	Øyra skule - Aktivitetspark del 2	sentrum	2014	ok	600							300			300									
N 6	Folkestad skule	Folkestad	2014	ok	600																			
N 7	Folkestad il - aktivitetsareal folkestadvatnet	Folkestad	2014	ok	600																			
N 8	Dalsfjord Skule - aktivitetsareal	Dravlaus	2014	ok	400																			
N 9	Bratteberg - tiltak i friområde	Bratteberg	2014	ok	600																			
Sum nærmiljøanlegg i perioden					6400	0	200	400	0	600	1100	600	600	400	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum - alle typer anlegg					41350	0	200	14600	300	2900	9650	600	2800	1400	300	4000	2200	300	1500	3300	2400	1800	0	0
Bokstavforklaring - avkortingar:																								
I: Idrettsanlegg nye og rehabilitering av eksisterande																								
F: Friluftslivs anlegg																								
N: Nærmiljøanlegg																								
						K/F:	Kommunale midlar ev. andre off. tilskot																	
						SM:	Spelemidlar																	
						PR:	private midlar/ lag og organisasjonar																	

Teiknforklaring

- Sone 1 - Nærfjellsonnede
- Sone 2 - Tettstadsnære tuområde
- Sone 3 - Fjelltuområde
- Sone 4 - Alpine fjellområde og krevjete lerring
- Star eller ruter, sone 3

Retningslinje for merking og skilting - kartdel med sonemåling
Denne retningslinja omfattar denne kartdelen og ein tilhøyrande leksdel.
Kommunen er delt inn i fire soner, sjå teiknforklaringa ovanfor. Innarfor kvar sone er det gitt retningslinjer for kvil type informasjon og merking. For sone 1 kanne gjennomførast sjå utvalde soner av av utleiingar. Til dette skal Merkehendboka nytast, sjå www.merkehendboka.no.
Der det er star eller turluter som kan merkast som sone 3 innarfor sone 4, er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 4 er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 3 er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 2 er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 1 er desse vist med raud sigilla linesymbol.
Rute for star eller turluter som kan merkast som sone 3 eller sone 4 er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 3 er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 2 er desse vist med raud sigilla linesymbol. For sone 1 er desse vist med raud sigilla linesymbol.
Når skiltinga blir gjort, må ikkje skiltinga på vegger eller Nærveitvannbarningsgata eller eller Plar- og bygningstova.

Retningslinje for: Merking og skilting

Retningslinje for:
Volda, Volda kommune
Kart og skilting

Plan: 137/000
Planstatus: Plan
Kartdato: 2011
Kartskala: 1:50 000

Faksimilenummer: 02 32 2013

Arkivnummer: 001

Utgitt år: 2011

Volda kommune, P. Olavsg. 2, 6103 Volda

RETNINGSLINE FOR MERKING OG SKILTING I FRILUFTSOMRÅDE

Denne retningslina har som føremål at kommunane Ørsta og Volda skal få ei god og heilskapleg skilting og merking av turområda.

I kartdelen av retningslina er kommunane delt inn i fire soner. Tabellen på neste side gjev eit oversyn over soner og terrengkategoriar, og gjev føringar for bruk av skilt, informasjon og merking i dei ulike sonene. Retningslina definerer **ikkje** vanskegrad på turløypene, slik gradering skal skje i samsvar med Merkehandboka (sjå www.merkehandboka.no).

Skilting og merking skal gje kunnskap om natur og kultur og formidle naudsynt informasjon til turgåarane for å kunne ferdast trygt.

- I nærfriluftsområde og tettstadsnære område (sone 1 og 2):
 - behov for å legge til rette stiar og turveggar for fleire brukargrupper med ulike ferdigheiter og føresetnader.
 - stor grad av fysisk tilrettelegging og høg grad av informasjon og merking.
- I fjellturområde (sone 3 og 4):
 - liten eller ingen grad av tilrettelegging og merking for å ta vare på verdien av å kunne ferdast i og oppleve urøyvd natur.

Retningslina er i hovudsak utforma for barmarkesongen. Det er lite aktuelt med vintermerking av ruter på grunn av klimaet og krevjande topografi med raskt vekslende føre og rasfare i store delar av fjellområda. I nærområda til skisenter og nokre liknande område i sone 1 og 2 er det likevel aktuelt med preparerte løyper og noko vintermerking.

MERKING

Den mest naturtilpassa måten å merke ruter og stiar på er å nytte varding. I uoversiktleg terreng bør det vere sikt frå ein varde til den neste. Elles treng vardinga og merkinga først og fremst gje turgåaren stadfesting på at han framleis er på rett veg.

Malingsmerke kan også nyttast, dei bør vere raude eller blå i samsvar med merkehandboka. Merkinga bør vere einsarta frå start til slutt. Bruk av malingsmerke bør ikkje overdrivast. Merking bør skje av erfarne, og i samsvar med prinsipp t.d. slik dei er tilrådd av DNT. Hugs, det er berre DNT som kan nytte T-merking.

Stadnamnskilt, retningsskilt og peikarar utførast med grøn farge (NCS S7020B70G) med kvit skrift. Font: Arial.

INFORMASJONSSKILTING

- *Informasjonstavle:*
 - ved startpunkt på turruter eller turområde som kan innehalde informasjon om turruter, naturtilhøve, kulturminne m.m.
- *Informasjonsskilt:*
 - eit mindre skilt som er retta mot avgrensa tema om kultur eller natur undervegs på ei turrute.

Informasjonstavlar og skilt bør utformast i samsvar med Merkehandboka og DN-handbok nr.27/2006. For gode råd om universell utforming, sjå t.d. informasjonsheftet "Stier å stole på", www.nhf.no/agder.

For merking av den einskilde turrute skal skilt, standardiserte symbol (vanskegrad, farge, piktoqram), malingsmerking m.m. utformast i samsvar med Merkehandboka, som du finn her: www.merkehandboka.no

Soneinndeling med retningslinjer for skilting og merking			
Soner	Terrengkategoriar	Omtale	Bruk av skilt, informasjon og merking
1 Nærfriluftsområde	<ul style="list-style-type: none"> * Strandområde * Kulturlandskap * Skogsområde * Fiskeplassar ved sjø og vatn * Nærturuområde 	Stiar, turvegar, skogsvegar. Turvegar tilrettelagt for ulike brukargrupper og med stor ferdsel. Område tilrettelagt med rasteplassar og kvilebenkar.	Høg grad av informasjon på startpunkt med informasjonstavle, stadnamnskilt og retningskilt. Undervegsmerking med informasjonsskilt om natur- og kulturtema, kulturminne m.m, bruk av stadnamnskilt, retningskilt og peikarar. Sikteskiver kan nyttast på utsiktspunkt. Tydeleg sti- og rutemerking med varding og malingsmerke.
2 Tettstadsnære turområde	<ul style="list-style-type: none"> * Skogsområde * Kulturlandskap * Lågareliggande fjelldalar * Tettstadsnære "byfjell" og turområde 	Gamle ferdselsårer, setrevegar, skogsvegar, stiar som kan vere noko tilrettelagt. Enkel tilrettelegging av kvileplassar med bruk av naturmaterialar.	Høg grad av informasjon på startpunkt med informasjonstavle, stadnamnskilt og retningskilt. Noko bruk av undervegsmerking med stadnamnskilt, retningskilt og peikarar. Sikteskiver kan nyttast på utsiktspunkt. Sti- og rutemerking med varding og malingsmerke.
3 Fjellturområde	<ul style="list-style-type: none"> * Øvre skogsbelte * Høgareliggande fjelldalar * Fjellområde * Fjelltoppar * Overgangsruiter 	Stiar til høgareliggande fjelldalar og setrar, overgangsruiter mellom dalføre. Nokre fjellområde og fjelltoppar.	Informasjon på startpunkt med informasjonstavle, stadnamnskilt og retningskilt. Stadnamnskilt og retningskilt kan også nyttast ved turisthytter og setrar. Sti- og rutemerking med varding og malingsmerke.
4 Alpine fjellområde og krevjande terreng	<ul style="list-style-type: none"> * Fjelltoppar og tindar * Alpine landskap * Brear * Snaufjell og ur 	Fjellområde over skoggrensa. Fjellterreng i område med få eller ingen spor etter ferdsel eller menneskeleg aktivitet. Krevjande terreng som føreset høg turkompetanse.	I denne sona bør det ikkje skiltast eller rutemerkast. Varding er unntaksvis aktuelt t.d. der det på eit parti av ei rute er behov for å gi retningsgjevande informasjon av tryggleiksomsyn.

Vedlegg: Kart med oversyn over soneinndeling

Sist revidert 17.01.2014

Utviklingssektoren

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2018/2078	773/2019	243	SVK/ SUNUTN	15.01.2019

MELDING OM POLITISK VEDTAK - SPELEMIDDELSØKNADER FOR 2019 - KOMMUNAL PRIORITERING

Vi melder med dette frå at forvaltningsutvalet den 15.01.19, hadde føre ovannemnde som sak 3/19, der det vart gjort slikt vedtak:

Volda kommune har fylgjande prioritering av søknader om tilskot frå spelemidlane for 2019:

Idrettsanlegg:

<i>1. Volda stadion- rehabilitering av kunstgrasdekke bane 2</i>	<i>fornya</i>
<i>2. Volda kommune- Turveg og lys-anlegg Volda Sentrum –Elvadalen</i>	<i>fornya</i>
<i>3. Volda skisenter – Idrettsbygg</i>	<i>fornya</i>
<i>4. Volda Campus Arena - ny hall i Volda sentrum.</i>	<i>fornya</i>
<i>5. Volda tennislag - rehabilitering av dekke i tennishall</i>	<i>ny</i>
<i>6. Volda Campus Arena –Klatrehall med buldreanlegg i ny idrettshall i Volda sentrum.</i>	<i>ny</i>

Nærmiljøanlegg:

<i>1. Stadion-parken del 3-Klatrepark (VTI-allianse/VTIFotball/V.Kommune)</i>	<i>fornya</i>
<i>2. Stadion-parken del 4- Street-basket/isbane (VTI-all./VTI-Fot. V.Komm)</i>	<i>fornya</i>
<i>3. Folkestad Skule - nærmiljøanlegg-aktivitetsområde</i>	<i>fornya</i>
<i>4. Øyra skule - nærmiljøanlegg del 1</i>	<i>fornya</i>
<i>5. Øyra skule - nærmiljøanlegg del 2</i>	<i>fornya</i>

Sakutgreiinga med vedlegg følgjer vedlagt.

Sunniva Utnes
Volda kommune, servicekontoret

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Utvikling

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Per Heltne

Arkivsak nr.: 2018/2078

Arkivkode: 243

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
3/19	Forvaltningsutvalet	15.01.2019

SPELEMIDDELSØKNADER FOR 2019 - KOMMUNAL PRIORITERING

Handsaming:

Ettersendte dokument: Uttale frå Volda Idrettsråd. Ettersendt på epost 15.01.18 og lagt på lesebretta. Vart delt ut i møtet for dei som ynskte det.

Det vart lagt fram ny tilråding frå administrasjonen i møtet grunna manglande finansiering for nokon av idrettsanlegga. Den nye tilrådinga er som følgjer:

Administrasjonen si tilråding:

Volda kommune har fylgjande prioritering av søknader om tilskot frå spelemidlane for 2019: Idrettsanlegg:

1. Volda stadion- rehabilitering av kunstgrasdekke bane 2	fornya
2. Volda kommune- Turveg og lys-anlegg Volda Sentrum –Elvadalen	fornya
3. Volda skisenter – Idrettsbygg	fornya
4. Volda Campus Arena - ny hall i Volda sentrum.	fornya
5. Volda tennislag - rehabilitering av dekke i tennishall	ny
6. Volda Campus Arena –Klatrehall med buldrearlegg i ny idrettshall i Volda sentrum.	ny

Nærmiljøanlegg:

1. Stadion-parken del 3-Klatrepark (VTI-allianse/VTIFotball/V.Kommune)	fornya
2. Stadion-parken del 4- Street-basket/isbane (VTI-all./VTI-Fot. V.Komm)	fornya
3. Folkestad Skule - nærmiljøanlegg-aktivitetsområde	fornya
4. Øyra skule - nærmiljøanlegg del 1	fornya
5. Øyra skule - nærmiljøanlegg del 2	fornya

Utviklingsjef Jørgen Vestgarden og fagansvarleg plan, Per Heltne orienterte og svarte på spørsmål frå Forvaltningsutvalet.

Røysting:

Administrasjonen si tilråding vart samrøystes vedteke.

Vedtak i Forvaltningsutvalet - 15.01.2019:

Volda kommune har fylgjande prioritering av søknader om tilskot frå spelemidlane for 2019:

Idrettsanlegg:

1. *Volda stadion- rehabilitering av kunstgrasdekke bane 2* *fornya*
2. *Volda kommune- Turveg og lys-anlegg Volda Sentrum –Elvadalen* *fornya*
3. *Volda skisenter – Idrettsbygg* *fornya*
4. *Volda Campus Arena - ny hall i Volda sentrum.* *fornya*
5. *Volda tennislag - rehabilitering av dekke i tennishall* *ny*
6. *Volda Campus Arena –Klatrehall med buldrearlegg i ny idrettshall i Volda sentrum.* *ny*

Nærmiljøanlegg:

1. *Stadion-parken del 3-Klatrepark (VTI-allianse/VTIFotball/V.Kommune)* *fornya*
2. *Stadion-parken del 4- Street-basket/isbane (VTI-all./VTI-Fot. V.Komm)* *fornya*
3. *Folkestad Skule - nærmiljøanlegg-aktivitetsområde* *fornya*
4. *Øyra skule - nærmiljøanlegg del 1* *fornya*
5. *Øyra skule - nærmiljøanlegg del 2* *fornya*

Administrasjonen si tilråding:

Volda kommune har fylgjande prioritering av søknader om tilskot frå spelemidlane for 2019:

Idrettsanlegg:

1. *Volda stadion- rehabilitering av kunstgrasdekke bane 2* *fornya*
2. *Volda kommune- Turveg og lys-anlegg Volda Sentrum -Elvadalen* *fornya*
3. *Volda skisenter - Idrettsbygg* *fornya*
4. *Volda Campus Arena - ny hall i Volda sentrum.* *fornya*
5. *Volda tennislag - rehabilitering av dekke i tennishall* *ny*
6. *KFUM –Volda – Rehabilitering og utviding av sandvolleyballbaner ved Årneset* *ny*
7. *Volda Rideklubb – Ridehall og stall* *ny*

Nærmiljøanlegg:

1. *Stadion-parken del 3-Klatrepark (VTI-allianse/VTIFotball/V.Kommune)* *fornya*
2. *Stadion-parken del 4- Street-basket/isbane (VTI-all./VTI-Fot. V.Komm)* *fornya*
3. *Folkestad Skule - nærmiljøanlegg-aktivitetsområde* *fornya*
4. *Øyra skule - nærmiljøanlegg del 1* *fornya*
5. *Øyra skule - nærmiljøanlegg del 2* *fornya*

Vedleggsliste:

Kopi kvitering for innsende søknader for 2019
Innspel/vedtak Idrettsrådet (vert ettersendt)

Uprenta saksvedlegg:

KKD- rettleiar V0732 – 2019.

Kommunestyret revidert handlingsprogram kommunedelplan fysisk aktivitet og anlegg for Idrett og friluftsliv - sak PS 178/16, 15.12.2016.

M.R. Fylkeskommune - prioritering av spelemidler -friluftsliv.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø 2014-18 plandokument datert 3.02.2014, med vedlegg: - handlingsprogram 2014 – 18

Forvaltningutvalet sak 5/18, 09.01.18.

Saksopplysninger/fakta:

Kommunen sin annonsert frist for søknader i søknadsrunde for tilskot til spelemidlane for 2019 er ute. Annonsert til 1.11.2018.

Innan for søknadsfristen er det motteke i alt 10 søknader – 5 for ordinære idrettsanlegg og 5 for nærmiljøanlegg.

Sidan har også KFUM –Volda fått førehandsgodkjent planar for utviding og oppgradering av sandvolleyballbaner ved Årneset. Det er usikkert om dei rekk å få ferdig søknad og dokumentasjon for alle deler av finansieringa, men vi tek dei likevel med i høve til prioritering.

Også Volda Rideklubb har fått førehandsgodkjent utbyggingsprosjekt, og arbeider med planar om ferdig søknad i denne søknadsrunden og ynskjer å få høve til ettersending av dokumentasjon knytt til finansiering. Dette må vi avtale nærare med M.R. Fylke, men det har tidlegare ikkje vore problem å få aksept for dette.

Vi tek også denne søknaden med i prioriteringssaka.

Etter ny gjennomgang med M.R.Fylkeskommune er også søknad om tilskot til nærmiljøanlegg - to anleggselement- ved Øyra skule sendt inn og er med ved kommunen si prioritering. (søknader vart avvist i 2018).

Prioritering mellom søknadane vert vidareført i høve til vedtatt prioritering i 2018. Framlegg til prioritering no er såleis i samsvar med tidlegare godkjent handlingsplan i kommunedelplan for *Fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø*.

Ut frå dette ser vi ikkje behov for ny årleg rullering av handlingsprogrammet ved fremjing av sak til kommunestyret i år.

Handlingsprogrammet i gjeldande plan går fram til og med 2018, (handlingsprogram 2014-2018), og kommunen har no sett i gang prosess for planrevisjon.

Volda formannskap vedtok såleis i møte 16.10.2018, sak 151/18, oppstart av arbeid med kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljø etter plan- og bygningslova § 11-5.

Vi har likevel i høve saka innhenta fråsegn frå Idrettsrådet, jf. vedlegg. (vert ettersendt)

Status søknader/anlegg:

I søknadsrunden for 2018 hadde kommunen fylgjande prioritering:

Idrettsanlegg:

- 1. Folkestad il - kunstgrasbane*
- 2. VTI-Allianse – tilbygg klubbhus Volda stadion*
- 3. Vestsida il - Garasje for trakkemaskin*
- 4. Volda stadion- rehabilitering av kunstgrasdekke bane 2*
- 5. Volda kommune- Turveg Volda Sentrum -Elvadalen*
- 6. Volda kommune- Lys Turveg Volda Sentrum-Elvadalen*
- 7. Volda skisenter - Idrettsbygg*
- 8. Volda Campus Arena - ny hall i Volda sentrum.*
- 9. Ny symjehall i Volda sentrum*

Nærmiljøanlegg:

1. Stadion-parken del 2- Turveg og lysanlegg for parken (fril. f. /VTI)
2. Stadion-parken del 3-Klatrepark (VTI-allianse/VTIFotball/V.Kommune)
3. Stadion-parken del 4- Street-basket/isbane (VTI-all./VTI-Fot. V.Komm)
4. Folkestad Skule - nærmiljøanlegg-aktivitetsområde
5. Øyra skule - nærmiljøanlegg del 1
6. Øyra skule - nærmiljøanlegg del 2

Av disse fekk fylgjande tilsegn om spelemiddeltilskot i 2018 og er difor ute av ny prioriteringsliste:

Folkestad il - kunstgrasbane	Kr. 618.000 (heile tilskotet)
VTI-Allianse – tilbygg klubbhus Volda stadion	kr, 1.000.000 (heile tilskotet)
Vestsida il - Garasje for trakkemaskin	kr. 297.000 (heile tilskotet)
Stadion-parken del 2- Turveg og lysanlegg for parken (fril. f. /VTI)	Kr. 300.000 (heile tilskotet)

Øyra skule – nærmiljøanlegg – anlegget vart ferdig utbygt som del av skuleutbygginga.

Søknaden vart i 2018 avvist av M.R. Fylkeskommune, etter som bygging etter deira vurdering var igangsett før fornya idrettsfunksjonell godkjenning var på plass.

Dette er no avklara og søknadsgrunnlag er akseptert.

Det siste prioriterte prosjektet på lista i fjor, ny symjehall i Volda sentrum – vart ikkje klarert og vart avvist. Prosjektet er framleis uavklara og blir å ta inn att i kommunal prioritering når prosjektet er ferdig utgreidd og finansiering er på plass. (Her er det muleg med tilskot inntil ca. 32 mill. - om treningsbasseng/opplæringsbass./-garderobar og stupeanlegg, overvåkingsutst. er inkludert.).

Dei nye prosjekta, rehabilitering av tennishall og Sandvolleyballbaner er begge viktige prosjekt godt forankra i behovsvurderingane i kommunedelplan.

Det manglar pr dato dokumentasjon for deler av finansieringa for sandvolleyballanlegget og for ridehall. Dersom dette vert avklara innan M.R.Fylke sin frist for handsaming/-vidaresending av søknader, og vil det bli ettersendt.

Viss ikkje vil desse to søknadane gå ut ved denne søknadsrunden

Status handlingsplan 2014-18:

Eg viser her til gjennomgang i prioriteringssak for 2018, Forvaltningutvalet sak 5/18, 09.01.18.

Som det går fram her er mykje av prioriterte tiltak i revidert handlingsprogram 2014 -18 gjennomført og har gitt grunnlag for stor aktivitet innan fleire sær-idrettar og i tilknytning til gjennomførte friluftsliv- og nærmiljøtiltak.

Mange av anlegga har fått tildelt spelemidlar, og mange anlegg er fullført, men står på vent i høve til utbetaling av spelemidlar.

Normalt er det i dag omlag 3-5 års ventetid for tilskot frå spelemidlane. Unntak her er friluftslivstiltak som er gitt prioritet av M.R.Fylkeskommune. Dette er også ei prioritering som er i samsvar med Volda kommune sin plan for Idrett og friluftsliv.

Etter tildeling av spelemidlar i 2014 - 18 står vi såleis att med berre eit fåtal anlegg frå den opphavlege prioriteringslista som ikkje har blitt sett i gang.

Tilhøve til kommuneplanen sin samfunnsdel:

Prioritering av nærmiljøanlegg og anlegg for friluftsliv og uorganisert aktivitet er tiltak i samsvar med intensjon og målsetting i kommuneplanen sin samfunnsdel.

Tiltak retta inn mot barn og unge har høg prioritet.

Tiltaka i handlingsplan/prioritering av søknader er elles godt tilpassa dei intensjonar som ligg i kommuneplanens samfunnsdel om :

- å auke tilgangen til attraktive idrett og fritidstilbod som stimulerer til auka fysisk aktivitet, og tilgang til natur- og friluftsliv i kvardagen .
- kan styrke samarbeidet, stimulere og legge til rette for auka innsats frå frivillige lag i arbeidet med kultur og fritidsaktivitetar for alle.
- Ivareta og styrke eldsjelene og stimulere fleire til deltaking i frivillig arbeid.
- Prioritere førebyggjande tiltak og tidleg innsats overfor barn og unge.
- kunne tilby sunne og inkluderande oppvekst- og bumiljø.
- kunne bidra til å heve standarden på leike- og aktivitetsområda i kommunen
- Legge til rette for meir fysisk aktivitet og styrke og utvide rusfrie møteplassar for ungdom.
- Stimulere lag og organisasjonar til å legge til rette for inkludering - gjennom å utvikle nye arenaer for kultur og idrettsliv, og synleggjere tilboda lokalt og regionalt kan det også bidra til å styrke Volda sitt omdøme som attraktiv bukommune i regionen.

Helse og miljøkonsekvensar:

Positivt, jf. intensjonar i kommuneplanens samfunnsdel og målsetting i kommunedelplan for fysisk aktivitet og anlegg for idrett og friluftsliv.

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for kommuneplanen i Volda kommune.

Prioriterte tiltak er vurdert som svært positive sett i høve til eit slikt fokus.

Økonomiske konsekvensar:

Dei lags-initierte tiltaka vil i hovudsak vil bli finansiert over laga sin eigen økonomi og ved tilskot frå spelemidlar, der kommunen sitt økonomiske bidrag gjennom m.a. garanti for lån er ein viktig utløysande faktor.

Det er såleis gitt kommunal garanti for eigenkapitalbehovet til dei prioriterte lags-organiserte prosjekta. (Volda stadion- kunstgrasdekke, Stadionparken og Idrettsbygg ved Volda skisenter).

Kommunen har også avsett midlar til delfinansiering av aktivitetsparken ved Volda stadion i 2017.

Kommunestyret har vidare gjort vedtak om tilskot og forskotering av spelemiddeltilskot til idrettshall Volda Campus arena.

Turveg og lysanlegg i Elvadalen -tilknytning mot Volda sentrum er finansiert gjennom eige vedtak budsjett 2018. med tillegg av tettstadmidlar frå M.R.Fylke

Nærmiljøtiltak ved Folkestad skule er finansiert ved avsette midlar i budsjett 2018.

Dei tiltaka som er godkjent tidlegare og prioritert, vil ut over kommunal garanti, ikkje ha nye ukjende konsekvensar for kommunal økonomi i 2019, eller vidare framover.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Etablering av viktige snarvegar og turvegar uavhengig av køyrevegar er viktig både for trafikktryggleik og trivsel. Likeeins Lysanlegg langs slike viktige turvegar/g.s.vegar.

Jørgen Vestgarden
Utviklingssjef

Per Heltne
Fagansvarleg plan

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Utskrift av endelig vedtak:

Går som melding til Møre og Romsdal Fylkeskommune, kulturavdelinga.

Kopi:

Volda idrettsråd

VTI-allidrett

VTI- Allianse

VTI-Fotball

Volda Friluftsföreining

Folkestad skule

Volda Skisenter as

Volda Campus arena as

Volda Tennislag

Volda kommune -økonomi

Volda kommune Teknisk sektor

Volda kommune Utvikling

Volda Rideklubb

KFUM -Volda

PS 12/19 Orienteringssaker

Hornindal kommune

Ordføreren

Helse- og Omsorgsdepartementet v/Helseminister Bent Høie
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
19/51-1/ SOLO

Dykkar ref.

Dato:
30.01.2019

Nye vegsamband må takast omsyn til også av helseføretaka

I det etterfølgjande gjer underteikna greie for korleis det er å oppleve at helseføretaka ikkje tek innover seg at nye vegsamband endrar tilgangen på helsetilbod. Det er viktig å understreke at dette gjeld der Nordfjord sjukehus ikkje er eit reelt alternativ. Nordfjordingar vil framleis nytte Nordfjord sjukehus. Men ved akutt sjukdom og skader innan både kirurgi og ortopedi, er Volda sjukehus eit godt og mykje nærare alternativ enn Førde sentralsjukehus etter at tilbodet forsvann ved Nordfjord sjukehus.

- E39 Kvivsvegen (22 statlege føretak har grensa si i Kvivstunellen):
 - At nye vegsamband forandrar samfunnet og skapar nye bu- og arbeidsregionar er E39 Kvivsvegen eit særst godt eksempel på.
- Kommunesamanslåing Nye Volda:
 - På grunn av dette vegsambandet er det mogleg for Volda og Hornindal å byggje ein ny kommune saman. Ekstra utfordrande for vår samanslåing er dei statlege føretaksgrensene som i dag eksistera mellom oss. Spesielt vanskeleg har det vist seg å vere med helseføretaksgrensa.
- Helseføretaksgrense (Helse Vest og Helse Midt):
 - Det er utfordrande å ligge på grensa mellom to helseføretak.
 - Det ligg ein svakheit i nasjonal sjukehusplan, at det ikkje vart teke tilstrekkeleg omsyn til ny infrastruktur då planen vart utarbeidd. Planen vart basert på 15 år gamal infrastruktur og 15 år gamle føretaksgrenser som ikkje er hensiktsmessige i dag.
 - Manglande dialog på tvers av helseføretaksgrensene? Det kan virke som ein planlegger kvar for seg, utan å ta omsyn til korleis det vil fungere i grensetraktene mellom helseføretaka.
 - Føretaksmodellen har ført til «mitt og ditt» område og tette skott mellom føretaka, i dette tilfellet Midt og Vest. Eg saknar ei forklaring på kvifor det er så vanskeleg å tilpasse behandlingsskjeda til pasientane og ikkje omvendt?
 - Betyr føretaksøkonomi og prestisje meir enn pasientane sitt ve og vel? Dessverre er det for mange som føler det slik.

Adresse
Postboks 24, 6761 Hornindal

Telefon
57 87 98 00

Org.nr
835 095 762

E-post
post@hornindal.kommune.no

Internett
www.hornindal.kommune.no

- Overgangsavtale:
 - Det eksistera i dag overgangsavtaler for fødande, men ikkje på akutte ambulanseoppdrag. Det betyr i praksis at dei fleste ambulanseoppdrag vert slusa til Førde sentralsjukehus, sjølv om Volda sjukehus er eit godt alternativ som ligg 60-110min nærare alt etter kvar ein bur nord om Nordfjorden.
 - Kvifor er det vanskeleg eller nærmast ingen interesse for å utforme overgangsavtaler på alle akuttoppdrag der Volda sjukehus er eit godt alternativ? Kan det ha med liggedøgn og økonomi å gjere?
 - Det er vanskeleg og forstå og endå vanskelegare å forklare/forsvare det samfunnsmessige reknestykkje det innebere å køyre pasientane mykje lenger enn naudsynt grunna gamle helseføretaksgrenser.
 - Prinsippet om pasienten i fokus og rask hjelp er ikkje i samsvar med dagens praksis og vanskeleg å forsvare.
 - Kva med økonomi totalt sett?
 - Kva med miljøaspektet?

- Ambulanseoppdrag:
 - Ambulansar frå Volda kan i dag ikkje hente pasientar frå vårt område fordi vi ligg i eit anna helseføretak, men ambulansane frå Volda køyre tvers gjennom Hornindal kommune for å hente pasientar i Stranda kommune.
 - Den nærmaste ambulansestasjonen for oss ligg i Stryn, utfordringa her er at desse ambulansane i dei aller fleste tilfella får beskjed om at pasienten skal til Førde sentralsjukehus, også der Volda sjukehus er eit godt alternativ.

 - Avstand og reisetid berekna av google:
 - **Hornindal sentrum - Volda sjukehus** : 35km 28minutt
 - **Hornindal sentrum - Førde sentralsjukehus** : 142km 2t 20min via Stryn og_Utvikefjellet. Alternativt (ferje Anda-Lote) 136km 2t 32min
 - **Stryn sentrum - Volda sjukehus**: 57km og 48minutt
 - **Stryn sentrum - Førde sentralsjukehus**: 119km 2t 0min

- Legevakt:
 - I dag er det slik at legevakta i Nordfjord er lokalisert til Eid. Erfaring viser at dei fleste legevaktslegane sender pasientane til Førde sjølv om dette for Nordfjordingar flest er vesentleg lenger enn til Volda. I og med at sjukehuset på Eid har ein redusert funksjon er det sjeldan eit alternativ for anna enn indremedisinske sjukdommar.

- AMK:
 - Ved akutte oppdrag der fritt sjukehusval ikkje er eit alternativ opplever vi ofte at pasientar som skadar seg i vårt område vert sendt til Førde mot si vilje. Dette kan også gjelde personar som kjem frå Volda/Ørsta og eksempelvis skadar seg i skisenteret i Hornindal, eller trafikkulukke med personskader.

- Beredskap:
 - Det er på desse kantar mykje snakk om beredskap og reduksjon i antal ambulansar for å spare pengar. Då er det vanskeleg å forstå at ambulansane vert opptatt unødig lenge med transportoppdrag fordi ein ikkje kan køyre til eit «konkurrerende» helseføretak med pasientane. Det eksistera heller ikkje noko flåtestyring av ambulansane på tvers av helseføretaksgrensene. Det betyr at helseføretaka kun har oversikt over seg og sine ambulansar. Politiet derimot fortel at dei kan sjå tenestebilane på begge sider av same grensa. I skrivande stund har vi også fått i stand ei avtale på brann som gjer at Hornindal brann- og redningsvesen kan kallast ut både frå 110-sentralen i Florø og Ålesund.

- Traumesjukehus:
 - Ved kritiske spørsmål til denne praksisen får underteikna ofte til svar at Volda sjukehus ikkje er eit traumesjukehus, alternativet til Førde er Ålesund.
 - Underteikna har kontakta fagfolk i Helse Møre og Romsdal som fortel at Nasjonal traumeplan har stadfesta at det finst to typar traumesjukehus i Noreg. Traumesenter/ universitetsklinikk og akuttsjukehus med traumefunksjon. I Helse Møre og Romsdal vert det no gjort eit arbeid med å implementere nasjonal traumeplan. Tidlegare har Volda sjukehus hatt status som akuttsjukehus utan traumefunksjon. Likevel har sjukehuset i dag eit traumeteam i beredskap 24/7 for å handtere skadde som ikkje er transportable. Alle medlemmar i teamet kursast regelmessig etter nasjonale standardar. For å samstemme organiseringa med den nasjonale traumeplanen, er det etter mitt syn mest nærliggande og fornuftig å gjere om Volda sjukehus til akuttsjukehus med traumefunksjon på linje med andre sjukehus på same storleik, som til dømes Namsos sjukehus.

- Eksempel på korleis det ikkje fungera:
 - For ei tid tilbake var det ein ungdom frå Vanylven i Møre og Romsdal som braut kragebeinet på skisenteret i Hornindal. Han fekk god hjelp av ein kommunelege frå Volda som tilfeldigvis var i anlegget denne dagen. Denne kommunelegen fortalte underteikna at ho hadde rekvirert ambulanse, mitt umiddelbare spørsmål var om ho hadde sjekka kva destinasjon ambulansen hadde fått?. Ho rekna med det var Volda, men ringte opp igjen og fekk stadfesta at denne pasienten skulle til Førde. Personleg ringte eg direkte til Volda for å prøve å få ambulanse derifrå, utan hell då dei ikkje kunne hente pasientar i Hornindal. For å gjere ei lang historie kortare så enda det med at det vart rekvirert taxi på rødt respons slik at denne ungdommen kunne få behandling på Volda sjukehus, nær heimstaden.

- Generelt:
 - Det finst dessverre mange fleire tragiske eksempel på korleis det ikkje fungera på grensa mellom to helseføretak, ekstra utfordrande er det for meg å oppleve at ambulansarbeidarar tek kontakt for å få slutt på ein praksis dei ikkje føler seg komfortabel med. Dei må mang ein gong, mot si vilje, transportere uavklarte pasientar unødig lenge i bilane fordi reiseavstanden innanfor eige helseføretak er lang. Dette har langt på vegg vorte ei HMS belastning på ambulansesjåførane.

- Personleg er eg også brann- og redningsmann og gjennom denne rolla er det dessverre uråd og ikkje legge merke til dei tette skotta mellom helseføretaka. Mang ein gong har eg personleg opplevd at både AMK og legevaktslegane overprøver ambulansetilsette som gjerne skulle køyrt til Volda sjukehus framfor ein fire gongar så lang tur til Førde sentralsjukehus.
- Slik det ser ut no så vil Hornindal verte ein del av Helse Midt når Nye Volda vert ein realitet 01.01.2020. Det betyr at vi flyttar desse utfordringane nærmare Stryn sentrum, men som du ser er reiseavstanden frå Stryn sentrum også mykje kortare til Volda enn til Førde. Då vil problemstillinga truleg kome opp på nytt.
- Det vert oss fortalt at det er automatikk i at nærmaste ambulanse skal rykke ut, det betyr at det i så fall også i framtida vil vere ambulansane frå Stryn som hentar oss, men kva vert då destinasjonen?
- Alternativet er at ambulansen kjem frå Hovdebygda (Ørsta) noko som er ca. 10-15. minutt lenger utrykkingstid.

Som du sikkert forstår er det etter mitt syn særst viktig at ein kan få i stand ei overgangsavtale også på akuttoppdrag og ikkje berre for fødande. Årsaka til dette er rett og slett avstand og reisetid etter at nye ferjefrie vegsamband som E39 Kvivsvegen gjer til at Volda sjukehus er det nærmaste akuttsjukehuset for Nordfjordingar nord om Nordfjorden. Det er vanskeleg å akseptere eit stivbeint system for både fagfolk og publikum. Publikum forventar å sjå handfaste bevis på at kommune- og regionreform gjev gevinstar og ein enklare kvardag.

Til orientering så har vi lukkast med å få Møre og Romsdal – Sogn og Fjordane til å utforme ei overgangsavtale på vidaregåande skule. Det betyr i praksis at elevar frå mellom anna Hornindal på like vilkår kan søkje plass på begge sider av dei nye regiongrensene. Tilsvarande avtale burde ein kunne få til på helse, slik at Nordfjordingar også kunne få nytte Volda sjukehus på akuttoppdrag som ikkje er i kategorien traumepasientar. Etter mitt syn vil ei slik overgangsavtale vere samfunnsøkonomisk, eit godt miljøtiltak, styrke beredskapen og ikkje minst vere til pasienten sitt beste.

Helsing

Med venleg helsing
Stig Olav Lødemel
 Ordførar (H) i Hornindal

Mobil: +47 474 84 987 ---- Tel: +47 57 87 98 02

Hornindal kommune

Hornindal Kommune ---- Tel: +47 57 87 98 00
 Mail: post@hornindal.kommune.no
 Besøksadresse: Smia, 6763 Hornindal
 Postadresse: Postboks 24, 6761 Hornindal

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg:
Reisetid

1348061

30.01.2019

Reisetid minutt (NAF)	til Volda	Ålesund	Førde	Befolkning
Fosnavåg	48	109		8900
Larsnes	48	106		2600
Ulsteinvik	35	74		8300
Hareid	44	62		5100
Stranda	84	82		4600
Fiskåbygd	99	148		3300
Grodås	34	123	136	1200
Stryn	53		116	7200
Eid	64		116	6000
Måløy	112		165	6100
Selje	130		182	2800
Ørsta	10	79		10600
Volda		89		9000

Raud tekst - med ferge

Sum: 75700

Studentar: 4000+5.000?

Asylantar+: 2000

Framandarbeidarar: ?

Grensejustering Bjørke og Viddal frå 01.01.2020

Sluttrapport frå interkommunal arbeidsgruppe overlevert i møte med nye Volda kommune 29.01.2019:

- Kartlegging av eigedomar og tenester som skal overførast frå Ørsta til nye Volda kommune i samband med grensejusteringa

Vidare arbeid skjer direkte mellom dei respektive einingane i kommunane

Kartlegging av

- Eigedomar
- Tenester
- Avtalar m.m.

Inntekter (t.d. eigedomsskatt og kraftinntekter) kjem i eiga utgreiing seinare

I tidlegare møte var vi einige om at det i utgangspunktet skal nyttast bokført verdi. Det som ikkje er klart, er kva som skal nyttast dersom denne ikkje kan identifiserast. Vi foreslår difor at det skal nyttast takst der det ikkje er bokført verdi. Dette bør nærare regulerast i avtalar. Døme: Vegar, utstyr i brannstasjon etc. Må også avklare nærare om tidspunkt for verdisetjing skal vere pr. 01.01.2019 minus avskrivning 1 år, eller vente til 01.01.2020. Nye investeringar i 2019 kjem også i tillegg.

Seksjon: Kultur og landbruk

Kultur:

- Vert delt ut av frie kulturmidlar etter søknad
 - Oversikt 2015 – 2018
 - Vedlegg A: Kommunale kulturtilskot til Bjørke og Viddal
 - Oversikt 2019 må sendast om eitt år

Landbruk:

- Felles landbrukskontor for Volda og Ørsta
 - Er i gang med å få til ordning også for Hornindal
 - Skal ikkje verte praktiske eller økonomiske konsekvensar for Bjørke/Viddal
 - Vert nytt kommunenummer og nye gardsnummer
 - Vedlegg B: Kommunesamanslåing – godkjende gardsnummer, side 9

KULTURTILSKOT TIL KRINSANE BJØRKE/LEIRA/VIDDAL 2015-2018

	2015	2016	2017	2018	Sum
Tilskot til kulturføremål:					
Skjåstaddalen frilynde ungdomslag	8 000	7 000	6 000	4 000	25 000
Bjørke idrettslag			4 000	3 000	7 000
Sum tilskot til kulturføremål	8 000	7 000	10 000	7 000	32 000
Tilskot til forsamlingshus:					
Forsamlingshuset Haukly		20 000	10 000	Ikkje søkt	30 000
Viddal Ungdomshus				15 000	15 000
Sum tilskot til forsamlingshus	0	20 000	10 000	15 000	45 000
Festivaltilskot:					
Indiefjord-festivalen	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Sum festivaltilskot	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
17. mai-tilskot:					
Bjørke krins	2 000	2 500	2 000	Ikkje søkt	6 500
Sum 17. mai-tilskot	2 000	2 500	2 000	0	6 500
Andre kulturtilskot:					
Kyrkjebåten på Bjørke	10 000				10 000
Einar Saure ... frå Bjørke (bok)			1 000		1 000
Bakketunet			37 500		37 500
Sum andre kulturtilskot	10 000	0	38 500	0	48 500
TOTALT KULTURTILSKOT	30 000	39 500	70 500	32 000	172 000

Seksjon: Skule

- Avtale med Hornindal og Volda om skulebarn på Bjørke
 - Avtale om skuleplass går ut ved grensejustering
 - Kan ev. spesifiserast i avtale at den fell vekk pr. 01.01.2020
- Skuleskyss
 - Kostnad varierer med tal på barn og kva skule dei går på (utrekning kan ettersendast)
- Ørsta skule har eige intranett
 - Ingen endring for elevar på Bjørke og Viddal sidan dei alt går i andre kommunar
- Spesialundervisning: Ingen
- Barnetal: Sjå neste side

Seksjon: Skule (2)

OPPGÅVE OVER BARNETAL ETTER FØDSELSÅR/ELEV TAL PÅ SKULANE I ØRSTA																				
Grunnskuleelevar i Ørsta kommune skuleåret 2018-2019 per 01.03.18																				
ALDERS GRUPPE	FØRSKULEALDER							BARNESKULEALDER							UNGD. SKULE ALDER				Sum born 0-16 år	
	Fødselsår	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Sum	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	Sum	2005	2004		2003
Årstrinn								1	2	3	4	5	6	7		8	9	10		
Bjørke **)	1	1	1	1	0	2	6	0	0	0	1	0	0	2	3	0	1	0	1	10
**) Born under skulealder i Bjørke krins går i bhg i Hornindal og i Austefjord. Elevar frå Bjørke krins går på Austefjord skule.																				
Barn i førskulealder er lagt inn ut frå lister frå Det Sentrale Personregister. Oversikta viser born født i 2018 tom 28.02.																				
1. - 10. klassingar er lagt inn med det som ligg i IST pr i dag																				

- Eleven på 9. trinn går på skule i Volda sentrum (etter søknad frå Volda kommune)
- Dei andre skulebarna tok til i Hornindal denne hausten (fom. skuleåret 2018/2019)

Seksjon: Barnehage

- Avtalar om at barn frå Bjørke kan vere i barnehage i Austefjord eller Grodås
- Avtalar med Volda og Hornindal om bruk av barnehage for barn i Storfjord sokn
 - Avtalar om barnehageplass går ut ved grensejustering
 - Kan ev. spesifiserast i avtale at dei fell vekk pr. 01.01.2020 når soknet vert ein del av Volda
- Barnetal pr. november 2018:
 - 4 små barn (0-2)
 - 3 store barn (3-6)

Tenester innan helse og omsorg

- Seksjon: Helse og velferd
 - Helsetenester: Fleire som skal bruke helsetenester i Volda
 - Fastlege: Innbyggjarane vel fritt
- Seksjon: Bu- og habiliteringstenesta
 - Avlastningsbehov eller fysiske handikap: Ingen
- Seksjon: Omsorg og rehabilitering
 - Heimehjelp: To timar annakvar veke til ein brukar
 - Heimesjukepleie: Akkurat avslutta.
 - Dette er behovsprøvd og behovet kan endre seg på kort varsel

Tenester innan helse og omsorg (2)

- Stab: Tildeling og koordinering
 - Generelt lite omfang av tenester, klarar seg stort sett sjølve
- Andre tenester:
 - Støttekontaktar: Ingen
 - Startlån: Ingen
 - Etableringstilskot (m/pant i bustad): Ingen
 - Utbetringstilskot (m/pant i bustad): Ingen
 - Sosiallån: Ingen
 - BPA-ordning: Ingen
 - Omsorgsstønad: Ingen

Tenester innan helse og omsorg (3)

Tryggleiksalarmar:

- Må bytast grunna ulike system i Ørsta og Volda
 - Nye bør vere på plass i god tid før 01.01.2020
 - Ingen økonomisk mellomverande, abonnement vert stoppa pr. 01.01.2020
 - Det er pr. i dag ingen tryggleiksalarmar på Bjørke eller Viddal

Arkiv:

- Vanleg
 - Vert avslutta i Ørsta. Volda startar med nytt arkiv
- Elektronisk – Gericca (heimetenester)
 - Overføre tilgang pr. 01.01.2020 ved samtykke, sjå neste side

Tenester innan helse og omsorg (4)

- Overføre tilgang pr. 01.01.2020 ved samtykke (forts.)
 - Vi har etter det vi kan sjå tre ulike situasjonar:
 1. Brukarar/pasientar som har tenester i Ørsta kommune og som ynskjer i fortsetjinga å motta same tenestene frå Volda kommune
 - Desse må verte orienterte og spurde om dei aksepterer at tidlegare info vert tilgjengeleg for Volda
 2. Brukarar/pasientar som har hatt tenester i Ørsta, men der tenestene er avslutta
 - Dette er det truleg ikkje aktuelt å gi Volda tilgang til, men den dagen dei søker Volda om ny teneste, vil mest truleg dei gamle opplysningane følgje med. Dei dette gjeld må også orienterast og spurde om dette er OK.
 3. Arkiv på døde pasientar før 01.01.2020
 - Dette skal ikkje flyttast til Volda
 - Aktuelt å drøfte med arkivansvarlege og lage rutinar rundt dette saman med omsorgstenesta i Volda

Seksjon: Eigedom

Ingen kjende eigedomar som vert drivne av denne seksjonen pr. dato.

Brannstasjonar o.a. vert drivne av seksjon Tekniske tenester.

Areal

- I sameige med andre kommunar
 - Ingen endring
- Der Ørsta kommune står som einaste eigar
 - Bør overtakast av Volda etter vanleg praksis
 - Pris etter bokført verdi, ev. takst
- Oversikt i eige vedlegg

Seksjon: Teknisk – Brann- og redningsvern

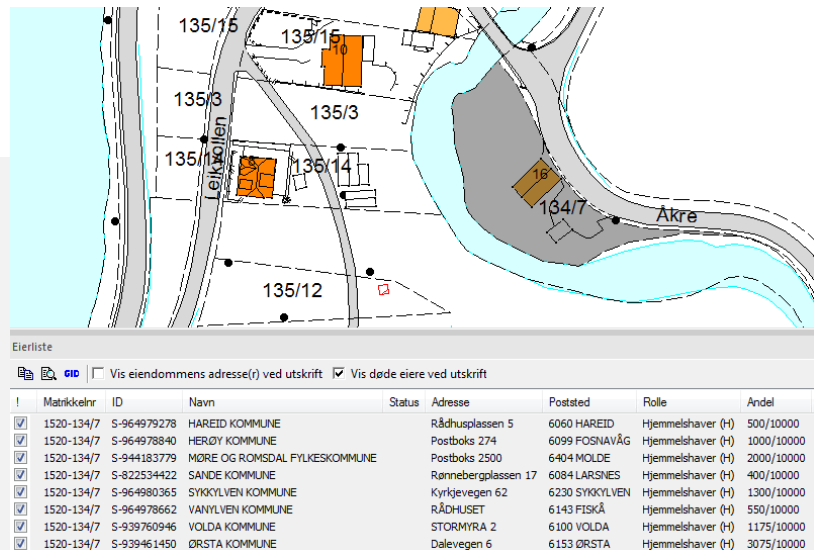
Brann- og redningsvern

- Tilsette
 - 6 personar i 0,29 % stilling som brannkonstabel
 - Tillegg på kr 9000 i godtgjersle og kr 30 i risikotillegg pr. år
 - Sum pr. tilsett om lag kr 13400 – totalt for alle tilsette om lag kr 80000 pr. år
 - Arbeidsgjevaransvar bør overførast til Volda, vert handtert vidare direkte mellom personal og brannvern i kommunane
 - Vedlegg C: Mannskapsliste

- Verdier
 - Bygg, køyretøy og diverse utstyr
 - Bør overførast til Volda slik at det er same utstyret dei er vande med å bruke
 - Spesifisert på neste side

Seksjon: Teknisk (2) – Brann- og redningsvern

- Verdier forts.
 - Bygg
 - 60 m² isolert garasje i OK stand
 - Pris etter bokført verdi, ev. takst
 - Grunnen eigd av fleire kommunar og fylkeskommunen i saman, sjå bilete.
 - Ingen endring av eigarforholdet grunna grensejusteringa
 - Køyretøy
 - Mercedes-Benz Unimog 1985-mod. i OK stand
 - Kjøpt for kr 400000 i 2011 (bokført verdi, ev. takst)
 - Diverse utstyr
 - Nypris ekskl. mva kr 244350 (bokført verdi, ev. takst)
 - Vedlegg C: Utstyrliste
 - Terminal for naudnett og satellittelefon kjem i tillegg, sjå også under beredskap (tekn. 6)

Seksjon: Teknisk (3) – Kommunegrense

- Ny kommunegrense
 - Utgjer ei strekning på 27 km
 - Er basert på grunnkringsgrenser oppteikna i 1979 for å kunne utføre folketeljing
 - Vart ikkje trekte etter eigedomsgrensene mellom fjellutmarka mellom bygdene i Skjåstaddalen og Bondalen og mellom Viddal og bygdene Stenes/Norang/Skylstad
 - Dette grunnlaget er for usikkert for trekking av ny kommunegrense
 - Det er uheldig at bygdene kan verte eigarar av fjellutmark i både Volda og Ørsta
 - Vedlegg D: Møte med Kartverket 03.01.2019
 - Kommunegrensa er fastsett og kan ikkje klagast på
 - Kartverket vil ikkje ta på seg å avklare kvar eigedomsgrensene i fjellutmarka går, eller kven som er eigarar av fjellutmarka
 - Ved seinare avklaring av grenser står kommunegrensa fast og grunneigarar må i nokre eller i dei fleste høve ha eigedom i begge kommunane
 - Kartverket tek på seg matrikkelføringa

Seksjon: Teknisk (4) – Kommunale vegar og bruer

Kommunale vegar og bruer

- Vedlegg E: Verdier
 - Vegar
 - 9 strekningar, alle med kommunal standard
 - 7530 meter veg, omlag halvparten grusdekke og halvparten asfaltdekke
 - Delvis rekkverk på nokre av strekningane
 - Bruer
 - 2 på Bjørke, 2 på Finnes og 1 på Viddal, til saman 5 bruer
 - Vedlegg F: Tilstandsvurderingar
 - Tussabrua oppgradert i 2014 etter flaum i 2012
- Elveførebygging Åkre kommuneveg hausten 2018
- Pris etter bokført verdi, ev. takst. Nokre av prisestimata er nemnde

Seksjon: Teknisk (5) – Kommunale vegar og bruer

Kommunale vegar og bruer forts.

- Driftskostnader
 - Brøyting og strøying
 - Avtale med Saure Maskin DA
 - Varigheit tom vinteren 2019/2020
 - Bør gjerast avtale om oppseiing eller overføring pr. 01.01.2020
 - Grusing og vedlikehald
 - Kostnad for grusing og støvdemping om lag kr 129000
 - Grusforbruk om lag 700 tonn
 - Støvdemping med kalsiumklorid om lag 4 tonn
 - Om lag 3 heile dagar med leige av lastebil, arbeidarar og veghøvel
 - Ny grus på alle vegar, om lag 5 – 10 cm, kvart 4. år gir ein grei vegstandard
 - I tillegg kjem reparasjon etter ev. vårflaumar

Seksjon: Teknisk (6) – Investeringar

Investeringar

- Påbyrja eller gjennomførte
 - Vegutbetring (sjå vedlegg)
 - Andre påbyrja eller gjennomførte prosjekt i 2019
 - Rekkverk, asfalt, toalett?
- Planlagde
 - Gjennomgang av prioritering i høve kapasiteten til liks med resten av kommunen
- Avtalar om overtaking bør utarbeidast
 - Pris etter bokført verdi, ev. takst

Seksjon: Teknisk (7) – Beredskap

Beredskap

- Skred
 - Volda tek over ansvaret pr. 01.01.2020
- Satellittelefon og naudnetterminal
 - Bør overførast til Volda (pris etter bokført verdi, ev. takst)
- Mobilmast
 - Skal overtakast av Volda, jf. brev frå fellesnemnda
 - Kostnad ikkje ferdig utrekna (pris etter bokført verdi, ev. takst)

Seksjon: Teknisk (8) – VARF

VARF

- Vatn
 - Privat, ingen kommunal ordning
- Avløp
 - Privat, ingen kommunal ordning
- Renovasjon
 - Utførast av VØR, ingen endring
 - Slamavskiljarar, vert administrert av VØR, ingen endring
- Feiing
 - Tal på feiepunkt er 91.
 - Opplysningar ligg i Komtek, vert handtert vidare direkte mellom einingane i kommunane

Seksjon: Teknisk (9) – Kyrkje

Kyrkje

- Driftsutgifter
 - Om lag kr 70000 årleg (2016)
- Løn
 - Om lag kr 160000 årleg (2016) inkl. arbeidsgjevaravgift og pensjonsutgifter
 - Gjeld tre mindre stillingsprosentar
 - Klokkar (6 % i Storfjorden)
 - Kyrkjetenar (15 % i Storfjorden, 35 % i Hjørundfjorden)
 - Organist (15 % i Storfjorden)
- Samla overføringar til soknet om lag kr 230 000 årleg (2016)
- I tillegg kjem del av overføringar for drift og investeringar til kyrkjeleg felle råd

Seksjon: Teknisk (10) – Kyrkjegard

Kyrkjegard

- Areal
 - Er delvis eigd av Ørsta kommune, skal overførast til Volda kyrkjelege fellesråd
- Grasklipping etc.
 - Ingen egne tilsette, utført av tilsette i uteseksjonen
 - Ingen utstyr, vert teke med av tilsette frå Ørsta og tilbake etter ferdig arbeid
 - Tidsforbruket gjennom ein sesong er mellom 250 – 300 timar

Seksjon: Teknisk (11) – Kyrkjegard

Kyrkjegard forts.

- Redskapsskur
 - Matrom og toalett
 - Disponibelt for soknet og tekniske tenester
 - Usikker på om dette er regulert med avtale
- Utstyr
 - Senkeapparat, tinematte etc. (verdi om lag 50.000)
 - Bør overtakast av Volda, dei kjenner dette utstyret
 - Div. handverktøy (pris etter bokført verdi, ev. takst)

Seksjon: Teknisk (12) – vidare arbeid på einingsnivå

Detaljar som kan utvekslast på einingsnivå

- Planar
 - Beredskapsplanar, reguleringsplanar, overordna planar, delplanar og andre planar
- Kartlegging av nedgravne oljetankar
- Gatelys på privat/offentleg veg
- Gang-/sykkelvegar
 - i tunnelen?

Denne presentasjonen er resultatet til den internkommunale arbeidsgruppa. Vidare arbeid vert avklart direkte mellom dei respektive einingane i kommunane.

NOTAT

Til: Styringsgruppa
Frå: Andreas Chr. Nørve
Kopi: Olaus Jon Kopperstad, Olaug Andreassen, Einar Vik Arset, Hilde Ringen Hofseth, Monika Seljeseth, Oddbjørn Indregård, Jostein Korsnes og Ragnhild Velsvik Berge.
Sak: Interkommunalt samarbeid - Styringsgruppa - 3K - Ulstein, Herøy og Vanylven (Sande)

Saksnr *Løpenr/Arkiv* *Dykkar ref.* *Avd/Saksansvarleg* *Dato*
2018/779 546/2019 / 026 RÅD / NORAND 20.01.2019

Styringsgruppemøte 3K - referat frå møte 17. januar 2019

Dato og møtestad:	17.01.19 - Herøy rådhus
Frå Herøy kommune:	Rådmann Olaus-Jon Kopperstad, HVO Olaug Andreassen
Frå Ulstein kommune:	Rådmann Einar Vik Arset, HTV Hilde Ringen Hofseth
Frå Vanylven kommune	Rådmann Andreas Chr. Nørve, HTV Monika Seljeseth
Frå Sande kommune	Forfall: rådmann Oddbjørn Indregård og Jostein Korsnes

Hareid kommune var invitert til møte, og rådmann Ragnhild Velsvik Berge deltok på møte

Sakliste:		Ansvar:
	<ol style="list-style-type: none">Status samarbeidsprosjektNye samarbeidsprosjektVegen vidare: 3K, 4K, 5K, 7K?Eventuelt	
Sak:		
1.	Status samarbeidsprosjekt 1.1 Generelt Innleiingsvis var det gjeve ei orientering om bakgrunnen for initiativet til kommuneblokk-samarbeidet. Utgangspunktet for samarbeidet var uttalen frå fylkesmannen til Vanylven kommune, etter kommunereformsarbeidet, om at Vanylven kommune kunne bestå som eigen kommune, dersom kommunen søkte samarbeid på kompetansekreivjande fagområde. Vanylven kommune starta arbeidet i februar 2017, og etter invitasjon var det gjennomført ei kartlegging og forankring av samarbeidet våren 2018 for Vanylven, Herøy og Sande kommune.	

Fylkesmannen ville støtte kommuneblokk-samarbeidet med kr 1 000 000, under føresetnad av at tre kommunar fekk til eit slikt samarbeid.

Etter at Sande kommune søkte samarbeid mot andre kommunar, så tok Herøy og Vanylven kommunar kontakt med Ulstein kommune og fekk formalisert samarbeidet med Ulstein kommune på dei fleste fagområda. Vi fekk støtte frå fylkesmannen på kr 1 000 000, som i hovudsak vil bli brukt til å etablere eit felles plankontor med fokus på samfunnsplanlegging.

1.2 Skatteoppkrevjarfunksjonen (Herøy, Vanylven og Ulstein)

Det første formelle samarbeidsområdet for Vanylven, Herøy og Ulstein kommunar var på skatteoppkrevjarområde, der vi frå 1. januar 2019 har samlokalisert skatteoppkrevjarfunksjonen for Herøy, Vanylven og Ulstein kommunar i Fosnavågen. Her er det i dag to stillingar. Det er eit ønskje om å få inn fleire kommunar, slik at vi kan få eit godt fagmiljø og sikre effektiviseringsgevinst. Økonomisjefane har ytra ønskje om ei orientering, og skatteoppkrevjaren får i oppgåve å gi ei slik orientering.

1.3 Brannvern (Herøy og Vanylven)

Herøy og Vanylven kommunar har frå 1. januar 2019 felles brannsjef. Dette er eit område som det blir vurdert om vi kan få til eit større samarbeid på. Ei slik kartlegging skal vere klar innan mai/juni 2019.

Både Ulstein og Herøy skal byggje ny brannstasjon og det kunne vere føremålstenleg å avklare eit samarbeid, slik at det ikkje blir bygd kontorfasilitetar på begge lokasjonane.

1.4 NAV og barnevern (Herøy og Vanylven)

På tenesteområda barnevern og NAV har vi òg oppstart den 1. januar 2019. På barnevernet vil vi bruke KS-konsulentar for å sikre at vi får etablert gode og effektive tenester.

1.5 Sentralbord (Hareid, Ulstein, Herøy, Volda og Vanylven)

Vanylven kommune har etablert dette og det er eit ønskje om å få ned kostnadane. Dette kan vi få til dersom vi får til ei større dekningsområde med ei auke på kanskje på 20 000 innbyggjarar, og det naturlege er vi prøver å få med Ørsta og Sande.

1.6 Rekneskapskontor (Herøy, Ulstein og Vanylven)

Vanylven kommune har her etablert eit rekneskapskontor og vil i løpet av februar tilby tenester for Herøy og Ulstein

1.7 Plankontor (Herøy, Ulstein og Vanylven)

Herøy kommune vil etablere eit plankontor for samfunnsplanarbeid. Stilling er utlyst og det vert gjennomført intervju og gjort innstilling. Kontoret vil jobbe med overordna kommuneplanarbeid. Korleis vi vil bruke ressursen er noko vi må jobbe med og leggje føringar for. Det er ein diskusjon om kva strategiske stillingar som må vere samlokalisert med rådmannen og kva som ikkje må vere samlokalisert.

<p>2.</p>	<p>Nye samarbeidsprosjekt</p> <p>2.1 Brannvern Det er starta eit utgreiingsarbeid for brannvern på 7K og det er nedsett ei arbeidsgruppa som skal levere sitt arbeid mai/juni 2019 med sikte på at samarbeidet kan etablerast den 1. januar 2020.</p> <p>2.2 Landbrukskontor Det har vore eit møte knytt til felles landbrukskontor for 7K. Resultatet her er at Vanylven kommune blir invitert til samtalar med Søre Sunnmøre landbrukskontor.</p> <p>2.3 Kommunepsykolog Fleire kommunar på Søre Sunnmøre har søkt og fått tildelt ressursar for tilsetjing av kommunepsykolog, men det er vanskeleg med rekrutteringa. Ulstein kommune ser på moglegheiter for å samarbeide med det private psykologsenteret. Herøy og Vanylven kommunar ser på moglegheitene for samarbeid om eit felles kontor.</p> <p>2.4 Legevakt og kommuneoverlegefunksjon Samarbeid om legevakt er eit område som kommunalsjefane må følgje opp, og det er eit samarbeid som gjeld heile Søre Sunnmøre.</p> <p>Når det gjeld den administrative kommuneoverlegefunksjonen, var det drøfta om vi kunne få til eit samarbeid. Hareid kommune har i dag ikkje tilsette i ein slik funksjon og Ulstein kommune har ei mellombels løysing fram til sommaren. Det blir tilrådd at kommunalsjefane ser på dette området og vurderer om vi kan få til eit samarbeid på dette området.</p> <p>Det er naturleg at spørsmål om legevakt og kommuneoverlegefunksjonen blir meldt inn som sak i neste rådmannsgruppemøte for eventuelt vidare oppfølging</p>	
-----------	--	--

3.	<p>Vegen vidare: 3K, 4K, 5K eller 7 K Styringsgruppa vurderte og var samd om at det er viktig å sikre eit godt samarbeid på 7K-nivå, sjølv om det er slik at det kan virke som det er lettare å få til samarbeid i mindre «blokkar» før ein jobbar vidare til eit stort 7K-samarbeid.</p>	
4.	<p>Eventuelt Hareid kommune tek stilling til om det er ønskjeleg å delta i kommuneblokksamarbeidet mellom Herøy, Vanylven og Ulstein kommune.</p> <p>Hareid kommune viste til at det er viktig at vi ser mot Nye-Ålesund og sikrar oss samarbeid på dei områda som nye-Ålesund fokuserer på, til dømes når det gjeld synergiane som nye-Ålesund får ved tett samarbeid med NMK.</p>	
11.	<p>Neste styringsgruppemøte Olaus-Jon kallar inn til nytt styringsgruppemøte.</p>	

Andreas Christian Nørve, referent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Rådmennene utanfor styringsgruppa
Ordførar og leiargruppene i kommunane
Fylkesmannen i Møre og Romsdal v/Vigdis R. Vestad

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Kari Mette Sundgot	Arkivsak nr.:	2018/2368
		Arkivkode:	151

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
9/19	Fellesnemnd for nye Volda kommune	07.02.2019

UNIT4/AGRESSO - VOLDA 2020

Administrasjonen si tilråding:

Prosjektplan for Unit4/Agresso - Volda 2020 vert tatt til vitande

Vedleggsliste:

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Perspektivmeldinga frå 2017 og Statsbudsjettet for 2019 seier at innovasjon og digitalisering er viktig for å utvikle brukartilpassa tenester og effektivisere kommunane. Fellesnemnda har digitalisering som eitt av satsingsområda for nye Volda. Fellesnemnda vedtok i sak 30/18 å slutte seg til den interkommunale digitaliseringsstrategien for søre Sunnmøre. Under administrasjon og fellestenester er det ei målsetting at:

Kommunane på Søre Sunnmøre har eit eit godt samarbeid om dei fellesadministrative løysingane. Dette gjeld mellom anna felles sak/arkivløysing, økonomisystem og intranett. For å hente ut kompetansemessige og økonomiske gevinstar fram mot 2020 skal det

leggast planar for samling av avvikande løysingar. Tettare faglege samarbeid må utgreiast.

Tilsette skal ha effektive, brukarvenlege og trygge verky som stettar arbeidsflyten i organisasjonen. Data skal i størst mogleg grad kunne gjenbrukast mellom systema. Ein skal jobbe for å integrere mot andre grunnsystem og automatisere dei arbeidsprosessar der det gjev effekt.

Strategien byggjer på Storgingsmeldinga; Digital Agenda for Norge, samt KS sin digitaliseringsstrategi.

Fellesnemnda har tidlegare gjort vedtak om at nye Volda skal vere ein del av Søre Sunnmøre og Ikt-samarbeidet der. Volda kommune nyttar Unit4/Agresso som økonomisystem og vil halde fram med det i 2020. Ny kommune skal definerast i systemet og det er ønskjeleg at ny plattform skal ivareta arbeidsprosessar som både er automatisert, digitalisert og ikkje minst gir eit verktøy til våre leiarar som gjer kvardagen enklare med tanke på ressurs- og økonomistyring.

Med bakgrunn i dette er det sett ned ei prosjektgruppe som saman med Evry (leverandør) skal bygge ei ny plattform for den nye kommunen.

Saksopplysningar/fakta:

Volda kommune har nytta Unit4/Agresso i over 20 år. Systemet har heile tida vore optimalt med tanke på rekneskapen og på å køyre lønn. Det er ikkje optimalt med tanke på digitalisering og som eit godt verktøy ut mot sektor og leiarar.

Volda og Ørsta vart ein del av felles server med dei andre kommunane på Søre Sunnmøre i 2014, men har ikkje tatt i bruk alle modular som ligg i databasen. Ein av årsakane til dette er at Volda ikkje har lik struktur i oppbygginga. I samband med kommunesamanslåinga er det eit ønskje om at vi nå får eit system som kan fungere optimalt. Vi har derfor tatt kontakt med leverandør for å få tilbod på ei oppbygging av nytt system basert på ein felles mal for fleire kommunar. Dette vil gjere at vi vil avvike mot dei andre kommunane i SSIKT, men vi vil få ei løysing som på sikt vil fungere meir optimalt. SSIKT er inne i vårt prosjekt og vil om dette lykkast arbeide mot å få dei andre kommunane inn mot same mal.

Formål

Å få på plass ei løysing med mal tilpassa best praksis for kommunesektoren. Denne løysinga skal støtte effektiv drift og informasjonsflyt i kommunen og støtte arbeidsprosessane med tanke på mest mogleg automatikk og digitaliserte løysingar.

Ein føresetnad for å oppnå dette er ei full ERP – løysing (økonomi, lønn og HR) der Evry sin oppsettmal for kommunal sektor ligg til grunn for implementering.

Økonomisk ramme

Det er definert eit investeringsprosjekt i Volda kommune i 2019. Økonomisk ramme er 2,2 mill kr og skal i tillegg til å få på plass programvare sikre ei brei kompetanseheving i begge kommunane.

Organisering av prosjektet

Det er sett ned prosjektgruppe med representantar frå både Volda- og Hornindal kommune og SSIKT:

Kari Mette Sundgot, økonomisjef Volda

Brita Solid, økonomisjef Hornindal

Sona Strieborna, rekneskap Volda

Berit Lyngstad, personalsjef Volda

Martin Dahl, personalsjef Hornindal
Bente Vatnehol, personal Volda
Paul-Ottar Tornes, prosessleiar digitalisering Nye Volda
Elisabeth Aklestad, fagkonsulent økonomi SSIKT
Hege Wold, fagkonsulent lønn SSIKT
Odd-Arild Djupvik, teknisk SSIKT

Kari Mette Sundgot er prosjektleiar frå Volda. Evry som leverandør har sett ned eigen prosjektleiar frå dei. Dette er Lene Rykkje.

I tillegg til prosjektgruppe er det sett ned eigne faggrupper der alle tilsette i kommunane er representert. Faggruppene har eigne fagansvarlege i kommunen og fagleg leiar frå Evry. Representantar frå prosjektgruppa er deltakar i kvar faggruppe.

Tekniske ressursar er sett ned både hjå leverandør og i SSIKT.

Ansvarsfordeling

Evry som leverandør har framdrifts- og leveranseansvar. I dette ligg planlegging, kvalitetssikring og oppfølging av aktivitet for å sikre nødvendig framdrift i prosjektet. Kommunen har ansvar for å ta dei nødvendige avgjersler som sikrar at vi får realisert leveransar i prosjektet.

Tidsplan

Løysinga skal vere klar i juni 2019 slik at budsjett/økonomiplan 2020-2023 skal arbeidast med her. Full drift vert 1. januar 2020. Milepælar og prosjektfaser vidare er:

Fase:	Tid:
Organisering og planlegging	01.01 – 15.01.19
Løysingdesign	07.01 – 08.03.19
Etableringsfase	09.03 – 06.05.19
Godkjenningsprøve	06.05 – 07.06.19
Driftssetting	10.06 – 31.10.19
Produksjonssetting	01.11 – 10.01.20
Ordinær drift	11.01 -

I løysingsdesignfasen skal det gjennomførast work-shop med kvar faggruppe. Dette skjer i veke 7 og 8. Løysinga frå mal skal då presenterast og avvik opp mot denne skal eventuelt vurderast av prosjektgruppe. Kommunen skal innan den 8. mars ha godkjent endeleg løysing. Gjennom denne fasen vil ein også gjere ei kartlegging av opplæringsbehov. Eigen oppglæringsplan skal utarbeidast både for stabseiningane og for brukarane i kommunen. Opplæring i stabseiningane vert gjennomført i godkjenningsfasen, medan opplæring i resten av kommunen skjer nærast mogleg ordinær drift.

Gevinstrealisering

Den nye løysinga har som formål å støtte effektiv drift og informasjonsflyt i kommunen og støtte arbeidsprosessane med tanke på mest mogleg automatikk og digitaliserte løysingar. I praksis betyr mellom anna dette at mykje av papirflyten vi i dag har skal vekk. I staden for å nytte mykje ressursar til dobbeltregistreringar, skal no data registrerast ein gong. Dette kan gjeld fråvær, feriar, permisjonar, ansettelsar, fakturagrunnlag, betalingar m.m.

Behovet for ressursar til registreringsarbeid vil på sikt verte redusert. Kvaliteten på registrerte data vert betre noko som igjen gir oss betre oversikt og dermed betre styringsverktøy. I den nye løysinga ligg også ein rapportpakke som vil gi leiarane oversikt over sine tilsette, mellom anna på sjukefråvær. Dette håper vi kan medføre at sjukefråværet på sikt vert redusert og dermed redusere kostnadane til dette.

I gjeldande økonomiplan er det lagt inn ein reduksjon på 3 mill kr knytt til kommunesamanslåing og digitalisering av arbeidsprosessar knytt til merkantile oppgåver. Ein av føresetnadane til dette tiltaket er prosjektet med nytt ERP-system gjennom Evry og Unit4/Agresso. Lukkast vi med å få vekk dobbeltregistrering og sikre betre styringsverktøy til leiarar vil vi på sikt få ledig kapasitet hjå merkantile ressursar både i stabseiningar og ute i sektorane. Denne ledige kapasiteten må takast ut gjennom omplassering til andre arbeidsoppgåver i kommunen, fasast ut gjennom naturleg avgang eller eventuelt ved direkte nedbemanning.

Utskrift av endeleg vedtak: